

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

MEGJELENÉS: SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PÉNGO
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR.

16 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 264 SZÁM

Feketén vagy setéten

Mindegy, de az bizonyos, hogy törvénytelenesen dolgoznak azok, akik a mai idők embertelenül kihasználják és ott akarnak hirtelen vagyont szerezni, ahol embertársaiknak a legtöbbet ártnak.

Nincs mit titkolni, mert nyílt titoknál is világosabb, hogy fekete piac van, van olyan mértékben, hogy az már nem is mérték, mert mértékentelenül.

Van törvényünk, vagy rendelkezésünk, van végrehajtó közegünk, de mindez a jelek szerint kevés.

Kevés azért, mert ennél több kell, kell pedig mindenképp a tiszta és örök magyar becsület, mely törvény és rendelkezés nélkül is tudja, hogy mit hogyan kell tenni, mit kell kerülni, mit nem szabad és nem lehet akkor se elkövetni, ha véletlenül nincs zsandár, vagy rendőr a hátam megett.

Ez a tiszta magyar becsület háborús időkben még fokozottabb mértékben kellene, hogy működésben legyen, hogy ilyen üzletien fejezzük ki magunkat.

Sajnos, az a helyzet, hogy ma inkább alszik, sőt talán végképp elaludt egyeseknek, sok esetben talán tömegeknek a lelkeiben.

Mi azonban hiszünk abban, hogy nem halt meg mindenütt.

Mi tudjuk is, hogy sokan vannak még ebben a hazában, akik nem akarják a mai idők kufarok és kalmárokban is utolsó módra kihasználni embertársukat, hogy csak nekik legyen meg mindaz, ami még a háborús időkben is az élet örömeit jelenti. Mi jól tudjuk, hogy üzletek vannak, ahol semmi szín alatt se hágnak át a törvényes rendelkezéseket, nem azért, mert törvény tilja, hanem azért, mert a külön üzleti becsület, a cég jóhírneve, melyet évszázadok alapoztak meg, semmi körülmények között el nem tűrné, hogy visszaéljenek a vevők bizalmával. Mi jól tudjuk, hogy vannak gazdaságok ahonnan semmi körülmények között nem megy ki törvénytelen áron a termelvény, mert a tiszta magyar becsület élő jelenléte még a gondolatot is tiltja annak, hogy visszaéljenek a mai időkkel. Mi jól tudjuk, hogy vannak üzemek, ipari műhelyek, ahol a mai időkben is úgy törvéneknél, folynak a dolgok, hogy abban hiba nincsen, mert nem máról holnapra épített alapú vállalkozások ezek, hanem a tisztes munkának és keresetnek a pillérei.

Mindezt jól tudjuk, de ugyanakkor keservesen tapasztaljuk, hogy igen sokan vannak, akik fittyet hánynak minden törvénynek, minden rendelkezésnek és embert megalázó módon élnék vissza a mai nehéz időkkel és olyan áron árulnak, adnak vesznek, melyre régen nem a törvényeknek, de a bakónak kellett volna lecsapni, ha nem is bárdal, de bálal. Igen, így volna jó, így volna a helyes, ha hoznának végre olyan törvényt, mely nem pénz és nem bejárás formájában adná meg az ár-

A Kormányzóhelyettes özvegyének rádiószózata a levontelányokhoz

Sikeresen folytatják előretörésüket a németek a kievi térségben

A keleti hadszíntér sok szakaszán ellanyhult a bolsevisták tevékenysége Szmolenszknél véresen visszaverték a szovjet csapatok megerősített támadásait Német sikerek Olaszországban -- Negyvenezer litván tüntetett Litvániának a Szovjetunióba való visszaolvasztása ellen

Kudarcot vallott az angolszász diplomácia: Törökország nem hadviselő!

ZSITOMIR ELFOGLALASA kihívással lehet a keleti arcvonal déli szárnyának további alakulására. Az itt elért német siker mindenesetre amellelt szól, hogy a német hadvezetés a maga szempontjából elértéknek látja azt az időt, amikor az ellenség előrenyomulását feltartóztathatja. A német ellenállás megerősítése mellett tény az is, hogy ezidőszakra már csupán az arcvonal két gyújtópontján és Szmolenszknél folynak még heves harcok, míg 3-4 héttel ezelőtt a harcok kiterjedtek Neveltől a Fekete-tengerig. A szovjet mostani hadjárata során számos kísérletet tett arra, hogy a német csapatokat bekerítse, célját azonban nem érte el. Zsitomirnak német részről történt elfoglalása annyival is inkább figyelemreméltó, mert az arcvonal középső és déli szakaszán már beállt az iszap-periódus, amely a nehéz járművek számára a közlekedést csaknem lehetetlenné, illetve nagyon nehézzé teszi.

AZ OROSZ TEVEKENYSEG egyes szakaszokon már ellanyhult és pedig olyan szakaszokon, amelyeknek heftékkel ezelőtt heves harcok folytak. Ma a kievi területeken kívül Szmolenszka a nagy közdelem másik központja. Itt az oroszok éppen úgy, mint az előző napokban is igen nagy erővel támadnak. Eredményt még mindig nem értek el. Ha sikerült is egyik, vagy másik helyen betörni a német állásokba, 24 óra alatt innen is kivetették őket.

A WILHELMSTRASSEN ismerlették a Svenska Dagbladetnek azt az értesülését, hogy az angol-amerikai felfogás szerint annak idején csupán Franciaország, Hollandia, Dánia és

Norvégia önállóságát fogják elismerni, de Lengyelországot, vagy Finnországot nem. A balti államok sorsát az orosz felfogás azzal az érveléssel támasztja alá, hogy ezeknek az államoknak lakossága népszavazással önmaga határozta meg jövőendő sorsát. Ha most azzal érvelnek, hogy ezekre az államokra és más területekre is, mint előtérre van szükség, akkor fel lehet vetni a kérdést, mondják a német külügyminisztériumban, miért van szükség a védelem szempontjából ilyen előtérre, amikor Hull szerint nem lesz többé háború és Németországot már megsemmisítették. Ismertették a svéd kommunista lapjának állásfoglalását is. Csehszlovákia hivatalos elismerése tekintetében, A svéd kommunista lap szerint Csehszlovákia jövőendő jelenségét nem szabad figyelmen kívül hagyni, mert Csehszlovákia helyzetét gazdasági és politikai szempontból egy nagyhatalom állásával lehet majd összehasonlítani. Világos, állapították meg a német külügyminisztériumban, hogy a svéd kommunista lap Moszkva felfogásának ad kifejezést. Moszkva szerint Csehszlovákia lesz a magva annak a föderációnak, amely a szovjet egízsze alatt jön majd létre. Benesnek jut majd az a feladat, hogy a közép-európai államokat a szovjet által lerögzített föderációba bevonja.

AZ ANGOLSZÁZS DIPLOMACIA, amely esalhatatlannak hitte magát. Ankarában a szó szoros értelmében megbukott, teljes kudarcot szenvedett. A török parlament pártértekezlete ugyanis egyhangúlag jóváhagyta a kormány külpolitikáját, a hetek

óta tapasztalható háborús pszichózis így megszünt. A pártértekezleten alaposan megvizsgálták a háborúbeli lépés kérdését és végül a hadbalépés mellett szót emelt képviselők is csatlakoztak a kormány állásfoglalásához, a pártértekezlet így a fenálló szerződéses ígéretekben leszögeztet nemhadviselés mellett döntött.

A volt miniszterelnökök elismerésüket fejezték ki Menemendzsoglu külügyminiszternek munkásságáért. Ezek alapján megállapítható, hogy Törökország elvette azokat a javaslatokat, amelyeket Eden Kairóban

K-ev térségében ellentámadást indítottak a németek

Berlin, november 20. A Főherer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli:

A Nagy-Dnyeperivben és Cserkaszinál pénteken csupán helyi harcok voltak. Kiev harci térségében ellentámadásra indultak hadosztályaink, bár az ellenség szivós ellenállást tanúsított és az idő és terep nehézségeket okozott, folytatták előretörésüket. A bolsevisták tehermentesítés céljából több heves támadást indítottak, de ezek meghiusultak. Zsitomir városát, amelyet az ellenséges erők néhány nappal ezelőtt megszálltak, csapataink körülzárták és pénteken rohammal elfoglalták. A városban és a visszafoglalt terület megtisztítása során sok foglyot ejtettünk

Élénk tevékenység Dél-Olaszországban

A déliolaszországi arcvonalon mindkét részről élénk tűzértségi és felderítő tevékenységet fejlettek ki. Mignontól délnyugatra egyik rohamcsapatvállalkozásunk állásaink kijávitására vezetett. A Földközi tenger keleti részén a német légi haderő nagytámadóit egy ellenséges hadihajóköteléket és találatokkal súlyosan megrongált egy cirkálót és egy rombolót. Ellenséges repülőkötelékek pénteken

Menemendzsoglu a háborúba lépés, a tráciai támaszpontok átengedése, esetleg más hadászati előnyök nyújtása tekintetében, miután meggyőződött arról, hogy az angol-török szövetségi szerződés kereteinek továbbra is megfelel a nemhadviselő magatartás.

LONDONI JELENTÉS SZERINT Észak-Skóciában előkészületeket tettek egy területrezi kiürítésére, mert rövidesen nagyszabású hadgyakorlatokat és partraszállási gyakorlatokat tartanak.

és tekintélyes zsákmány került kezünkre.

Gomeltól kétoldalt pénteken is elkeveredetten dult a harc, míg a várostól délnyugatra a kemény harcok még folynak. Gomeltól északra keletre meghiusítottak az ellenségnek sok csatárepülő támogatása mellett indított áttörési kísérleteit és a helyi betörések helyét ellenőrkésekkel megtisztítottuk. Szmolenszktől nyugatra és északnyugatra ismét véresen visszavertük az ellenséget, amely a most odaszállított nagy erővel pénteken is támadott. Az ellenséges támadások részben már arcvonalunk előtt összeomlottak az összefogott elhárító tűzben. A Neveltől délnyugatra lévő betörési térségben élénk helyi harcok folytak.

napközben a birodalom nyugati határáig törtek előre, éjszaka pedig behatoltak Nyugat-Németország fölé. A ledobott bombák károkat és veszteségeket okoztak. A támadások során 7 ellenséges gépet lőttünk le, két másik angol gép az Atlanti-óceán felett pusztult el. Német repülőgépek szombatra virradó éjszaka újabb támadást indítottak London egyes célpontjai ellen. (MTI)

Száraz, tágas, nagy raktárhelyiséget

(földszint vagy pince)

keres az O.T.I. debreceni kerületi pénztára lehetőleg a hivatalhoz közel eső területen.

Litvánia tiltakozik a Szovjet terve ellen

Caunas, november 20. (Német Tl) A litván hivatás-szövetségek tüntetésén mintegy 40 ezer ember részvételével tiltakoztak Sztalinnak az ellen a követelése ellen, hogy a balti államokat beosszák a Szovjetunióba. Kubil Junas főtanácsos, a helyi önkormányzat képviselője hangoztatta, hogy Sztalin szándéka, amelyet Anglia és Észak-

amerika egyetértésével akar keresztülvinni, Litvánia számára újabb halálos ítéletet jelent. „Hogy ne kelljen magát megöngyöztetni, vagy a szibériai tundrába vándorolnia, — jelentette ki — az egész ország az utolsó emberig talpra áll és egyetlen nyelven válaszol, amelyet Moszkva megért, a fegyver szavával.” (MTI)

Finn vélemény szerint aligha kerül sor a hármastalálkozóra

Helsinki, november 20. (MTI) Arra a kérdésre, milyen várakozást tanúsítanak Finnországban a Roosevelt, Churchill, Sztalin találkozó előtt, finn helyen úgy vélekednek, hogy egyelőre még az sem biztos, hogy egyáltalán sor kerül erre a találkozóra. Az erről szóló jelentéseket úgy értelmezik, hogy már a moszkvai értekezlet óta terjesztették

és később már csak következtések kívántak maradni. Újabb találkozásra finn vélemény szerint aligha kerül sor a közeljövőben, ha csak nem történik valami új és jelentős fordulat a világpolitikában, illetve hadszíntereken. Egyelőre nehéz elképzelni, miről tárgyalhatnának a szövetségesek a moszkvai konferencia után, mondták finn helyen

Ha a sors kívánja, a bolgár hadsereg fegyvert fog

Szofia, november 20. (Német Tl) Rusev tábornok, hadügyminiszter a hősök napján a katonaiskolában mondott beszédében egyebek között ezeket jelentette ki:

— Ha a sors kívánja, hogy a bolgár hadsereg újból fegyvert fogjon, az elesettek lelkei ott fognak állani a mi küzdő sorainkban. Tegyük ígéretet nekik, hogy követni fogjuk példájukat.

Hangoztatta még a hadügyminiszter, hogy a Balkán a di-eső német hadsereg hősi harcokai közül ezreknek a sírját rejti magában. Ezek feláldozták magukat hazájukért és a bolgár nemzet egységéért. Legyen di-eső emlékeztetük mindörökké. (MTI)

Német előretörés Dél-Olaszországban

Berlin, november 20. Az Interimf jelentí a délolaszországi harcokról: A Capnából Casalinóba vezető és az Appennin hegységet keresztező nagy műúttól délre német páncélsok eredményes válsalkozást hajtottak végre az amerikai állások ellen. Sok foglyot ejtettek s jelentékeny mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. Ez a német előretörés jelen tükényen megjavította a német védelmi állásokat, amelyek most már

aránylag jó bepillantást engednek az amerikaiak terepébe. Ezzel kényszerítették az amerikaiakat, hogy feladjanak egy községet, amelyet eddig irtottak. A partvidéken német nehézütegek elkergettek angol hadihajókat, amelyek Gaeta vizére akartak befutni. A tengerrész déli szakaszán a tüzérségi tevékenység élénkebb volt, mint az előző napon.

Mindenütt kudarcot vallott a bolsevista erőfeszítés

Berlin, november 20. (Interimf.) A Krim-félszigeten csak a holt-tengerágtól délre volt nagyobb harc. Heves pergőtűz után erős bolsevista támadás indult meg, amelyet a román csapatok véresen visszavertek, majd lendületes ellenlélekkel behatoltak a szovjet vonalakba. Sok foglyot és jelentékeny fegyvert zsákmányoltak. Német harci- és csatarepülők Kerestől északra északra repesztömböztettek

szórtak a bolsevista kötelékekre. A Nagy-Dnyeper-könyökben megindult a bolsevistáknak arra irányuló fardozása, hogy Zaporozsjetől délre újabb hidföt alkossanak. A támadókat ellenlékekkel visszavetették.

LÉGIPIADÓ LONDONBAN

Lisszabon, november 20. Mint a brit hírszolgálati iroda jelentí, szombaton este London környékén megszólaltak a légvédelmi szirénák. A városban ágyúlövéseket lehetett hallani. (MTI)

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

NÉPROKONSÁGI ÜNNEP FINNORSZÁGBAN
Helsinki, november 20. (MTI) A néprokonsági ünneppel kapcsolatban egész Finnországban a magán-s középületeket zászlókkal díszítették fel. A néprokonsági munka támogatására az utcákon jelvényeket árusítottak s az abból befolyt összeget a keletkarellat és visszatelepített finn gyermekek nevelésére fordítják.

Otezer szabadkai termelő ellen indult eljárás kukorica kihágások miatt

A szabadkai elsőfokú rendőrség néhány nappal ezelőtt kezdte meg azoknak a kihágási ügyeknek a tárgyalását, melyeknek során olyan szabadkai gazdálkodók ellen indult eljárás, akik múltévi kukorica beszolgáltatási kötelezettségüknek nem tettek eleget.

A rendőrség a szabadkai közelítási hivatal feljelenése alapján 4800 szabadkai lakos ellen indította meg az eljárást. Ezek közül mintegy 2800 személyt rendőrség kisebb-nagyobb büntetéssel sújtott. A kiszabott pénzbüntetések összege 100 pengőtől 2000 pengőig is terjed. A gazdálkodók, illetve a termelők egy része az elsőfokú rendőrbírói ítélet ellen fellebbeztek és így kerültek ezek az ügyek a vidéki rendőrkapitánysághoz, mint másodfokú rendőrbírói fórumhoz. A vidéki rendőrkapitányság ezekben az ügyekben már meg is hozta ítéletét. A megfellebbezett ügyek közül mindössze két esetben hagyta jóvá az elsőfokú rendőrbírói ítéletét, míg a többi ügyekben valamennyi ítéletet megszigorította és a legtöbb esetben a kiszabott pénzbüntetést a kérésére emelte fel. Az ítéletek közül a legértékesebb Heli József szabadkai lakosnak az ügye, akit az elsőfokú rendőrbírói ítéletre ítélt, ugyanebben az ügyben a másodfokú rendőrbírói ítélet 1500 pengőbüntetést szabott ki. Csipák István büntetését 1500 pengőből 2500 pengőre emelte fel. Ivandécs Jakab büntetését 100 pengőből 400 pengőre. Ezekhez hasonló ítéletet hozott a vidéki rendőrkapitányság a többi megfellebbezett kukorica kihágási perben is.

A szabadkai rendőrségen tengeri kihágási ügy tárgyalására kerül sor a napokban.

MOZI

Úszó város. (Vígyszínház) A francia filmgyártás rendkívül nagy tömeget magmozgató alkotása az Úszó város. A film szellemesen, fordulatosan, eleven tempóban bonyolított érdekes történetet tálat fel elsőrendű rendezésben. A szereplők is a francia filmgyártás reprezentánsai. A filmet megelőző világhíradó friss és érdekes.

Meteor mozgó műsora
Ma és holnap
Izgalmas magyar film
Ejtéi gyors
Főszereplők: Sárdy, Bódy, Greguss, Bilicsi, Toronyi, Mísoga László.
Előadások kezdete: vasárnap 11 és 3, 5, 7 órákor.
Hétköznap: negyed 6 és negyed 8 órákor.

Károly román exkirály radióbeszédben at akart törni „az USA határain“

Genf, november 20. (TP) Az a bejelentés hogy Károly román exkirály legközelebb Mexiko Cityből rádió beszédet intéz az Egyesült Államok népéhez, az amerikai liberálisok és baloldaliak körében nagy ellenérzést váltott ki. 125 elektromos világítási és erőműtársaság váltotta az exkirály beszédének átvitelét. Ugy hírlik, hogy a rádiótársaság hivatalát a beszéd bejelentése óta a tiltakozások áradata lepi el. Károly exkirály sajtóügynöke a bíráló nyilatkozatokkal szemben így válaszolt: „Minden embernek megvan a joga, hogy élettörténetét el-

beszélje, ez a joga tehát megvan egy királynak is. A P.M. című newyorki lap, amely a tiltakozó hadjáratot megindította, azt írja, hogy Károlynak még azt sem engedték meg, hogy az Egyesült Államok területére lépjen, most azonban megengedik, hogy hangját „átsempéssze“ a tiltott határokon. Amerikai körökben különben rámutatnak arra, hogy az államkormányzat magatartása a volt román uralkodóval szemben semmit sem változott azóta, hogy 1942 nyarán Summer Welles akkori államtitkár a hivatalos álláspontot kifejezésre juttatta.

Internáltak egy böszörményi zsidót

Honvédelmi érdekebe ütköző bünescekmény miatt vonják felelősségre

Herskó József hajdúböszörményi, Polgári-út 98. sz. alatti lakos, tollnagykereskedő ellen a csendőrség ez év szeptemberében feljelentést tett, mert tettenérte, amint Hajdúböszörményből Debrecenbe szállítási engedély nélkül nagyobb mennyiségű tollat szállított. Megállapították, hogy Herskó József több kis tollkereskedővel összejátszott és a raktárában lévő tollkészlet a honvédség céljaira igénybe vehető ne legyen, azt Debrecenbe szállította, ahol minden valószínűség szerint feketeág akarta egy itteni zsidó tollkereskedőnél értékesíteni. Herskót ekkor a közigazgatási hatóság 800 pengő pénzbüntetésre ítélte. — A rendőrkapitányság pedig Herskó Józsefet a honvédség érdekét sértő

magatartása miatt rendőri felügyelet alá helyezte. Herskó azonban még ekkor sem nyughatott, hanem tovább folytatta a tollüzérkedést. Október hó végén egyik éjszaka a hajdúböszörményi csendőrök ismét tettenérték Herskót, amint megint nagyobb mennyiségű tollat akart Debrecenbe szállítani. Herskó az igazoltató csendőröket hamis szállítási igazolvánnyal akarta félrevezetni, Csallás, illetve a honvédség érdekeit veszélyeztető cselekménye miatt a rendőrkapitányságra állították elő. A hajdúböszörményi rendőrkapitányság, mint a honvédség érdekeit veszélyeztető egyén internálását elrendelte. Herskót már el is szállították az internálótáborba.

Az ifjúság álláspontja a tervezett diákszövetkezet ügyében

A Debreceni Egyetemi Ifjúság Diákholjának Szervező Bizottsága a következő nyilatkozatot közölte a szerkesztőségünkre:

Nagy meglepetéssel olvastuk dr. Radó Rezső miniszteri biztos, kamarai főtitkár úrnak tervbevetett diákszövetkezetükkel kapcsolatban a Kereskedelmi és Iparkamara véleményezőbizottságának november 9-én tartott gyűlésében tett kijelentéseit. A kijelentésekkel kapcsolatban néhány körülményre szeretnénk felhívni az illetékesek és a város társadalmának figyelmét.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy nem hollokról, illetve üzletekről van szó, hanem csak egyetlen boltról, amelyet szövetkezet alapon és kizárólag csak az egyetemhez tartozók, elsősorban az egyetemi ifjúság számára ellátásunk megkönnyítése és javítása érdekében kívánunk megszervezni.

Le kell szögeznünk, hogy közéleti vezetőknek, államférfiaknak kijelentéseire hivatkozva, hogy a mai súlyos időkben csak akkor tud megállni az ifjúság, ha mind egyedeiben mind egyetemlegesen a lehető legintenzívebben kapcsolódik bele a gyakorlati életbe, ha szembe néz annak minden problémájával, viseli annak minden terhét és igyekszik elsajátítani minden fortélyát, mert az élet harc és küzdelem, amelyben csak az tud megállni, aki készül is rá az életbe való kilépés előtt.

Azok, akik ennek a kérdésnek meg biralására legközelebb hivatva

vannak, Professzor Uraink és maga a Rector Ur is támogatásukat ígérték, tehát valószínű, hogy olyan dolgoknak tartják ez irányú megmozdulásunkat, amit az ifjúság igen is végezhet. Ugyanakkor szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy Sárospatakon és Pápan a főiskolákon már vannak hasonló szövetkezetek, tehát ott valószínűleg a Kereskedelmi és Iparkamara is az Ifjúság által végzehetőnek találta a szövetkezet és saját ellátásának biztosítása érdekében kifejtett munkát.

A Főtitkár Urnak arra a kijelentésére pedig, hogy az üzletek az egyetemi székelyeken mindenféle szükségletet ellátnak, meg kell jegyeznünk, hogy Debrecenben a körülmények olyanok, hogy mivel az egyetem a város központjától távol esik, az egyetemhez köztől, főleg az egyetemi városrészen lakó ifjúság csak idővesztés árán jut hozzá szükségleteinek, főleg ételmiszer szükségletének kielégítéséhez. Az egyetem környékén a hallgatóság igényeit kielégítő üzlet nincs.

Végül pedig, ami a Főtitkár Urnak azt a kijelentését illeti, hogy az ifjúság megállapodást is köthet egymásik céggel, erre azt feleljük, hogy ennek a lehetőségnek ezután is sőt még talán fokozottabb mértékben is fennáll. Kérjük az illetékeseket, hogy ügyünkre a fentiek figyelembevételével kezeljék jóindulattal, mert az Egyetemi Ifjúság méltó erre a jóindulatra.

Csokonai Színház
Fel.: 25-45. Igazgató: B. Unger István. Előadások d. u. fél 4 este fél 7 órákor
Vasárnap délután és este
Fekete Péter
Óriás sikerdű újdonság!
Irodalmi Kamara színház a Déri-múzeumban
Hétfőn és kedden este.
Ha mi holtak felébredünk

Hungária filmszínház
Vasárnap és hétfőn
Bo'dogság a vége
Főszereplők: Bódy Bella, Péterfy László, Somlay A., Berk Lili, Rajnay G., Pe'thes F.
Előadások: vasárnap 3, 5, és 7 órákor.
hétfőn: 5 és 7 órákor.

Meteor mozgó műsora
Ma és holnap
Izgalmas magyar film
Ejtéi gyors
Főszereplők: Sárdy, Bódy, Greguss, Bilicsi, Toronyi, Mísoga László.
Előadások kezdete: vasárnap 11 és 3, 5, 7 órákor.
Hétköznap: negyed 6 és negyed 8 órákor.

Apolló filmszínház
Megtörténő időszertű magyar sors kérdés a:
KERÉK FERKÓ
Móricz Zsigmond regényének filmváltozata főszerepben:
Jávör Pál, Egyri Mária és Csontos Gyula

Vígyszínház
Ma és mindennap a legnagyobb francia filmremek:
Az uszó város
Főszereplők: Michel Sár, Jules Berry, Gaby Morlay.
Előadások: vasárnap 3, 5, 7 hétköznap: 5 és 7 órákor.

Szinyei Merse Jenő kultusz- miniszter Debrecenbe jön Szily Kálmán diszduktorá avatására

November 24-én lesz a díszduktoravatás

Mint ismeretes, a Kormányzó Úr Ófőméltósága hozzájárult ahhoz, hogy a debreceni Tisza István tudományegyetem, érdemeinek elismeréséül, díszduktorá avassa dr. Szily Kálmán m. kir. titkos tanácsos, ny. kultuszminiszterúrú államtitkár, az ismert közéleti férfit. Szily Kálmán 1930-ban az egyetemi főiskolák legfelsőbb vezetője lett. Széleskörű tudományos és szakirodalmi munkásságot fejtett ki, élen kapcsolódott be az egyetemi és főiskolai ifjúság életébe és vezető szerepet vállalt az ifjúsági

egyesületek és intézmények megszervezésében, amelyeknek ma is egyik legfőbb pártfogója. Nevéhez fűződik a Műgyetem a Közgazdaságtudományi egyetem és az Állatorvosi főiskola egyesítése is. Szily Kálmán díszduktorá avatása 27-én, szombaton fél-egy órakor lesz az egyetem Aulájában. Mint értesültünk, az avatáson Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter is megjelenik majd, aki kizárólag ezért utazik le a fővárosból Debrecenbe.

Debrecenbe érkezett dr Szobonya Béla, az ítélőtábla új elnöke

Részletesen beszámoltunk arról, hogy Baróthy Zoltán dr. nyugalmabavonulása után az igazságügyminiszter saját kérésére Szobonya Béla dr. marosvásárhelyi királyi ítélőtáblai elnököt helyezte át a debreceni királyi ítélőtábla élére. Erdély egyrésztének visszatérése után a Kormányzó Úr Ófőméltósága dr. Szobonya Béla királyi bírót bízta meg az ősi marosvásárhelyi királyi ítélőtábla megszerzésével és vezetésével.

Dr. Szobonya Béla ennek a megbízatásának mintaszerűen tett eleget és november 13-án vett búcsút Marosvásárhely közönségétől. Az új táblai tanácselnök szombaton reggel a marosvásárhelyi sebesvonalattal érkezett meg Debrecenbe. Reggel első útja a debreceni ítélőtáblára vezetett, ahol volt osztálytársa, dr. Barankay Miklós

táblai tanácselnök, a tábla helyettes elnöke tájékoztatta. Dr. Szobonya Béla pár napot tölt Debrecenben és utána Budapestre utazik ügyeinek intézésére, valamint a szükséges intézkedéseket megteszi arra is, hogy véglegesen Debrecenbe költözzön. Az új elnök ünnepélyes beiktatása egyébként november 29-én délután 12 órakor lesz a díszteremben teljes ülés keretében. Az ünnepélyes beiktatáson a debreceni tábla, törvényszék, járásbíró, főügyész, ügyész, teljes számban résztvesz, a debreceni királyi ítélőtábla területéhez tartozó királyi törvényszékek, ügyészségek és járásbírók küldöttségileg képviseltetik magukat, de értesülésünk szerint az igazságügyminisztériumot is képviselik az ünnepélyes beiktatáson.

Felemelő ünnepség keretében leplezték le a Főméltóságú asszony arcképét a Horthy Miklósné kollégiumban

Tegnap délután hat órakor felemelő ünnepség volt a debreceni Horthy Miklósné leánykollégiumban. Az intézet igazgatósága ugyanis akkor leplezte le a Főméltóságú Asszonynak a társalgó termében elhelyezett arcképét, mely Csáki Marinyák Józsefnek, a kitűnő festőnek alkotása.

Az ünnepségen a kollégium igazgatóságán kívül számos előkelő vendég jelent meg, így Bodnár János egyetemi rektor, Csilléry András ny. miniszter, egyet. tanár a DEI tanár elnöke, Bacsó Jenő, Bókai Bókay Zoltán egyetemi tanár, Mártonffy Károly min. osztálytanácsos, Halnay Endre egy. titkár, a DEI küldöttsége, Batta János

elnök vezetésével, a Tisza internátus küldöttsége, Nagy János vezetésével, valamint a Bocskay kollégium kiküldöttségei.

Az ünnepélyt Bókay Zoltán dr. egyetemi tanár nyitotta meg, majd pedig a kollégium igazgatónője, Ravasz Gizella emelkedett szószárra. — Nagy és soha el nem múló hálának jeléül avatjuk ezt a képet — kezdte beszédét a kollégium köz szeretetben álló igazgatónője, — bár tudjuk, hogy hálánkat és szeretetünket sohasem tudjuk eléggé kifejezni. Mert az a munka, amit a Főméltóságú Asszony a szeretet jegyében tesz, sohasem lesz eléggé meghálálható.

Erről a munkáról beszélt azután

Ravasz Gizella felsorolta azokat, a magyar társadalom legkülönbözőbb rétegeiért megindult akciókat, melyek mind a Kormányzó Hívtés kezdeményezésére indultak meg és végezték áldásos munkájukat.

— Igazi feleség és igazi Kormányzó, akinek élete mindig a megtesteült helyállás. Már 1919 óta ott látjuk a közélet minden területén, ahol segíteni, adni kell és lehet. Fáradságot nem ismerve vesz részt minden szociális munkában, de nem csupán az irányítást veszi kezébe, hanem a legapróbbat is foglalkozik és kivészi részét a végrehajtás nehéz munkájából. Mindent ott van ahol élő szóval és tettel példát kell mutatni. Szinte lehetetlen még csak felsorolni is, azt a sok kezdeményezést, ami Tőle indult ki és talán nincs is olyan ágazata a magyar társadalomnak ahova segítsége el ne ért volna. Kis nemzet is vezethet, ha kultúrája a legkülönb, ez volt az az elv amit követett és ebből a hitből fakadt, a házi ipar, a képzőművészet és a tudományok iránt tanúsított érdeklődése és pártfogása.

— Horthy Miklósné, mint ahogy Horthy Miklós is, az Isten küldötte és boldog nép vagyunk, hogy ilyen vezetőink vannak. Adja a Jóisten, hogy minél több magyar asszony és magyar leány válassza őt mintaképének, mert annál biztosabban nézhetünk a bizonytalan jövő felé.

— Isten óvja, áldja, éltesse sokáig — fejezte be magasszónyalású beszédét a kollégium igazgatónője és beszédének utolsó szavaival hullt le a lepel a Főméltóságú Asszony arcképéről.

Ravasz Gizella szavai után Malachowsky Eva szavalt a dr. Várjay Lenke: „Isten Küldötte” című versét, majd pedig Bacsó Jenő, egyet. tanár mondotta el záró szavait.

A szép és bensőséges ünnepség, a Himnusz hangjaival ért véget.

Véletlenül embert gázolt az esküvőre robogó taxi

Szombaton a délutáni órákban Kiss Sándor 26 éves raktári munkás, Balaton-utca 8. sz. alatti lakost súlyos baleset érte. A Petőfi téren éppen a rakodónál akart áthaladni az úttesten, de nem vette észre, hogy ugyanakkor arra robog négy autótaxi. A gépkocsikban násznap ült és éppen az esküvőre mentek. Az egyik taxi elkapta véletlenül Kiss Sándort, aki végig vágódott a kövezeten és eszméletét veszítette.

Kihívott mentők elsősegélyben részesítették a fiatal raktári munkást, aki agyrázkódást és a fején 14 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Ezután a sebészeti klinikára szállították Kiss Sándort. A vizsgálat a felelősség kérdésének tisztázására megindult, bár egyes szemtanúk azt vallják, hogy a gépkocsivezető szabályszerűen vezetett a taxit és így nem hibáztatható.

Míg áldomást ittak, elkötötték a lovat

Sebők Sándor nyírbalkányi lakos a rendőrségen panaszt tett ismeretlen tettes ellen, aki lovat elkötötte. Sebők elmondta, hogy a lovat a debreceni állatvásáron adta el 500 pengőért Bagi András Dobó-utca 22. szám alatti lakosnak, akitől száz pengő előleget kapott. Abban állapodtak, hogy a fennlévő 400 pengőt a járátlevelél átírása után fizeti ki. Közben elmentek a járátlevelét átírni, de nem feledeztek meg az áldomástól sem. Ezen idő alatt a baromvásártér korlátjához kötött lovat elkötötték. Az ügyvel kapcsolatban a csendőrség megindította a nyomozást, de nem vezetett eredményre. A lopásról jelentést tettek a királyi ügyészségen.

Ködös napokon...

különösen elviselhetetlenek a reumás fájdalmak, ezért:

Minden fejfájásra

ASPIRIN

BAYER

A Kormányzóhelyettes özvegyének szózata a leányleventékhez

„A háború szenvedéseiből új világ születik, amelynek építő munkájából az oroszánrészt nektek kell vállalnotok”

Budapest, november 20. MTI jelenti: Vitéz nagybányai Horthy Istvánné, a hősihalált halt kormányzóhelyettes özvegye szombaton 19 órakor Budapest 1. hullámhosszán rádiószózatot intézett a leventeleány ifjúsághoz, abból az alkalomból, hogy elvállalta a leventeleánymozgalom védnökségét. A Főméltóságú Asszonyt a rádió épület bejáratánál Frigyesy János, a Rádió vezérigazgatója és a Posta részéről Gyarmathy Béla a posta h. vezérigazgatója üdvözölte, majd bekalauzolta a 3. sz. stúdióba, ahonnan a kormányzóhelyettes özvegye a leventeleányokhoz szólt:

— Szeretettel szólok ma minden leventeleányhoz és vezetőhöz. Elismerem és értékelem azt a munkát, amelyet a leventeleánymozgalom végez. Eppen ezért örömmel fogadtam azt a kérést, hogy a mozgalom védnökségét elvállaljam. A leventeleánymozgalom olyan időben született, kezdte meg működését, amikor az asszonyi lélek erejére, a nő szív gyengeségére és a leánykezek gyorgos, áldozatos munkájára lesz a legnagyobb szükség. A leventeleánymozgalom célkitűzése szerint munkátokat nem a harcterek várják, ott helyállnak a férfiak. A fiú küzdőteretek a család, ott kell őt állniok, kizárólag női hivatásokra készít elő benneteket és örömmel látom, hogy már eddig is milyen szép eredményeket értek el szerle az országban. Ezren és ezren dolgoztok, munkálkodtok, hogy a haza bizalmát kiérdemeljétek, hogy ne legyen szegény és elhagyott ott, ahol ti akartok segíteni és szívetekben biztos helyet találjon Isten, haza a család gondolata. Erre a bizalomra építve, vállalkoztam arra, hogy résztvezzek munkátokban. A háború szenvedéseiből új világ születik majd, amelynek építőmunkájából az oroszánrészt nektek kell vállalnotok. Szeretném, ha ott találkoznának a magyar lányok, szívük és lelkük ereje. Isten segítségével megteremlenék az erős asszonyt, akit a Biblia állított életársul a harcoló és az életviharban kifáradó férfi oldalára. Az élet kötelességek láncolata az asszonykötelesség pedig azok közé tartozik, amelynek vállalásáért erősíteni kell a lelketek már zsengekortól kezdve. Hiszem, hogy a leventeleányok ifjú táborra ezért a lelkesedésért végez munkát, hogy eleget tehessen a legszebb női feladatnak. Példák vannak előttek. Ismeritek a történelem nagy magyar asszonyait és látjátok a hétköznapi hősöket. Róluik vegyetek példát, imádkozzatok és dolgozzatok. Folytassátok megkezdett munkátokat lelkesedéssel és kötelességteljesítéssel, hiszen az ifjúság tiszta ereje segít benneteket. Vigyázzatok egymásra és segítsétek egymást, bízzom benneteket és közös munkánkért kérem a jó Isten áldását.

A Kormányzóhelyettes özvegyének megfogadott rádiószózatát nagy figyelemmel hallgatták a debreceni leventeleányok is, akikre mély benyomást tettek az izzó hazaszereztől átfűrőlt szavak.

Ha azt akarja, hogy megbízható,
pontos órája legyen — akkor
Honvéd, Levente vagy Turul
márkás órát vegyen!

Invár és Unia
precíziós órák
kerületi képviselete

Beszerezhető minden keresztény szaküzletben
Viszonteladók részére kizárólagos egyedárúsító

Bátory óranagykereskedés

Telefon: 12-37. Debrecen, Rákosi Jenő-u. 7.

Ruhák, pongyolák, női és férfi fehérneműek

nagy választékban

KERECSEN, Csapó-utca 8

Nagy érdeklődés előzi meg a Budapest-Debrecen városok közötti válogatott tornászviadalt

Magyarország tornasportjának egyik legkiemelkedőbb eseménye a Debrecen-Budapest városok közötti tornászviadal, melyet az idén Debrecenben ma délelőtt fél 11 óra kezdettel az Arany Bika dísztermében rendeznek meg. Ennek a versenynek a két város tornászainak viaskodásán kívül az ad nagy jelentőséget, hogy a magyar válogatott a közeljövőben Helsinkiben s finn válogatottal mérje össze erejét és ezért válogató jellege is van. De ezen felül a küzdelem értékes vándordíjért folyik, amelyet Budapest négyezer, Debrecen pedig kétszáznyert meg. Mármost ha a budapestiek most is győznek, akkor az értékes vándordíj véglegesen birtokukba

kerülne és ezt a debreceni tornászok meg akarják akadályozni. A válogatott verseny iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg nemcsak Debrecenben, hanem az egész országban. A debreceni csapatban Tóth, Mogyoróssy, Hajdu, Szabó, Balla, Papp, Vermes, és Hiripi kapnak helyet. Ezek szemben a budapestiekkel Pataki, Börsök, Szabó, dr. Nemere, Tóth, Vigh és Gáll képviselik. Tartalék: Schmidtbauer. Az élgárdából egyelőre Sántha hiányzik. A két csapat tudásában nagyon közel van egymáshoz és a küzdelem minimális pontkülönbséggel bármelyik megnyerheti. Az egyes számok között a DTE és DEAC hüllytornászai tartanak bemutatót.

Vitéz dr. Dávid Géza és Ujvárossy Dezső elnökök fokozzák a Baross-munka lendületét

Szezonnyitó összejövetel a Baross-szövetségben

A Baross-szövetségben most, a tél küszöbén, nagyarányú szezonnyitó összejövetel volt, hogy megállapítsák és elfűdtsák a téli időszak nagy programját.

A Baross-szövetség tagjai nagy számmal jelentek meg ezen a megbeszélésen. Ott volt mindenképp is a népszerű Baross-Női Tábor özevgy Dávid Jakabné, a kiváló, közszerepben álló elnök, vezetésével a tagok sorából: Weichinger Béla, Jóna Júlia, Koller Olga, Borbély Gizella, Szabó Gyuláné és még számosan.

Vitéz dr. Dávid Géza elnök meleg szavakkal üdvözölte a Baross-szövetség hűségét s lelkes gárdáját, amely olyan szép és példamutató tevékenységre tekinthet vissza. Hangzottatta, hogy az emelkedett, szellemi Baross-munkára sohasem volt olyan nagy szükség, mint most, amikor vi-gyázni kell a belső rendre és nyugalomra és ápolni az örök magyar nemzeti gondolatot. Ennek jegyében hívja föl új munkára a Baross-sereget, hogy az már megjelenésével is kisugározza a jobb jövőbe vetett hitet és reménységet!

DECEMBERBEN MEGRENDEZIK AZ ELSŐ JÓTÉKONYCÉLÚ BAROSS-TEAT!

Vitéz dr. Dávid Géza nagy hatást keltő beszéde után megkezdették a téli munkaprogram tárgyalását. Meg kell említeni, hogy részint

vitéz dr. Dávid Géza nagy mértékű elfoglaltsága, részint a nagyobb munkafeladatok miatt is vitéz dr. Dávid Géza mellett jelentős részt vállalt a Szövetség vezetéséből Ujvárossy Dezső társelnök. Ő már eddig is a legodaadóbb segítőtársa volt vitéz dr. Dávid Gézának, mindig ott állt az ő oldalán, a hét néhány napján rendszeres fogadó-órákat tartott a Szövetség hivatalos helyiségében, mint vitéz dr. Dávid Géza. Most aztán vitéz dr. Dávid Géza akadályoztatása esetén helyettesíti őt a Szövetség képviselőiben is esetleges reprezentációk alkalmával, vagy küldöttségek vezetésénél is.

Az elnökök így egymást megértő s egyesített erővel még jobban fel-tudják fokozni a Baross-munka lendületét. Kovács János, a szövetség agilis igazgatója, referálta a Vöröskereszt megkeresését. A Vöröskereszt most is alkalmas tárgyakat kér a hadi-árvák karácsonyi megajándékozására. A Baross-Női Tábor és az egész Baross-Szövetség nagy örömmel áll ennek a hazafias célnak a szolgálá-tába.

December hó folyamán megrende-zik az első Baross-teát. A múlt év páratlan sikerű Baross-teák kellemes emlékei már eleve vonzóvá teszik ezt a jótékony célú összejövetelt, melynek tiszta jövedelmét szintén a hadi-árvák karácsonyfájára helyezik egy ünnepély keretében.

KÖSZÖNET A BAROSS-BAJTÁRSI SZOLGÁLATNAK.

Felolvasták ezután az alábbi meleg hangú levelet:

A Baross-Szövetség debreceni szervezete tekintetes Elnökségének. A „Debreceni Újság-Hajdúföld” múlt heti számából olvastam Nyakas Sándor fűszerkereskedő levelét, amelyet a Tekintetes Elnökségnek küldött. Messze Oroszországból megköszönve a becses vezetésük alatt áldásosan működő Bajtársi Szolgálatnak az itthon maradt család érdekében kimutatott munkájukat.

Férjem, ki hónapok óta kiinn van valahol Oroszországban, megbízásból én is megköszönöm azt a nemes önzetlen munkájukat, amelyet ti-letünk érdekében s javára tették. Megmondhatom nyíltan, ha az önök Bajtársi Szolgálat szervezői segítségemre nem jön, a mai nehéz árúbe-szerzés következtében képtelen lettem volna fizetniük érdekében bár-mit is tenni... Talán be is kellett volna érnem a hatósági árúk árusítá-sával, ami családom fenntartására elégtelennek bizonyult volna.

Ismételve kérem további szíves tá-mogatásukat. A jó Isten áldást ké-rem a Baross-Szövetségre és mind-azokra különösen, akik a Baross-Baj-társi Szolgálatban tevékeny munkát fejtenek ki.

Férjem üdvözlötét, tolmácsolva vagyok Baross testvéri szeretettel.

Ifj. Csapos Jánosné

Az ilyen szép és egyre sűrűbben és sűrűbben érkező levelek természetesen csak buzdítólag hatnak a Baross-Bajtársi Szolgálat vezetésére, melynek élén tudvalevőleg Kovács János igazgató áll.

A BAROSS-SZAKOSZTALYOK ELKÉSZÜLNEK FELADATAIKRA

Tudvalevő dolog, hogy a Baross-Szövetségnek nagyszámú s lelkes szakosztály alakulatai vannak, amelyek a multban is jelentős szerepet játszottak Debrecen ipari és kereske-delmi életében. A szakosztályok el-nökei közül Ujvárossy Dezső (szesz-teret János (órások) Harmathy Ferenc (papír és fűszerkereskedők) Király Zoltán (borsgyökerkereskedők). Hemmel Oszkár (takarmánykereske-dők) Rábay László (kerékgyártók), és még számosan számoltak be a szakma jelenlegi helyzetéről.

Valamennyi szakma felkészülten várja már új feladatait.

A BAROSS-SZÖVETSÉG NAGY PERSPEKTÍVAJA

A Baross-Szövetség útját és nagy nemzeti célkitűzéseit a kormányzat által mindig a legmesszebbmenőleg méltányolt és a legmelegebb elismeréssel kitüntetett multja és az ezen nemzeti és társadalmi vonalon ha-ladó ovábbi programja szabják meg. A Baross-munkára talán még nagyobb szükség van most, mint eddig. Ez a Baross-sereg nagyon jól tudja és érzi ezt és ezért ragaszkodik ehhez a Szövetséghez. A Baross-Szövetség éppen olyan független péld-ául a kamarától, mint az ipartestü-let, de minden egyesülete ugyanolyan szeretettel dolgozik együtt, mint amilyen szeretettel közelednek hozzá.

A Baross-Szövetség eddig is a legerényesebb anyagi igényekkel lé-pelt fel. Szinte példát mutatott arra hogy hogyan lehet kis anyagi esz-közökkel esetenként igazán kiűrő, nagy eredményeket is elérni. A Baross-központ is megelégszik a legmi-nimálisabb hozzájárulással. A Baross-Szövetség, ha némileg és cse-kély mértékben talán kénytelen is lesz eddigi tagdíjait emelni, még így s anyagilag szinte összehasonlíthatatlanul kevesebbet kér. Ellenben an-nál nagyobb lelkesedést és helyt-állást!

ÍRÓGÉP

JAVÍTÁS, UJJAÉPÍTÉS.

HURAY műszerész m.

IPARKAMARA

LÁMPAERNYŐK

és átvilágítható lámpaaljakatok,
hangulatlámpák bármilyen szín-
ben és kivitelben megrendelhetők

Tasnádi Kovács Sándor
lámpaernyő készítő-üzeménél
Ferenc József-út 46. szám, udvarban

NÉPMŰVELÉS

Benedek Elek

Ne legyen szokatlan, hogy a fenti cím alatt egy nem is olyan régen elhunyt magyar embernek ne-vét írjuk. Ne legyen azért, mert ez a magyar ember nem volt afféle hétköznapi magyar, táltosok, igri-cek, hegedősök Istentől megáldott utóda volt, akinek roppant jóssággal felített nagy szívében elfért egy or-szág gyermekerege.

Elfért akkor is, amikor darabokra tépték ezt a hazát.

Benedek Elek élte azt a sorssze-rű elrendelést, hogy ő minden ma-gyar gyermekért született magyar-nak a magyar földre!...

Erre gondolunk, amikor Szondy Györgynek, a magyar ifjúsági iro-dalom hívatott tollú jó emberének kis füzetét forgatjuk. Eddig is tud-tuk, hogy talán senki annyira nem érte-le és nem szerette Elek apót ebben az országban, mint ő.

Ma is fátyolos lesz a hangja és szeme, ha kiejti a nevét.

Az már nem rajongás, nem tisztelet és nem szeretet, amit Szondy György él Benedek Elekkel kapcsola-tban.

Ő az, akinek nem halt meg ma se Elek apó, mert úgy érzi, hogy azok, akik önmagukat adták a köz-ért, azok örökké élnek még akkor is, ha süppedt sírhantok takarják a törékeny testet.

Benedek Elek neve olyan fogalom volt gyermekkoromban, hogy én már régen halottnak hittem, aki csak meséin, mese gyűjteményein, magyar nagyaink életén keresztül él örökké. Azt tudtam, hogy van a könyveiben, de hogy a valóságban is él, erre gondolni se mertem, mert olyan magasban, a csillagok magasságában állott fölöttem és minden magyar gyermek fölött, aki nevével találkoztam.

Már pedig találkoznia kellett ve-le minden gyermeknek, akit jó ma-gyarnak akartak nevelni a szülők.

Annak idején aztán, amikor fel-szabadultak az alvilág ördögei és elvették fölünk a hazai földet, ott-hon ragadtam én is. Azt se tudtam, hogy mihez kezdjek. A háborúból és forradalmakból csupán egy hadi-érettségi bizonyítvány maradt a kez-zeimben. Es még valami: magyar voltam. Ez az utóbbi azonban sem-mivel se ér többet, mint hadi érettsé-gi bizonyítványom, mert sehol, semerre nem lehetett vele kenyé-ret keresni. Jönni akartam a szűk hazába, de az első kinti napom után hazaszöktem. Nem tudom miért, nem tudom okát adni. Hó-napokon keresztül lézengtem. Me-zőn, szőlőben dolgoztam, de sem-mi se izlett. Néha írtam. Hol itt, hol ott bukkant fel a nevem, amikor egyszer, igazán váratlanul levelező lapot hozott a posta. Ismeretlen írás, d az aláírás: igen semmi két-ség és semmi töprengés, Benedek Elek írta alá. Arra kéri, hogy a Cimbora című gyermeklapjába ír-ka a jövőben, a mai postával már fel-adott címre honoráriumot is, mert egyik kis versem átvette vala-melyik lapból.

Nem lehet azt leírni, nem lehet azt elmondani, hogy milyen me-aváltás volt számomra ez a levél.

Csak Szondy György tudná ezt is megírni. Egyszerre más lett előttem a világ és szebb a föld. Rét, erdő, mező, szőlő, ahova eljártam nehéz munkára is, kiüglut előttem és es-tétként levelet írtam Benedek Elek-nek. A levelek mellé hol mesét, hol verset helyeztem el.

Örök dicsére és dicsőségére mon-dom a nagy magyar mesemondó-nak és életoének, hogy egyeilen levelem válasz nélkül nem maradt. Hogyan csinálta, nem tudom, de sa-ját kezű válasz valahány. A leg-többjét ma is őrzöm, scjnos, na-gyobb része a menekülésem alkai-mával elkallódott!

Csak egy adalék és figyelmezte-tés a mai nagyságoknak Benedek Elekről.

Es mikor a huszas évek vége tá-ján itt járt az erdélyi írőkkel Deb-recenben, számonkért, hogy hol va-gyok?

Hányan és hányan mentek el mel-lettem és megynék el sok-sok ta-ndsárcra és szeretetre váró magyar ifjú mellett a multban és jelenben. Benedek Elek egy volt, jelke kime-ríthetetlen és eljön az idő, a jelek szerint közelesem, amikor a magyar élet megismeri őt olyannak, ami-lyennek csak ezer évenkénti egyszer terem meggyart az Uristen. Megis-merik abból a munkából, melynek senki más a megírója nem lehet, mint Szondy György, akit ő tett az-zá, ami ma: a gyermeklelkek istá-poló, megértő és kincsekkel megölt-ő barátjává! El kell jönnie az idő-nek, amikor Benedek Elek élete mint a legszebb magyar hősi mese, legenda, vagy monda újra kél Szondy György tollán keresztül.

Ismerjék meg azok is, akik kor-társai voltak, de mindenképp is-merjék meg azok a magyar ifjak, akiknek a jövőddé számúra írt hal-hatalan elhivatásával. Meg kell is-merni, hogy a szeretet, mely köny-vein elárad, valóban gyümölcsöző és magyar legyen azoknak is, akik ma szívesen elfelejtik és elfelejtik a régít csupán azért, mert divat és idegen áramlat más szeleket fuj-dogál a Kárpátokn belül. Benedek Eleknek van jelene és jövőddé je a magyar gyermek lelkeiben ezen a tájon... sz. r. i.

SZINHÁZ

SZINHÁZI MŰSOR:

November 21, vasárnap dél-után: **Fekete Péter**. Rendes helyrak.

November 21, vasárnap este: **Fekete Péter**. Bérletszűnet.

November 22, hétfő: **Luxemburg grófja** Munkáslőadás.

November 23, kedd: **Luxemburg grófja**. Munkáslőadás.

November 24, szerda: **Fekete Péter**. B) bérlet.

November 25, csütörtök: **Fekete Péter**. C) bérlet.

Kamaraszínház a Déri Múzeum-ban:

November 22, hétfő: **Ha mi holtak felébredünk**.

November 23, kedd: **Ha mi holtak felébredünk**.

Vásárlási kötelezettség nélkül tekintse meg

ifj. Székely Szűcs Sándor

kályhás-mester

cserépkályha és kandalló mintaraktárát

Csapó-utca 33. Ipariskola-épület.

Telefonszám: 26-70.

Névre és címre kérem ügyelni!

Hankiss János államtitkár is résztvesz a debreceni Munkásfőiskola ünnepélyes megnyitóján

Jelentettük már, hogy a debreceni Munkásfőiskola december 3-án ünnepélyes külsőségek között nyílik meg a Déri-múzeumban. A megnyitóra lejön Budapestről dr. Hankiss János kultuszállamtitkár is. A munkásfőiskola előadásai heti két órában, este 7-9-ig lesznek, ezek egyikén dr. Jeney Endre egyetemi tanár „Mennyit őrzött meg a magyarság eredeti vércsoportjából” címen tart igen érdekesnek ígérkező előadást.

A Munkásfőiskolán különben is legkiválóbb előadók adnak elő. Sikertől meggyerni a tanfolyam vezetőjének Beleznai Unger István

színgazdát is, aki az emberábrázolás művészetéről és a műkedvelés jelentőségéről fog beszélni. A sajtó legmesszebbmenő megértésével támogatja a Munkásfőiskolát s eddig a következő hivatásos újságírók vállalkoztak előadás tartására a sajtó jelentőségéről, történetéről, versianról, sportról: dr. Nagy Imre főszerkesztő, Benyovszky Pál felelősszerkesztő, sajtókamarai kerületi titkár, Pálffy József felelősszerkesztő, Tamássy László szerkesztő, a felsőfizi labdarugó kerület elnöke és Kiss István szerkesztő.

Gyanus körülmények között meghalt egy püspökladányi asszony a debreceni klinikán

Napokkal ezelőtt igen súlyos állapotban szállították be Püspökladányból a debreceni szülészeti klinikára Szendrői Istvánné, sz. Lévy Eszter 32 éves asszonyt. Az a gyanú merült fel, hogy a szerencsétlen asszonyon avatlan kezek tiltott műtétet hajtottak végre. Az orvosok mindent megkíséreltek, hogy Szendrőinét megmentésük az életnek, de fáradozásuk hiábavalónak bizonyult, mert tegnap hajnalban meghalt.

A gyanus halálesetről jelentést tettek a királyi ügyészségnek és dr. Vass Antal vizsgálóbíró az ügyészség indítványára elrendelte a holttest felboncolását, valamint a helyszíni vizsgálat megindítását, mert Püspökladányban az utóbbi időben több ilyen gyanus haláleset történt. Dr. Okrós Sándor egyetemi magántanár és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértők a boncolást még szombaton délután folytatásukra írták.

Nyolc éves kirakafeszegető gyermekeket állítottak elő a debreceni rendőrségre

Tegnap délelőtt, az üzleti záróra idején a Rákóczi-utca sarkán szolgálatot teljesítő rendőrszemélyt figyelmelték, hogy két kis fiú egy vasdarabbal az üzletek kirakatait feszegeti. A rendőr tetten is érte őket, amint éppen egy órasüzet kirakatait akarták kinyitni. A két lurkó, akik 8-9 évesek, megszeppent a rendőr látására és menekülni igyekeztek. A szökés azonban nem sikerült, s a rendőr előállította a két kis bűnözőt hajlamú fiút a rendőrségre.

Az utóbbi időben több hasonló, szomorú jelenség mutatkozott Debrecenben. A kis alkalmi tolvajok, bejárók-jelöltek rendszerint a déli záróra idején indulnak el körútra, mert remélik, hogy valamelyik gondatlan kereskedő nem jól zárta le kirakatát s így könnyen hozzájutnak egy kis zsákmányhoz.

Mikor jár a gazdának térítés az eladott vágóállatok után ?

Több kívánságnak megfelelően az alábbiakban közöljük, hogy mikor jár térítés a gazdának az eladott vágóállatok után.

1. Abban az esetben, ha a kereskedő által a gazda részére kifizetett összeg nem egyezik a hatóságilag megállapított egységgel.
2. Ha a kereskedő a súlyt és egységárat ugyan helyesen tünteti fel, de a szorzás téves, azaz alacsonyabb összeget fizet ki a gazda részére, mint amennyit a helyesen beszorított összeg kitenne.
3. Ha a gazda 5 km-nél távolabbi helyről hajtja fel a marhát és a kereskedő meggyőződhet róla, hogy nem etette és nem itatta és mégis 8 százalékos volt le 4 százalék helyett; vagy ha a vásáron 6 százalék helyett a kereskedő 8 százalékos hozna levonásba; vagy ha szállítási vasúton történt és a kereskedő súly-

levonást eszközölte; vagy ha a kereskedő helyesen írja be ugyan a vételi jegyre a súlylevonás százalékos adatát, de kg-ban többet von le, mint amennyit ez kitenne.

Abban az esetben, ha a kereskedő a továbbeladáskor magasabb minőségi osztálynak megfelelő áron értékesíti az állatot, mint ahogyan a gazdától megvásárolta, a minőségi árkülönbség a gazdának megtérítendő.

5. Abban az esetben, ha a kereskedő a gazdától bika- vagy tehénáron megvásárolt állatot a továbbeladásakor a növendékmárhára megállapított hatósági áron értékesíti, az árkülönbség a gazdának megtérítendő.

6. Abban az esetben, ha az állat a továbbeladásakor nagyobb súlyúnak bizonyul, mint amilyen súlyban a kereskedő a gazdának kifizette, a

súlykülönbséget értéke a gazdának megtérítendő.

A mezőgazdasági kamarák kívánságát illetékes helyen teljesítették és most már a kamarai kirendeltségek havonként kétszer ellenőrizni fogják itt a Tiszántúlon az Allatforgalmi Központ Kirendeltségeknél és megállapítják, hogy az előbb felsorolt esetekben nem történt-e tévedés, vagy szabálytalanság.

Felhívjuk ezért az érdekelteket, hogy ha vágóállatok eladásával kapcsolatban valami panaszuk volna, haladéktalanul közöljék a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara illetékes vármegyei kirendeltségével, hogy azokat a kirendeltség megvizsgálhassa, s ha mód van rá, az Allatforgalmi Központ Kirendeltségével együtt orvosolhassa. Ha pedig saját hatáskörében nem járhatna el, a jogos panaszt továbbíthassa. Felkérjük azonban az érdekelteket, hogy panaszukat mindenkor a pontos adatok bejelentésével együtt adják elő, mert különben a panaszokat nem lehet kivizsgálni.

Nagyszabású ünnepélyt rendez Debrecenben a Vakok Országos Szövetsége

A Vakok Országos Szövetsége a most folyó világháborúban megvakult honvédek pontirásos könyveivel való ellátása céljából nagyszabású ünnepséget rendez december 4-én, este 6 órai kezdettel a MAV Vagongyárában dísztermében. Ebből az ünnepélyes alkalmából leutazik Debrecenbe a szövetség illusztris elnöke, dr. vitéz Kassay Béla is, aki megnyitó beszédet mond. Az ünnepélyen bemutatásra kerül Gayné Édynek, a kiváló debreceni írónak „Andrásnapj álma” című vígjáték népszerű énekes játéka, három felvonásban. A szindarab zenéjét Gábor József ismert debreceni zeneszerző írta, aki maga is vak. A darab zenei részének külön érdekessége, hogy Gábor József a zenét hegedű zenekarra komponálta. A zenekar hat tagból áll. A partitúrája egyben minta is lesz, hogy hogyan lehet néhánytagú zenekarral egy nagy zenekart helyettesíteni.

Az ünnepség iránt már most igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Nagyeserén felakasztotta magát egy lakatos

Kovács Gábor fagyó megdőbentő lelete bukkan a Nagyeserén. A fagyó az erdőszélen dolgozott, ahol munkaközben félig terelő helyzetben egy akasztott embert talált az egyik fán. Az esetről a fagyó azonnal jelentést tett a csendőrségnek. A nyomozás során megállapították, hogy a felakasztott ember Bakó András 53 éves hajdúszoboszlói géplakattal azonos. Bakó 1936-ban jött át oláh megszállott területről és azóta több helyen lakott. A nála talált iratokból nehéz életviszonyok között életheti és önkézzel vetett véget életének.

Az öngyilkosságról jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségnek, hol a temetési engedélyt megadták.

23 kat. hold tölgy és cser

továbbá 2 kat. hold AKAC tarvágásra, ugyanott 172 kat. holdból száralás útján nagytömegű nyírfa tövön eladó.

Értekezni lehet: Dr. Hollaender Béla miskolci ügyvéd irodájában.

Veszprém

BENZINKUT: SZÉCHENYI-U. 3. OL AJTELEP: DÉLI SOR 2.

KARTELEN KIVÜL

November 28-án tartja őszi találkozó konferenciáját a Debrecen és környéki református ifjuság

Mához egy hétre, november 28-án őszi konferenciáját tartja a debreceni református ifjuság, a melyen a környékbeli gyülekezetek kiküldöttei is résztvesznek. Az ifjúsági nap igéretelti szolgálatát dr. Ferenczy Károly kerületi főjegyző végzi. Előadásokat tartanak dr. Teleki László gr.f országos KIE elnök és Pap Béla karcaji lelképásztor, Magyar Ut főszerkesztője, Biblia-örök, szóban és írásban felvetett kérdések megbeszélése, vidékiek számára városnézés és a Kollégium könyvtárának megtekintése teszik változatossá és gazdagabbá a nap értékes programját, a

mely a Kálvin-téri egyházzsérz gyülekezeti termében fog lefolyni. A konferencia egyben zárónapja a KIE és LOK rendezésében hetek óta folyó népfőiskolai tanfolyamnak, az SDG diákifjuság pénteken kezdődő csendesnapjának és egy hétfőn este kezdődő hatnapos ifjúsági vezetőképző tanfolyamnak. A nagyszabású alkalmak ügyében közelebbi felvilágosításokkal azok rendezői a KIE, SDG szöveg- és nyilattelepi lelképásztor, Tímás Ferenc egyházkerületi, Kiss Antal Jenő és Potaky László országos ifjúsági lelkészek szolgálnak.

Hová lett az 1500 pengő értékű kabát?

Wohlberg Jenőné derecskei lakos a hajdúszoboszlói rendőrségen elpanaszolta, hogy Derecskéről Hajdúszoboszlóra érkezett és az állomástól ifj. Hollenczer István autótulajdonos gépkocsiján ment be a városba. Hatalmas barna bőr bőröndjét a járda szélére tette, azzal, hogy azt is tegye fel, de amikor megérkezett a bőröndöt sehol sem találták. A bőröndben 1500 pengő értékű ruhanemű volt. A rendőrség a feljelentéssel kapcsolatban azonnal megindította a nyomozást, de Hollenczer kijelentette, hogy akkor

többben is utaztak gépkocsiján és mindenkinek meg volt a csomagja. A nyomozásba bekapcsolódott a csendőrség is és a nyomozást Hajdúszoboszlóra is kiterjesztették, de nem vezetett eredményre. Napokkal ezelőtt érdekes fordult állott be a bőrönddel kapcsolatban. Nyiregyháza zárolt ugyanis ismeretlen feladó megküldte Wohlbergné arcképes igazolványát, ami az elvesztéskor szintén a bőröndben volt. A rendőrség most ebben az irányban megindította a nyomozást.

Milyen előnyöket jelent az OTI-igazolványok reformja

Mint ismeretes, a belügyminiszter rendeletet adott ki, amely új Munkaadói Igazolványt rendszeresít az OTI-nál. Ezek az úgynevezett beteglapok alakban és szövegben egyaránt eltérnek az eddigiektől és a reform kapcsán az intézet honarálta mindazokat a kívánságokat, panaszokat, amelyek az eddigi beteglapokkal szemben felmerültek. Mindenekelőtt

alkalmazott kap-e és mennyi javadalmazást?

Megváltoztak az új Munkaadói Igazolvány-ok alakjai is. Egyesek a negyedére kisebbedtek, úgyhogy az űrlapok kereteinek e csökkentésével

világosabb, könnyebben érthető fogalmazásban állapították meg az új űrlapok szövegét.

az OTI több mint 15.000 kg. papírost takarít meg évente

Az új rendelet eltörli a háztartási alkalmazottak munkaadói igazolványok után fizetendő 20 fillér térítési díjat és ezzel szemben

mind egyik beteglap árát 2 fillérben, illetve a postán vagy dohányboltokban árusított igazolványok díját 4 fillérben állapítja meg.

A rendelet egy új igazolványt „Folytatólagos gyógykezelésre jogosító igazolvány”-t rendszeresít, amelyet esetenként és szükség szerint a kezelőorvos ad át a betegnek.

Az űrlapokon nem kell kitölteni a munkavállaló keresetere vonatkozó adatokat, amely nagy könnyebbséget jelent az űrlap kiállításánál.

A háztartási alkalmazott beteglapjánál sem kell kitölteni a fizetési rovatot, nem kell nyilatkozni arról, vajon a betegség tartama alatt a háztartási

Nánássy Laios
rádió és villamossági vállalata
Debrecen, Piac-utca 85. szám.
Telefon: 34-29

Rádió javítás

PAPP MODELLSZALONBAN
művészi tervezésű kosztümök, kabátok
gyapjú, szövethöl is. Kapható és rendelhető.
Szent Anna-utca 12. szám. Telefon: 89-07.

Dr Gerlőtei Jenő magántanári előadása a debreceni egyetemen

Amint már hírt adtunk róla, hétfőn délelőtt a központi egyetemen tartja dr. Gerlőtei Jenő magántanári próbelőadását. Örömmel közöljük ezt a hírt, mint egy kiváló fiatal tudós pályájának nagy eseményét, akiről az utóbbi években több ízben is alkalmunk volt megemlékezni Verhaeren és A költő Valéry távlati c. könyvei megjelenése alkalmából.

Gerlőtei a legmodernebb irodalomtörténeti köré tartozik, s az a tudományos tárgykör, az irodalomélet, melynek magántanára lesz, hazánkban csak a legújabb időkben kezd térhódítani. Hankiss János, Pukánszky Béla, Gerlőtei két bírálója és a budapesti egyetem professzora, Thienemann Tivadar a kimagasló művelői. Mind európai híru nagyságok, akiknek tudományos munkásságán kívül még az a nagy érdemük is köztudomású, hogy igen értékes külföldi kapcsolatokat szereznek régtől fogva, me-

lyek a háború alatt sem szünetelnek. Dr. Hankiss János érdeme az önyelvű Helicon c. irodalomelméleti folyóirat, mely amíg a béke tartott, még Észak- és Dél-Amerikából is hozott, a legkiválóbb szak tudósoktól, tanulmányokat, — a háború óta pedig semleges óázis európai munkatársakkal. Dr. Gerlőtei kezdettől fogva a Helicon titkára, így módjában van, hogy tudományága legfrissebb külföldi eredményeivel első kézből megismerkedjék. Nem érdektelen megemlíteni, hogy Gerlőtei Jenő dr. négy egyetem legkiválóbb professzorainak neveltje, három éven át volt külföldi tanulmányúton, méltán várhatunk tehát sokat magántanári próbelőadásától, melyet november 22-én, hétfőn délelőtt 12 órakor tart meg „Az irodalomkutatás elvei a tudatos-eszményítő költés esetében” címmel az egyetem XII. számú termében.

Fon'os ügyekben hoztak határozatokat Budapesten a kamarai napon, a béléssáru szétosztás, a háziipari cikkek árai és az üzleti záróra ügyében

A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara vezetése Budapesti minisztériumokban, az árhivatalban és az anyaghivatalban fontos tárgyalásokon vett részt. Dr. Radó Rezső miniszteri biztos képviselte a kamarát a Budapesten tartott OFI közgyűlésen is.

Ezek a tárgyalások a sorozatos rendes havi értekezletek keretében folytak le, amelyek közül az árhivatali és a közellátási értekezleteket november 16. napján tartották. Itt tárgyalták a béléssáru elosztásának kérdését. Az új rendelkezés szerint a béléssáru A. 3. jelzésű kap és megállapították, hogy a gyapjú ágazatba tartozó anyagok 10 százalékát a béléssáru fogja kitenni. A kiosztás törvényhatóságokéni megállapított kulcs szerint történik és most van folyamatban azoknak a nagykereskedőknek a kijelölése akiket a béléssáru forgalombahozatalával megbíznak. Megállapítást nyert, hogy a textilbevásárlási könyveket most már az összes kamarai körzeti textil biztosok kiosztották és a jövőben gyárak, nagykereskedők és konfekciósok csak olyan kiskereskedőnek adhatnak pont alá eső textilárukat, akik vásárlási könyvvel vannak ellátva. A népruházati akció keretében úgy a nagykereskedelmet, mint a kiskereskedelmet bekapcsolják. Az értekezleten közölték a kamarákkal, hogy a közeli napokban meg fog jelenni az a rendelet, a

mely az egész konfekciós ipar kérdését szabályozza.

Szótartották a kamarák, hogy az egyik szaklap cikket hozott a bevásárlási könyvek bélyegkötelezettségéről. Erre vonatkozólag az a kijelentés történt, hogy a kiskereskedők bevásárlási könyve csak a textilosztás adminisztrációját köny nyílt meg és nem üzleti könyv.

A textilárak kalkulációját szabályozó rendelkezések kidolgozása kerültek s így a gyárak cikkeit most már nyugodtan forgalomba hozhatják. Ezzel kapcsolatosan jelezték, hogy folyamatban van a textilárakat szabályozó 130,000-es rendelkezés módosítása.

Az értekezlet során egyes kamarák rámutattak arra a veszedelemre, amely a minőségileg meg nem felelő, rossz áruk gyártásából származhat. Ebben tekintetben mind a közellátásügyi minisztérium, mind pedig az ipari anyaghivatal útján az iparügyi minisztérium megfelelő intézkedéseket helyeztek kilátásba. Az észlelt visszaélésekkel kapcsolatosan rámutattak a kamarák arra is, hogy feltétlenül szükséges a háziipari termelési cikkek árszabályozása, mert megengedhetetlen, hogy a háziipari termelés lehetővé tételére kiutalt forrásokból minőségileg rossz és meg nem felelő árukat készítsenek. Az is túrheterlen, hogy amíg az ipari üzemek termelési árának szabályozása teljesen precíz, addig a háziipari készítmények többszörös áron ke-

Vendéglősök, korezmárosok! szükségüket legolcsóbban

Pótor László
bőrnagykereskedőnél
szerezhetik be.
Hatvan-u. 35.
Telefon 82-71.

rűnek forgalomba. Ezzel kapcsolatosan felmerült az a gondolat is, hogy a háziiparos maga ne hozhassa forgalomba az általa készített árukat, hanem azt a megszervezendő felvásárló központ vegye át.

A kamarák miniszteri biztosa és főtitkáraai előkészítő értekezletei tartottak a pesti kamarában, amelyek foglalkoztak a propaganda miniszteri kamarai nap kérdésével. Tárgyalták a KOE vidéki szervezeteinek kérdését és általában az az álláspont alakult ki, hogy egy-egy vidéki kereskedő érdekképviselőnek a működése lehetőleg egy járásra terjedjen ki.

Ezen az értekezleten tárgyalták a kamarák a külkereskedelem időszaki kérdéseit és abban állapodtak meg, hogy a vámpolitikai központi tájékoztatásait is igénybe veszik, azonban a legnagyobb súlyt arra helyezik, hogy a kereskedelem ügyi minisztérium illetékes ügyosztálya kellő időben értekezlet keretében közvetlenül tájékoztassa a kamarákat az egyes árukra megállapított behozatali kontingensekről és azoknak az importőrök közötti felosztásáról. Egyöntetű álláspontot foglaltak el abban a kérdésben is, hogy a fővárosi és vidéki importőrök részesedése lehetőleg egy színvonalon mozogjanak.

Az iparügyi minisztériumban tartott kamarai nap Bornemisza Géza miniszter elnöklésével folyt le. Ezen az értekezleten a debreceni kamara előterjesztette a tüzelőanyagok és világításai való takarékoság kényszerű parancsa következtében az üzleti zárórák kérdésében felmerült kívánságokat. Az értekezlet a felvetett kérdést minden szempont figyelembevételével alaposan megtárgyalta s ennek során az az érdekes gondolat is felmerült, hogy az üzletek nyitvatartási ideje reggel 9 órától délután 5 óráig tartson ebédmegszakítás nélkül. Szombaton este az egész héten át elfoglalt tisztviselők és munkásrétegek vásárlási lehetőségeinek biztosítása céljából egy későbbi záróra megállapítását jelezték kívánatosnak, amelynek ellenében — egyszersmind a tüzelőanyag megtakarítás szempontjából is — a hétfői napon az üzletek zárva tartanak. A minisztérium az előterjesztést és a felvetett gondolatokat behatóan megvizsgálja. Ennek eredményeként az üzleti nyitvatartás kérdésében tervezetet készít, a melyet véleményezés céljából minden kamarának meg fog küldeni.

A SZERETETSZÖVETSEG HIREI

Adományok az árvák javára november 19-ig: Sipos Bálintné, Csapó-u. 23. 3 drb. kis kézmosószappan, bab és borsó. Kiss Imréné, Vigkedvú Mihály utca 50. sz. 1 drb. mosó- és 3 drb. kézmosószappan, fél kiló vaj, 1 kg. cukor és cukorka, 2 kg. finomliszt. Horkay Irén, Baross-u. 30. 25 pengő, Kovács János 20 pengő, Uray Sándor lekipásztor 10 pengő, Szele Paula Dőczy-né-piskolai igazgató 10 pengő.

Gróf Károlyi István budapesti szinigazgató hétfőn Debrecenbe jön a Kamaraszínház előadásának megtekintésére

Az első garda nyilatkozik a debreceni Kamaraszínházról

A fővárosi lapok kivétel nélkül meleg elismerés hangján emlékeztek meg Debrecen nagy színház történelmi eseményéről, a kamaraszínház megnyitására. Kiemelték, hogy a debreceni kamaraszínház az első vidéki kísérleti színház, amely a komoly irodalmat, művészetet, nemes komédiát kívánja szolgálni.

S az a nagy siker, amely minden várakozást felülmúlva megnyitvánult az ünnepi premieren, azt bizonyítja, hogy a debreceni közönség legszélesebb rétegében megértő, támogató pártfogásra talált Beleznai Unger István nagy jelentőségű kezdeményezése. Mert meg volt állapítva, hogy az igazgatónak ez a bátor kiállása a város színházi életének fejlesztése és felvirágoztatása érdekében a közel másfélszázados debreceni színjátszás egyik legjelentősebb lépése volt.

S hogy Beleznai Unger igazgató alkotása, amely az egész ország figyelmét Debrecenre irányította, maradandó, fejlődésképes lesz-e, átérzi-e a közönség, hogy színház kultúrájával szemben kötelességei vannak, arról beszélgettünk a színház első szereplőivel.

Beleznai Unger István

igazgató: Bizom benne, hogy a színház élete nem lesz tisztavirág-élet, hanem erős gyökert ver a város szívében. Hiszek a debreceniek lelkesedésében, amely nem fog kihűyni, hanem jobban megismerve a színház feladatát, célját, egyre erősödni fog. Ha nem hinnék komolyan ebben a támogatásban, bizonyosan erőm se lett volna ennek a kedves tervemnek keresztülviteléhez.

Badóczy István:

— Nem is tudom elképzelni, hogy valami, amire az ember lelkesedéssel készül, sikertelen, eredmény nélküli maradjon. A Kamaraszínháznak a jandó, tartós sikere lesz.

Havadi Nagy Lonka

— En már a bemutató előtt tudtam, hogy a Kamaraszínház szerencsés vállalkozás. Amikor legelső próbára mentem, a múzeum előtt kéményseprővel találkoztam. Igen, akkor dönt el a színház sorsa. En hiszek a babonában.

Moóry Lucy:

— Ugyan kérem! Tylet kérdeznem is. Persze, hogy bevállk a Kamara. Ezt egyáltalában kár is vitatni. Annál is inkább, mert az első bemutatónak hála Istennek utána vagyunk. Annak pedig szép sikere volt.

Ime tehát a művészek véleménye szerint, a Déri Kamaraszínház sorsa eldöntött: a tartós siker holtbiztos.

A debreceni kamaraszínház híre egyébként eljutott a budapesti szinigazgatókhoz is, akik nagy érdeklődéssel kísérik Unger direktor kísérletét. Gróf Károlyi István, a Madách színház igazgatója hétfőn debrecenbe jön, hogy a Déri múzeumban megnézze Ibsen költői hatványát. A „Ha mi holtak feltámadunk” hosszú évekkal ezelőtt ment Budapesten, de edéken még sohasem került színre, csak most a debreceni Kamaraszínházban. Valószínűleg Károlyival együtt jön Pünköszt Andor, a Madách színház művészeti igazgatója.

Moóry Lucy és Beleznai Unger István. „Ha mi holtak felébredünk” főszereplői a Kamara Színházban. (Aszmann foto.)

Az első vidám társalgás a Kamara Színház előtt. Balról jobbra Bíró Rózsa, Kucsebár József, Havadi Nagy Lonka, Beleznai Unger István, Moóry Lucy, a „Ha mi holtak felébredünk” szereplői, Benyovszky Pál felelős szerkesztő, a Debreceni Újság—Hajdúföld színikritikusa, Németh Lonka énekes primadonna, Barna Tibor, a Színházi Magazin debreceni tudósítója és Dalmady Géza énekes-bonviván. (Aszmann foto.)

Elsőnek közli
a részletes helyi sporteredményt!

HOLNAP DÉLLEN

Ismeretlen
Déli Hírlap

A debreceni uzorabíróság egyeki tárgyalásai

Hagyta a vevőt alkudni, azért tartotta magasabban a cipő árát

A debreceni törvényszék uzorabírója legutóbb Egyeken tartott helyszíni tárgyalást, ahol özv. Révész Arthurné, sz. Nagy Zsuzsánna, debreceni Dembinszky-utca 8. szám alatti lakos árdragítóvisszaszámla elvételével vádolva került a bíróság elé. A vádirat szerint az elhárított vádlottak padjára. A vádirat szerint ugyanis Révészné Egyeken ártott meg a hetipaccon egy pár női cipőt 13-án a hetipaccon egy pár női cipőt 62 pengőért kifizetve megvétele, pedig 5 azt 40 pengőért vásárolta.

A helyszíni tárgyaláson Révészné tagadta bűnösségét. Azzal védekezett, hogy a falusi vevőket ismeri és nem vásárolnak, ha nem lehet alkudni. Azért tartotta 62 pengőre a cipőt, hogy vevőinek alkalmat nyújtson az alkudozásra, mert csak így érte volna el azt az árat, ami jogos lett volna érte.

A törvényszék szakértőt is hallgatta ki az ügyben. A szakértő elmondta, hogy tekintettel arra, hogy luxus cikkről volt szó, az eladónak 22 százalékos felárat lett volna szabad felszámítani, de az eladási ár így sem léphette volna túl az 50 pengőt.

A tanúk kihallgatása után a törvényszék Révészné árúszoravétségében mondta ki bűnösnek és 300 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

MEGÉRTE-E ?

Egyeken Ádám István gazdálkodó szintén árdragító visszaszámlával vádolva került a vádlottak padjára, mert június 3-án 23—24 márcs lucernaszénjét 350 pengőért adta el, ebben az időben a lucernaszén ára 11 pengőben volt megállapítva mázsánként. A főtárgyaláson Ádám tagadta bűnösségét. Azzal védekezett, hogy a vevővel úgy egyezett meg, hogy az árat a legközelebbi megállapításban kell megfizetni és júliusban már 16 pengő volt. A tanúk azonban igazolták a vádbeli cselekményt és a törvényszék nem helyezkedett arra az álláspontra, hogy „majd ami lesz az ár”, hanem megállapította Ádám István bűnösségét és jogerősen 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

DRAGA LETT A „DRAGA” TENGERTI

Czinege Vince Csapó-utca 65. szám alatti lakos szintén árdragítóvisszaszámla elvételével került Egyeken az uzorabíróság elé, mer a vádirat szerint Egyeken többeknek 45—50 pengőért adta a szemestengeri mázsáját. Czinege a főtárgyaláson tagadta bűnösségét, de a főtárgyalás során egy esetben beigazolást nyert, hogy 50 kg szemestengerit 45 pengő mázsánkénti áron adta. A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék megállapította bűnösségét és egyhónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

AZZAL VEDEKEZETT, HOGY KÉT PAR CSIZMÁERT KERT 180 PENGŐT

Végül Kovács István Meszena-utca 6. szám alatti lakos került a vádlottak padjára. Ellene az volt a vád, hogy Egyeken a hetipaccon egy pár csizmáért 190 pengőt kért. Kovács István tagadta, hogy árdragító ártott meg, s azzal védekezett, hogy ő két pár csizmáért kért 180 pengőt. A törvényszék ki-

hallgatta a vevőt is, aki elmondta, hogy neki csak egy pár csizmára volt szüksége és az árusnak azt is megmutatta, hogy melyik csizmát akarja megvenni. Erre Kovács kijelentette, hogy 180 pengő az ára, de határozottan állítja, hogy egy pár csizmáért volt szó.

A törvényszék szakértőt is hallgatta ki az ügyben. A szakértő véleménye szerint sem áll meg az a védekezés, hogy két pár csizmáért volt szó, mert egy pár csizmának az előállítási költsége 110 pengőbe kerülhet és így nemhogy árdragítást követelt volna el, hanem rá is fizetett volna az üzletre, ha két pár csizmáért van szó.

Soronkívül kell elintézni a hadbavonult kisiparosok anyagellátását

A belügyminiszter körrendeletét intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez a hadbavonult kézműiparosok soronkívül fizetanyagellátásának ügyében. A belügyminiszter körrendeletében megállapítja, hogy az iparügyi miniszter a hadbavonult kézműiparosok üzemének anyaggal való ellátása érdekében elrendelte, hogy az iparát továbbfolytató kézműiparos anyagigénylési kérelmét soronkívül kell elintézni, továbbá az ilyen természetű igényléseket más hasonló jellegű igénylésekkel szemben első helyen kell kielégíteni. Az illető hadbavonult mivoltát a községi elöljáróság, vagy megyei városokban a polgármester által kiállított bizonyítvánnyal kell igazolni.

Az iparügyi miniszter rendelkezésére hozta azokról az értesítést, hogy egyes hatóságok megtagadták a szükséges bizonyítvány kiadását, mert az iparügyi miniszter rendelkezését nem ismerik s annak a Budapesti Közlönyben való kihirdetése nem történt meg. A belügyminiszter körrendelete most megállapítja, hogy az, hogy valamely rendelet kihirdetése nem történt meg a Budapesti Közlönyben, semmit sem von le az illető rendelet végrehajtására vonatkozó kötelezettségből. A belügyminiszter mindezek alapján felhívja a törvényhatóságok első tisztviselőit, az alispánokat és a megyei városokban a polgármestereket, hogy az említett rendelet végrehajtásáról haladéktalanul gondoskodjanak.

Ujra munkába léptek a szállodai ágynemű tolvajok

Az utóbbi időben több feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre ismeretlen tettesek ellen, akik szállodákban ágyneműket lopnak. A jelek azt mutatják, hogy szervezett társaság végzi a szállodafosztogatást, amelynek tagjai felváltva, álneven szobát kérnek és szakára s a legelső kínálkozó alkalommal összeszedik a kezük ügyébe eső ágyneműt és meglépnék azokkal. Rendszerint úgy manipulálnak, hogy a kötelező bejelentést elhárítják maguktól: „Most fáradt vagyok, majd reggel kitöltöm a bejelentőlapot.” Reggelre aztán „ágyoneműkkel együtt eltűnnek.”

Tegnap Nagy Mihály szállodás, Pac-utca 67. szám alatti lakos tett feljelentést hasonló lovás miatt. Panaszában előadta, hogy az éjszaka ismeretlen tettes 2000 pengő értékű ágylepedőt és párnahuzatot lopott el szállodájából. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást.

Egy hadirokkant német egyetemi hallgató köszönete a debreceni magyaros vendégszeretetért, a szép hortobágyi kirándulásért

Akkoriban beszámoltunk arról, hogy szeptember végén hadirokkant német egyetemi hallgatók csoportja látogatott el Debrecenbe és Hortobágyra. A vendégek nagyszerűen érezték magukat Debrecenben, megcsodálták a Hortobágy öszeleji pompáját, a város történelmi nevezetességeit, a Kálvinista Róma ízes levegőjét. Csodálatuk és meglepedésük most levél formájában érkezett el Debrecenbe. A rokkant egyetemi hallgatók csoportjának egyik tagja, Mayer Gerhardt, a strassburgi egyetem klasszikafilológus szakának volt hallgatója kedveshangú levelet intézett dr. Lengyel Imréhez, a debreceni idegenforgalmi hivatal igazgatójához. Tekintettel a közvetlen és meleg érzésekkel telt tartalomra, az alábbiakban teljes terjedelmében leközöljük azt. „Szülőföldemre visszaérkezve szíves üdvözlétemet küldöm. — írta Mayer Gerhardt leveleiben

Sajnos, magyarországi tartózkodásunk ideje igen gyorsan telt el. A debreceni tartózkodás és a hortobágyi kirándulás magyarországi körútunk tetőpontja volt. Három napig maradtunk még Budapesten s 29-én este utaztunk vissza Bécsbe. Itt együttesen megnéztük a Burgtheater előadását. Azután feloszlott a csoport s csaknem mindenki más irányba utazott, hiszen Németország minden részéből rekrutálódott a csoport. Most már csak az emléke maradt meg a Magyarországon töltött napoknak. Bizony mindnyáján elhatároztuk, ha lehet, ismét ellátogatunk Magyarországra. A legszebb lenne, ha jövőre a Nyári Egyetemre jöhettünk el Debrecenbe. A magyarországi tartózkodás alatt mindnyáján megszerettük a magyarok és Németországban örömmel számolunk be a magyar vendégszeretetről. Különösen halásak vagyunk a debreceni

körsetán való vezetésért és a hortobágyi kirándulásért, mely alkalmakkor Debrecen város kultúrájának történetéről, életéről és nevezetességeiről igen élénk benyomást szereztünk.” Így szól a levél. S ez nem egyedüli elismerése a debreceni vendégszeretettnek, hiszen a debreceni idegenforgalmi hivatal

igen gyakran kap hasonló leveleket. Ez a levél is ekes bizonyítéka annak, hogy máris meg kell szervezni olyan mértékben az idegenforgalmat, olyan mértékben kell támogatni, hogy a háború után még nagyobb mértékben tudja nemes hivatását teljesíteni!

Sósavat ivott egy hajdudorgi leány a Nagyállomás előtti parkban

A múlt éjjel, éjfél után nagy túlmúlásra lett figyelmes a nagyállomás előtt szolgálatot teljesítő rendőrszem. Nyomban a helyszínre érkezett, ahol a fűvön fekvő egy eszméletlen leányt talált a csődület középpontjában. A leány mellett egy üveg feküdt a földön, amelyet a bámészködők már összetiportak. A leány zsebeiben talált iratokból megállapította a rendőr, hogy Vasvári Mária 30 éves hajdudorgi leány vesztette el eszméletét. Ugyanakkor az üveg maradványában talált folyadékot kiderült, hogy sós-

av. Azonnal telefonált a mentőállomásra. A mentők elősegélynyújtás után kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol gondos kezelés alá vették. Állapota súlyos és életveszélyes.

Minden kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen leány öngyilkosságot kísérelt meg. Ertesítették a hajdudorgi csendőrséget, hogy állapítsák meg, vajjon mi készítette a leányt könnyen végzetessé válható tettének elkövetésére.

Tizenhárom éve színész és papnak készült Badóczi István, a Csokonai színház drámai hőse, aki harmadik évét tölti az anyaországban

Badóczi István, a Csokonai színház drámai hőse unitárius papnak indult és színész lett. Thália papja, az örök szépség, művészet igehirdető papja. Szőszéke a színpad, igéje a szó, a művészet muzsikája. Ilyen különös és kifürkészhetetlen annak a csodálatos valaminek az útja, amelyet, szegény, földi halandók így írunk, csupa nagybetűvel: ÉLET.

Hogy mi lesz, arról olyan meddő beszélni, valamint, mit is tudhatunk mondani, szegényes kis tervekkel. Badóczi István arról beszél ami: volt, ahogy kezdődött...

— Régen kezdődött — mondja csendesen... 13 éve, Kolozsvárott, Inás Aladár színikolajában, a megkezdés alatt, 1913-ban. A következő években már Aradon, Temesvárott, Brassóban játszottam, mint fiatal színész. Eredetileg unitárius papnak készülttem s hogy mégis színész lettem, annak egyszerű oka az, hogy így akarta azt egy felső irányító kéz. Már gyermekkoromban szerettem a színházat s ha néhány fillérem volt, estánként ott kuporogtam a kolozsvári színház karzatán, vagy diákhelyén. Otthon, egyszer szüleimmel öreg koldusnak öltöztem, senki sem ismert fel. De ez nem is érdekes. A megkezdés alatt sok nyomorúságos éven mentem át, sokszor betiltották az előadást, de mindig újra kezdtük, új hittel, ambícióval, lendülettel, telve a művészet szíriánj határtalan szerelemmel. És ez a lelkesedés visz most is, hirdetni a magyar szót, kultúrát.

— Aztán a felszabadulás után bekerültem ismeretlenül Inke Rezső szatmári színházához. Megszerettek. A következő állomás Pécs volt s most a debreceni évad a harmadik év, amit az anyaországban töltök. A legszebb szerepről beszélgetünk. Mert minden színész életében van egy ilyen, ami kedves és külön ünnep vasárnapi helyet foglal el, pirosbetűsen az emlékek naplójában.

— Van, igen. A Fekete szárú cseresnye. Könyves Tóth Erzsivel játszottam, ezzel a nagyszerű magyar színésznővel, aki innen indult el éppen, Debrecenből. De szeretek néhány vigjátékot is, sőt szívesen játszom operettben is, bár igazi műkedves teremnek a prózát tartom. Bevallom, hogy Erdélyben például énekes bonviván voltam s csak később

tértem át a komolyabb műfajra.

Elmondja Badóczi, hogy Debrecenbe nagy lelkesedéssel, szíves örömmel jött, bár Pécsen rendkívül szerették. Amikor híre ment, hogy a pécsi színház a Nemzeti színház fiókintézménye lesz, a lelkes pécsi publikum háromezer aláírással kérelmezte, hogy engedélyezze a város kötelezze új igazgatóját, hogy négy kedvencét, Németh Ilonkát, Turcsi Gittát, Badóczi Istvánt és Dalmady Gézát a következő évre is szerződtesse. Ekkor azonban már mindnyégy művész lekötötte magát Belezna Unger Istvánhoz. Badóczi István közben azok közé a kivételes művészek közé tartozik, aki nem foglalkozik a toll forgatásával. Legalább is, ahogy mondja, — egyelőre nem. Bár elárulja, hogy régebben, nem is olyan régen, néhány évvel ezelőtt, verseket szerkesztett. Most nincs rá ideje.

Elmondja őszinte véleményét a kollegákról is:

— Kollegáim, mind, kivétel nélkül nagyon kedves gyerekek. De tán elfajulna ez a kedves, bajtársias szellem és olyan lenne, mint egyéb társulatnál, ha a vezető nem Belezna Unger István lenne. Sajnos, nagyon sok felé tapasztaltam, hogy igazgatók a szereposztást fehér asztalnál, társaságban végzik.

Igen kényes kérdésre terelődik a szó. A rendezés problémáira. A rendezés művészetére és arra, hogy pesten privátok részére rendezni tanfolyam indult. Az a véleménye, hogy a rendezői székhöz csak olyanokat szabadna engedni, akik legalább 7-8 évet színháznál töltöttek.

— Szegény privát — mondja — aki életében látott néhány színházi előadást, elképzeli, hogyan is kellene rendezni. Közben fogalma sincs talán a színház legolcsóbb fogásairól sem. Amegy a pesti turnégon és becseppen valami színház előtérbe. És kiderül, hogy nemhogy rendezni nem tud, de tekintélyt tartani sem. Istennem, hogy is legyen tekintélye egy beüfentes előtt, akik közt a legkisebbnek is talán kisujjában van az újdonsült rendező egész tudományja.

— Tervei? — vetjük melléjük a végső kérdést.

— Tervem, az, amit a sors akar. Ez ellen úgy sincs apelláta...

István wani!

KÖZGAZDASÁG

A kamara autonómiájának és a kereskedelem hivatalos érdekképviseleti szervének ügye a kamara előtt

Erdekes részletek a véleményező-bizottság üléséről

A „Debreceni Újság-Hajdúföld” tudvaleg előzetesen és nyomtatás nélkül felhívta a figyelmet a Kereskedelmi és Iparkamara érdekképviseleti bizottságának péntek délelőtti 11 órára összehívott — ez évben második — ülésére. Azt hisszük, ez a közleményünk is hozzájárulhat ahhoz, hogy a bizottság helyi, debreceni tagjai, olyan nagy számban jelenjenek meg, mint talán — a rendkívüli, ünnepélyes alkalmakat kivéve — eddig még egyetlen egyszer sem. Mert tekintve az érdekképviseleti bizottság legelső ülésétől, amelynek tanácskozása, mint emlékeztes, még nem volt nyilvános — így azon természetesen nem is vehetünk részt, éppen a helyi tagok közül — bármi okból is, de kétségtelenül — általában jóval többen maradtak távol, mint most.

Ők voltak a debreceni tagok sorából a következők: dr. Balogh Gyula tűzifanyereskedő, Benyás Emil áruháztulajdonos, vitéz dr. Dávid Géza vaskereskedő, vitéz Fehér István vendéglős, Galamb Ferenc sütőmester, Harsányi Pál, Takaró Gyula bankigazgató, Kontsek László fűszernagykereskedő, dr. Kontsek Miklós cipőkereskedő, Lőrinczy Mihály gyárigazgató, Piros József fűszerkereskedő, Serly Gusztáv léggyógyász, nagybányai Sesztya-Nagybányai Jenő vasanyagkereskedő, Soós András férfinagykereskedő, Szabó Gábor színiadómester, Szarukán Sándor szövetkezeti igazgató, Szilágyi József henjesmester, id. Varrasi Imre kovácsmester. Tehát összesen 19-en, távollévőket összesen 4-en.

Visszatér a vidéki tagok közül mindössze 5 bizottsági tagot láthattunk ott a 18 tag közül, amely szám jóval kevesebb, mint ahány vidéki kamarai képviselői taggal általában találkozni szoktunk ezeken az üléseken.

De kifejezésre jutott nemcsak az a kép, de hangulat is az a megállapításunk, hogy a 13 napirendi pont közül mindenik szinte igazán fontos és nagyjelentőségű. Eppen erre való tekintettel közérdekű köztalálkozást, hogy egyes kérdések tárgyalásainak részleteiről is megemlékezzünk még.

HOGYAN TERVEZIK AZ ÚJ KAMARÁT?

Elsősorban foglalkoznunk kell a kamarai autonómia kérdéséről elhangzott felszólalásokkal.

Dr. Radó Rezső miniszteri biztos utal arra, hogy az autonómia híve s a maga részéről a teljes autonómiát is visszaállítaná. A választást is elrendelné. Azonban a kormány dolga, hogy meddig akar elmenni, a kamarák feladata az, hogy a rendelkezést végrehajtsák.

Vitéz dr. Dávid Géza örömmel üdvözli az autonómia felé való haladást. A kormány dolga, hogy az autonómia kiépítése celszerűen történjen.

Galamb Ferenc kijelenti, hogy több ízben tárgyalt az autonómia kérdéséről a minisztériumokban. — Értésülése szerint teljes autonómia nem várható. A választást mindenestre elejtik, mert a választási izgalmat elkerülni óhajtják. De számos ipáros most úgy sem szavazhatna távollété miatt. Úgy tudja, hogy kinevezés útján emeltek fel a tagok számát negyvennel. Helyesen látna, hogyha a városi kamarai tagokat az ipartestületek és kereskedő testületek jelölnék ki, ilyenformán mégis befolyást lehetne engedni az érdekeltségnek.

Dr. Radó Rezső rámutat arra, hogy kinevezés útján is meg lehet találni a megfelelő egyénekkel, mint a debreceni kamara bizottsága is mutatja. Szerinte is nyolcven tagja lenne az eddigi elgondolás szerint a kamarának.

Galamb Ferenc megjegyzi, hogy az érdekeltségek megkérdéséről általánosságban és elvi vonatkozásban értekeztek.

Sikl József, a nyíregyházi Barossfiók elnöke változó a nyíregyházi el-

említhetünk a közvélemény tájékoztatása céljából. A kamarák valószínűleg e hét folyamán terjesztik a miniszter elé az autonómia vonatkozó részletes javaslatukat.

HUSZONNEGY KERESKEDELMI ERDEKKÉPVISELETI SZERV LESZ A KAMARA TERÜLETÉN

A kamara szervezi meg az új hivatalos kereskedő-érdekképviselet az egész kamara területén. És pedig öt vármegyében 24 ilyen egyesület lesz: 9 régi általános és 15 új állítanak fel. A régiakat önállóan megválasztásuk mellett alapszabályaik módosításával törzstagként beépítik a hivatalos szervül kis- és közép kereskedők részére kijelölt Kereskedők Országos Egyesületébe (KOE). Ezek között találjuk a Debrecenben a Debreceni Kereskedő Társulatot és a Fűszerkereskedők Egyesületét. Mint már közöltük, a Debreceni kereskedő Társulathoz osztották be Egyek, Balmazújváros, Hajdúdorog, Hajdúhadház, Hajdúsámson, Józsa, Vámospécs, Téglás, Tiszacsécsge községek kereskedőit, míg Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Hajdúszoboszló, Püspökkladány egész járásával külön kereskedő-egyesületeket fognak alkotni.

Kontsek László feleltette a kérdést, hogy vajon az ilyen kisebb, anyagilag is gyenge tömörülések életképesek lesznek-e?

Az ilyen módon levő egzisztenciák kétségtelenül problematikus lehetnek. Mi azonban mégis helyesüljük a kamarának ezt a beosztását abból a szempontból, hogy a megyeközpont nagyobb és fejlettebb kereskedelmére és környékbeli kisebb városok felőrköző kereskedőit között is lehetnek érdekeltségek, mint ahogy közgazdaságilag a főváros és még a távolabbi vidék között is vannak.

Elég csak arra hívjuk fel a figyelmet, hogy a béke idején a fővárosi kereskedelem különböző utazási kedvezményekkel kiegészítésével szinte már egész évben utaztatja a vidéki közönséget a fővárosba s ez által a vidéki kereskedőket éppen a legjobb, a legvásárlóképesebb vevőtől fosztotta meg.

Vagy említsük-e, hogy a fővárosi nagykereskedelmek egyes hajalmasságai debreceni kereskedőket egyenesen kizárták a debreceni egyetem gazdasági hivatalának nyilvános versenyfolyásából azáltal, hogy kartell-cikkeiket olyan áron ajánlották nekik, hogy azok versenyképesen pályázni nem tudták?

A helyi kereskedő testületeknek tehát első és legfőbbképpen a helyi kereskedői és gazdasági érdekek szilárd és szabad várának kell lenni.

Ezt nagyon világosan és jól látja Kontsek László, a Debreceni Kereskedő Társulat elnöke is.

Különben, ha ezt nem sikerülne teljesen biztosítani, akkor ez az új érdekképviseleti intézmény aligha lehetne időtálló; hanem inkább csak afféle — műrost alkotás!

A KAMARA A CIPESZIPAR ÉS A CIPŐKERESKEDELEM MELLETT

A Debreceni Újság-Hajdúföld szintén előzetesen és behatóan ismertette a Cikta Rt. cipőgyár azt az akcióját, hogy — mint most már pontosan tudjuk — Debrecenben, Nyíregyházán és Szolnokon üzletet akar nyitni a Tiszántúlon. Ez a nagy jelentőségű ügy már szinte a maga helyzettől energiájának folytán is előtérbe került, mert például Galamb Ferenc még napirendi tárgyalása előtt foglalkozott vele nem csupán az elsősorban süjtött cipészipar, hanem a helyi cipőkereskedelmek érdekeinek is igen meleg megértésével és méltánylásával. A legerélyesebben tiltakozott a gyárak üzletalapítási politikája ellen.

Sikl József, a nyíregyházi Barossfiók elnöke változó a nyíregyházi el-

pészipar és cipőkereskedelmek legelőszóbb ellenállását s szeméremtől van szó, hogy a csehországi jól ismert Bata-cég átfestett névvel idebetörjön. A nyíregyházi cipőkereskedelmek vállalja, hogy árusítja a Cikta termékeit a rendes kereskedői jutalék mellett, azonban ez a mamut cég éppen arról nevezetes, hogy meg a kereskedői jutalékot és minden maga akar megkeresni és senkit sem akar maga mellett elai hagyni. Köszönettel mond a kamarának, hogy a leírásában veszélyeztetett cipészipar és kereskedelem védelmére céljából is az üzletnyitási engedélyeket a Cikta cipőgyárnak megadni nem javasolja.

Felelünk meg azt az érdekes bejelentést, hogy a kamarai területéhez tartozó Máramaroszigeten egyetlen egy jelentkező sem volt a fedezet nélküli kisipari kölcsönre, mutatva az igénybevehető összeg, ez ideig még olyan minimális, hogy az már a mai viszonyok között tökéletesen alig tekinthető még a legkisebb egzisztenciák szempontjából is. A kormányzat azonban már gondoskodni a kihelyezhető létszámok jelentősebb felemeléséről s így ez a szociális alap is jobban teljesítheti most már feladatát.

A KAMARA TÖBB IDŐT SZENTEL A FONTOSABB ÜGYEK TÁRGYALÁSÁNAK

A napirend nagyjelentőségű ügyek tárgyalására — sajnos nem állhatott elegendő idő rendelkezésre. Tényilagosan meg kell állapítanunk, hogy ezt is többen — így Galamb Ferenc is — a legjobb indulattal szavazták. Mint feljegyeztük, az ülés elején a miniszteri biztos nagyszabású előki megnyitja pontosan 45 perccel, hozzászólásokkal pedig még ennél is több időt vett igénybe. Emlékeztetve a többi 12 pontra összesen mintegy két órai idő jutott csupán. Valóságilag vágatni kellett a legidősebb és legjelentősebb problémák közül. Például az anyagellátási ügyekről való referálásra kétféle percet, hozzászólásokra mindössze tíz percet fordíthattak.

Az egyfolytában, 11 órától fél-negyig — tehát negy és félórán át tartó — ülés vége felé az érdeklődés annyira kimerült, hogy a kamarai tisztviselőknél kívül mindössze 5-6 tag maradt a teremben.

Visszatérve a kamarai ügyekről, hogy ez a helyzet a kamara részéről megérthető is talán, merj dr. Radó Rezső miniszteri biztos bejelentése, hogy a jövőben, ha délelőtti tartják az ülést, reggel kilenc órákor kezdődik, vagy ha a vasúti menetrend megengedi, délután félhárom órákor. A kamara véleményező bizottságának ülése tehát ugyanolyan fontosnak látta a napirenden szereplő kérdéseket, mint ahogy a Debreceni Újság-Hajdúföld cikkében nyomtatásosan kiemelte. És az érdeklődés örömmel veszi tudomásul a kamarának azt az elhatározását, hogy a jövőben a lehetőségig több időt szentel az ilyen nagyjelentőségű ügyeknek a beható megvitatására.

MESE AZ ÍRÓGEPRŐL

Volt egyszer egy versenytárgyalás írógeprőre. A pályázati feltételek szerint a szállítással megbízott cég köteles átvenni a község régi írógeprét.

Hogy festene ma egy hasonló versenytárgyalás? A lapok közlése szerint egy új írógep ára 600 pengő, egy régié 1200 pengő.

Az új azért olcsó, mert nincs. A régi azért drága, mert van. Ma tehát a község nem tud eladni a régi, mert nem kapja helyette újat.

EGY DEBRECENI, NAGYKERESKEDŐ CÉG 25 VAGON RIZST AKART BULGÁRIÁBÓL BEHOZNI

Mint értesülünk, egy debreceni nagykereskedő cég huszonöt vagon rizst akart Bulgáriából behozni rekompenzációs alapon. Ugy tudjuk azonban, hogy illetékes helyen nem kaptak engedélyt s így a behozatal legalább egyelőre — elmarad.

Ennek mindenestre meglehetősen a maga indokai, aminek természetesen hozzá nem szólhatunk. Ettől függetlenül is kíváncsús azonban a vidéki importkereskedelmek a lehetőségig való támogatása, mert hiszen a vidéki kereskedelem fejlődése rendkívül fontos érdeke a vidéki közgazdasági életnek. Ezt különben a kamara véleményező bizottsági ülésén is kifejezésre juttatták.

Erdélyi utiélmények

Írta: IFJ. ZAKAR JÁNOS (Hajdúszoboszló)

Befejező rész.

Tusnádfürdő nagyon szép hely. Zúgó fenyvesek közl, a Solyom szikla tövében, a Csukás tó feletti hegyoldalon épült, de ami fő: a fürdőteremben a budapesti Metropól szálló tisztágy cigányzenekara muzsikált Csorba Dezső cigányprimással az élén. Érkezésünk estjén fotóriporterünk születésnapját így igen jó hangulatban ünnepeltük meg. De másnap 10 óra felé, mégis tovább mentünk, fel a Szent Anna tóhoz. Az u. n. vartetői. — helyenként szép kilátást nyújt hosszabbik útat választottunk, de a tó ott fent nem nyújt olyan szép képet, mint amelyet az ember várna: különösen a híre után. Erdővel borított hegyek között egy kerek tó, melyben a fák zöldje tükröződik, néhány ladik rajta és egy kis elkerített strandoló hely. Semmi különösebb, ami megragadná, lenyűgözné az embert mint pl. a Gyilkostónál. Persze, mi már egy kicsit el voltunk kényeztetve a látnivalók tekintetében.

Innen továbbmentünk a Torjai bűdosbarlanghoz. Óriási érintetlen oserdőkön haladtunk keresztül — olyan bükkfákat láttunk, hogy három ember sem tudtuk a törzset körülölelni. Mindenfelé kidült, korhadt törzsek heverték szanaszét, senki sem viszi el őket, erőfeszítéssel annyira, hogy szinte értéke nincsen. (Bezzeg itt az Alföldön tudnánk mit csinálnának vele!) A korhadt törzsekben már újabb vegetáció virul, kihasználva minden talpalatnyi területet. Mélységes csend mindenütt néha-néha egy kis madár suhan el alacsonyan a bokrok közt. Az eget is alig látunk, olyan sűrű volt a lombátor felettünk. Egy ízben olyan nyomokra bukkantunk, amire egyikünk azt mondta, hogy medvenyom. — sajnos azonban egyikünk sem látta ebben szakértő, a kérdés eldöntetlen maradt. Egyébként egészségügyi főfelügyelőnk ennek még a feltétele ellen is tiltakozott, mert mint később kiderült — liliputi revolverhez elefejtett töltényt hozni. Néhol málna-dzsungelekkel benőtt tisztásokat kereszteltünk. Csak a kezünket kellett kinyújtani a friss, édes gyümölcsért.

A Torjai-bűdosbarlang a Székelyföld egyik nevezetessége. A barlang maga nem nagy. Jókorá szoba nagyságú csak, ahol a föld színétől kb. 50 cm. magasságig látszik a sárga kénlerakódás és ez a vonal mutatja, hogy hol kezdődik a főtő fal. Mikor odaértünk, délután volt, a nap ragyogóan besütött a barlangba és mi szemtanúi lehettünk egy kis tragédiának. Az aranylő fényben egy kis tarka lepke gyantlanul a barlangba repülve a határvonal alá került és ott pár pillanatra vergődés után holtan hullott a földre. Így kísért a végzet az élet napugaras útjait.

Innen Bálványosfűred érintésével a lépten-nyomon található kénveszőkötől fortyogó tavacszkák mellett Sepsibükszádra mentünk. Majd vattal és autóbusszal Csíkszeredára és Hargitafűredre. Az „Uz Bence” menedékház mellett vitt fel az út az 1805 m. magas Madarasi Hargita nevű csúcsra, honnan szintén gyönyörű körkép tárult volna elénk, ha történetesen nincs éppen akkor bőséges idő. Így meg kellett elégednünk a közelebbi hegyek változatos paszellszíneivel. A Hargita félfeltemetebb, magánosabb, elhagyottabb, mint a Gyergyói Havasok és nincsenek olyan merész sziklaalakulatok, mint a határszél mészkővezeteknek

Hargitafűredről Szentegyházafalun, Székelyudvarhelyen és Homoród fűrdőn át a paradisi sóhegyek és sóbányák megtekintése után utunk utolsó állomására Szovátára mentünk Szováta Erdélynek legjobban kiépített fűrdője és a Medve-tó valójában érdekes, szép látvány. Vize 30 m. mély és olyan sós, hogy az ember nem merül el benne és a víz felül hideg, alul pedig meleg, éppen fordítva, mint ahogy a fizika törvényei szerint lennie kellene. Modernül kiépített strandfürdőjét (de nem a vizet) irigyeltük, de egy különös és eléggé meg nem magyarázott rendelkezés bosszantott bennünket. A strandfürdőt ugyanis naponta fél egy órától 8 óráig zárva tartják azon a címen, hogy a víznek pihenni kell. Később ezt úgy magarázták nekünk, hogy a hideg és meleg az édes és sós víz megfelelő keverése miatt van ez így. De mégis rossz szokás, hogy a legkelembesebb déli fűrdési idő nem áll a vendégek rendelkezésére. Mi úgy láttuk azonban, hogy ez a rendelkezés inkább a fél-napig érvényes fűrdőjegyek miatt van így. Szováta egyébként nem kevés nagy magasan, kb. 5-600 m. a tengerszint felett, de sok kedves sétautja és kirándulóhelye van.

Utolsó este nagy búcsúvacsorát rendeztünk tőlünk elválogatott egészségügyi felügyelőnk tiszteletére a szoval kaszinó nagytermében és másnap a 18 napos gyönyörű erdélyi emlékeivel hazafelé indulunk. Csúcsától Váradig még rövid időre viszontlítottuk a hegyeket a gyorsvonat ablakából, majd kitarult előttünk az Alföld végtelen síkja és a vonat kezeknek most már szikláktól vissza nem vert, egyhangú zakatolása tudatta velünk, hogy hazai tájakon robognak.

Szép volt az út nagyon. Szépek voltak hegyek, a zúgó patakok, a források és az erők rengetege. A Küküllő, az Olt, a Szamos, a Maros... gyönyörű és magyar. Igen, ez volt a legszebb, hogy Magyarországon a Kárpátok gerencén állhatunk. És a Hargitán feltekinthetünk északnyugat felé, dél felé és mindenfelé, ahol Magyarország volt és Magyarország lesz. Ahova ugyanígy fogunk egyszer elindulni hátizsákkal — útlevel nélkül — Magyarországon!

Felhívás!

A Csokonai Ásványvíz és a Beocsay Gyógyvíz terjesztését Debrecen város területén 1941 Január 1-től kezdődően továbbra is vállalkozó útján óhajtlul biztosítani.

Megfelelő tőkével, felszereléssel és gyakorlatlall rendelkező cégek vagy egyének szíveskedjenek IRÁSBELI AJÁNLATUKAT 1943 november 29-én 11 óráig címünkre postán vagy személyesen a Villágítási Vállalat Míkepéresi-út 1. sz. alatti főépülete, 1. 15. sz. szobájában, „Ajánlat Ásványvíz terjesztésére” felirással ellátott borítékban benyújtani. Tájékoztató feltételekkel ugyanott szolgálunk.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS GYÓGY- és ÁSVÁNYÜZEME

Megvalósuláshoz érkezett a FIUK FALVA, amelynek végleges helye A SZEPES LESZ

November végén indul el Debrecenből a falu 16 lakója

Evtizedek óta vajdó problémája Debrecen város társadalmának az utcagyermek-kérdés. S ezzel a problémával csaknem egyidőre nyúlik vissza a Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesületnek az a törekvése, amellyel az utcagyermek ügyét megoldani kívánja.

Az érdekes mozgalomról, melyet az egyesület annakidején elindított, legelőször, 1941 július 20-i számában a Debreceni Újság-Hajdúföld számolt be. Ismertette azt a nagyszabású tervet, amit a KIE vezetősége kidolgozott.

"E fiúkért valaki felelős..." írja a Debreceni Újság akkor száma — hát a KIE vállalta a felelősséget. A züllesztés szánt gyermekek részére utcagyermek-otthont létesített, természetesen a város támogatásával, ahol teljesen díjtalanul, egész napi kosztot biztosított az egész nap felügyelet nélkül lévő, szegény munkáscsaládok gyermekeinek s a szórakozás és játék mellett a lelki nevelésre is nagy gondot fordít. A bekerült gyermekekét kézügyességre, kézimunkázásra oktatja s így próbálja kipuhatólni, melyik gyermek milyen pályára a legalkalmasabb. Ha valamelyik arra érdemesül, hogy tovább tanuljon, a KIE annak is megtalálja a módját.

A gyermekotthon felügyelete alatt a gyermek csupán a 12. életévéig maradhat, ezért gondoskodni kívántak arról is, hogy az itt eltöltött évek ne tűnjenek el a gyermek életéből nyomtalanul. Eppen ezért felállították a „tanonc-otthont”.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy amióta ez a cikk napvilágot látott, a tanonc-otthon azóta is örvendetes átalakuláson ment keresztül. A régi otthon helyére a KIE a város és ONCSA nagymérvű támogatásával modern, újonnan berendezett 100-ágvas otthont állított, amely modern és higiénia legmesszebbmenő követelményeinek megfelel.

"A Keresztény Ifjúsági Egyesület első nagy szocialista tevékenysége tehát — írja tovább a Debreceni Újság 1941. évi júliusi száma — a napközi- és tanonc-otthon megalapítása volt, amelynek célja a vallási és hazafias szempontból talpig ember nevelése."

"Ez a keret — írta két éve — lassanként szűknek bizonyult s így egy régi nagy álmot megvalósítását vette tervbe az egyesület néhány tagja s bátor elszántsággal kis csapat indult úttörő munkára. Nem duzzadó tárcájú pénzemberekből állott ez a csapat, hanem egyszerű kereskedő és iparos ifjakból. S álmuk sem kevesebb, sem több nem volt, mint az, hogy megalapítsák Debrecen határában az örök szeretet és béke fészket, a Fiúk városát. Leraáni egy új város alapköveit, bizony nem minden napi dolog, még a mai, rohanó tempójú korban sem, különösen anyagi támogatás nélkül nem. Ezért a Nép- és Családvédelmi Alap támogatására van szükség, hogy a terv kivitelezhető legyen."

A Fiúk városa helye akkor a Haláp mellett lévő senkiföldje

lett volna s a Debreceni Újság szeretetteljes támogatással adta át a tervet Debrecen város közönségének.

S az elmúlt két esztendő alatt a KIE agilis, lelkes vezetői fáradságtalan buzgalommal munkálkodtak a terv megvalósításán. Nagy István KIE-elnök, János Gyula orvos, Kertész Kálmán, az ONCSA debreceni igazgatója, Gera Katalin szociális gondozónő, dr. Vadász Sándor, a szociális ügyosztály vezetője voltak az ügy támogatói. A két esztendő alatt a Fiúk városa ügye nem szunnyadt, lépésről-lépésre haladt a megvalósulás útján. A Fiúk városából azonban Fiúk falva lett, mert ez egyszerűbb, kedvesebb, családiasabb. Hiszen a Fiúk falva leendő lakói egy nagy család tagjai lesznek valamennyien. Aztán a Haláp helyett a Szepes-pusztát választották az ügy hivatalos irányítói a Fiúk falva helyéül. Rendkívül nagy érdeme van az ügy keresztültelében dr. Kölcsey Sándor polgármesternek, aki az ONCSA részvételével lehetővé tette, teremtetett a KIE eszméjének megvalósításához.

Szepesen a nemrég tartott szociális alkalmával már ki is választottak néhány épületet, melyekben azelőtt gazdasági célokra laktak. Ezeket a családokat most új épületekbe helyezik át, a régi épületekből pedig négy szobát fognak egyelőre a Fiúk falva céljára berendezni modern esőbútorokkal.

Ezekbe a lakásokba egyelőre 16 fiút visznek ki, de már eddig is jóval több jelentkező akadt. A falu vezetője Szekeres Mihály, a napközi gyermekotthon irányítója lesz s ha a téli próba sikerül és a fiúk kitartanak, tavasszal már műhelyeket is állítanak fel, amelyekben különböző mesterséget sajátíthatnak el.

Beszélgöttünk Nagy István lelkész-közvetítői igazgatóval, a KIE elnökével, aki a Fiúk falváról a következőket mondotta: — Szó sincs róla, mintha a Fiúk falva nevelő-, vagy éppen javítóintézet lenne, ellenkezőleg a vezetők minden vonatkozásban arra törekednek, hogy az ide került fiúk jól érezzék magukat s Szekeres Mihály a falu irányítását csupán lelki alapra építi. A fiúk Szekeres Mihály iránti bizalmukból nemcsak önként kéreznének, de a legnagyobb izgalommal várják az indulást.

Értesülésünk szerint a 16 debreceni fiú részére kijelölt épület rendezése és bebutorozása most folyik s előreláthatólag november végén már el is indul Debrecenből az első kis csapat, a Fiúk falva 16 őslakosa...

„HAZHIV A RÁKÓCZI HARANG”

Érdekes debreceni helyszíni közvetítést ad a rádió hétfőn rövidhullámon a külföldön élő magyarok részére

A háborús viszonyok következtében a külföldön, különösen az Amerikában élő magyarokkal megszokadt minden összeköttetés. Magyar véreink azonban nem szakadtak el lélekben anyaországuktól s minden alkalmat megragadnak, hogy közvetített úton értesítést küldjenek ittmaradt hozzátartozóiknak.

Nagyszerű hivatást vállalt magára ezzel kapcsolatban a magyar rádió igazgatósága. Már a múlt évben is igen gyakran rövidhullámon adáson tájékoztatta a külföldi magyarokat az itthoni eseményekről, közelebbi hazájukról: szülővárosaikról s kitűnő, ötletes helyszíni felvételekkel erősítette meg a kapcsolatot a külföldi magyarok és az itthoniak között.

Dr. Lengyel Imre, a debreceni idegenforgalmi hivatal kezdeményezésére Debrecenből is tartottak ennek keretében előadást az elmúlt esztendőben, s már akkor kedvenc elgondolása volt, hogy alkalomadtán helyszíni közvetítés formájában is hírt adjanak Debrecenről a messzi idegenben. Kapóra jött aztán Budinszky Sándornak, a rádió népszerű és kiváló riporterének multkori debreceni látogatása. Dr. Lengyel Imre segítségével és közreműködésével állított össze Budinszky Sándor és vágott lemezzre, amit aztán november 22-én, hétfőn éjjel sugároz szét a világűrbe rövidhullámhosszon.

A nagyszerűen felépített helyszíni közvetítés címe: „Hazahiv a Rákóczi-harang.” A másort az öreg, híres Rákóczi-harang zúgása vezeti be. Ezután dr. Lukács László, kollégiumi könyvtárvezető tart érdekes előadást a harangról. Elmondja, hogy a harangot I. Rákóczi György ajándékozta Debrecennek s azt az általa elfoglalt ellenséges ágyúkból öntötték. Az 1802-i borzalmas tűzvész alkalmával, amikor a Nagytemplom és a város fele leégett, a toronyból a harang lezuhant és hangját veszítette. Újra öntötték később és azóta szépen zengő hangon hirdeti a magyarság élni akarását, Istenben való hitét az Alföld Fővárosában.

A Kossuth-toborzó hangzik fel ezután s a Kossuth-szobor felé adnak érdekes helyszíni közvetítést. Dr. Lukács László és Budinszky Sándor ezután végigvezeti a hallgatóságot a Kollégiumban. Ellátogatnak a történelmi nevezetességű Oratóriumba, amelynek falai halották Kossuth Lajos izzó beszédeit, a Debrecenbe menekült szabadságharcosok országyűlését, problémáit. Egy szót tesznek a Kollégium udvarán és bekopogtatnak a Horthy Miklós gyakorló elemi iskolába, amelynek padjai között 1876 és 1878 között mindnyájunk szeme fénye, büszkesége, vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Urunk végezte a III. és IV. osztályt.

Szabtyén Endre református lelkipásztor, aki hosszú ideig maga is Amerikában élt, mond üdvözlő beszédet angol nyelven a külföldön élő felnőttség magyarokhoz, majd Szabtyén Olga Mária köszönti szintén angolul a gyermekeket.

A szép, ötletes és meghatározó helyszíni közvetítést a Rákóczi-harang zúgása zárja be. Összinté és meleg elismeréssel kell adoznunk dr. Lengyel Imre idegenforgalmi hivatali

mondja, hogy a harangot I. Rákóczi György ajándékozta Debrecennek s azt az általa elfoglalt ellenséges ágyúkból öntötték. Az 1802-i borzalmas tűzvész alkalmával, amikor a Nagytemplom és a város fele leégett, a toronyból a harang lezuhant és hangját veszítette. Újra öntötték később és azóta szépen zengő hangon hirdeti a magyarság élni akarását, Istenben való hitét az Alföld Fővárosában.

A Kossuth-toborzó hangzik fel ezután s a Kossuth-szobor felé adnak érdekes helyszíni közvetítést. Dr. Lukács László és Budinszky Sándor ezután végigvezeti a hallgatóságot a Kollégiumban. Ellátogatnak a történelmi nevezetességű Oratóriumba, amelynek falai halották Kossuth Lajos izzó beszédeit, a Debrecenbe menekült szabadságharcosok országyűlését, problémáit. Egy szót tesznek a Kollégium udvarán és bekopogtatnak a Horthy Miklós gyakorló elemi iskolába, amelynek padjai között 1876 és 1878 között mindnyájunk szeme fénye, büszkesége, vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Urunk végezte a III. és IV. osztályt.

Szabtyén Endre református lelkipásztor, aki hosszú ideig maga is Amerikában élt, mond üdvözlő beszédet angol nyelven a külföldön élő felnőttség magyarokhoz, majd Szabtyén Olga Mária köszönti szintén angolul a gyermekeket.

igazgatónak, aki fáradságtalan szorgalommal és paratlan agilitással szorgalmazta ezt a felvételt. Hisszük és reméljük, hogy az éter hullámai nem hiába viszik el a messzi idegenben élő véreinkhez a történelmi Rákóczi-harang zúgását és a debreceni üzenetét: Hazahiv a Rákóczi-harang! S háború végén, amikor ismét alkalom nyílik erre, azok, akiket a Sors könnyörtelensége elszakított tőlünk, ismét megindulnak visszahaza, szép Magyarországra!

Nem tudott választani két szerelme között, inkább a halált választotta

Az Élet sok megdöbbentő tragédiát hoz felszínre, de az utóbbi idők tragédiája között is meghatározó az, amelynek egy fiatal leány lett az áldozata.

A múlt nap beszámoltunk arról, hogy a Bujdosó-utca 4. számú házban holtan találták meg Kovács Esztert. Semmi külsérelmi nyomok nem voltak rajta, sőt a jelek arra engedtek következtetni, hogy a szerencsétlen leány természetes halállal halt meg. Az esetről jelentést tettek a debreceni rendőrségnek és a leányt beszállították a kórhozati intézetbe, hogy a boncolás során állapítsák meg halálának okát.

A vizsgálat során aztán minden kétséget kizáróan megállapították, hogy Kovács Eszter ismeretlen méreggel vetett véget fiatal életének. Hozzá tartozó holmijai között egy levelet találtak, amelyet nemrégiben írt

apjához és testvéreihez. A levelet azonban nem küldte el, hanem ruhái között tartogatta.

Ebben a megdöbbentő hangú levélben szomorúan vallja be édesapjának, hogy nagy csalódás érte az életben. Elpanaszolta benne, hogy a Sors milyen végzetes játékot űzött vele. — Gyűrűs vőlegénye volt, akit nagyon szeretett; közben aztán jött egy másik férfi is, aki szintén megtetszett neki. Es most itt áll a dilemma előtt: nem tud választani a két férfi között. Úgy érzi, — mint levelében írta — hogy ezt a kérdést számára csak a halál tudja megoldani.

Ezzel a levéllel tehát a tragikus sorsú Kovács Eszter végzetes tette fény derült.

A Sors játszott vele és neki el kellett menni, mert nem tudta megoldani az Élet egyik nagy problémáját.

A debreceni gyermeklinika orvosi kara résztvesz a vitorlázó kiképzésben

A Debrecenben működő Debreceni Repülő Club, mint a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap helyi csoportja éveken keresztül kezdte meg működését Debrecenben. Kiváló teljesítmények, nagyszerű eredmények, számos felsőbb díszet, elismerés tanuskodik arról, hogy a Debreceni Repülő Club híven teljesíti vállalt feladatát. Ezeneken sok motoros és vitorlázó repülővel gazdagítja a magyar repülést és mint a haderőn kívüli repülőképzés szervezője nagyfontosságú feladatot végez. A motoros-osztályon dr. Stepper Károly felügyelő és a hozzá beosztott, hivatása magaslatán álló oktatói kar irányításával folyik a nagyszabású munka, míg a vitorlázó-osztály kiképzői Csinos József oktató és Wieser Fáy Aladár intéző, és nagyszabású oktatói kar gondos, lelkiismeretes vezetésével szolgálja a repülés ügyét.

A Debreceni Repülő Club munkájába bekapcsolta a közép-

iskolai ifjúságot is, részint a vitorlázó-repülést, részint a modellezés terén és eddig már szép eredményeket ért el. Most a debreceni sportrepülés újabb örvendetes fejlődéséről számolhatunk be. A debreceni gyermeklinika orvosi kara megkezdte a Debreceni Repülő Club vezetését és annak az óhajának adott kifejezést, hogy ők is részt akarnak venni testületileg a vitorlázó kiképzésben. A klub vezetősége nagy örömmel vette a jelentkezést, és a gyermeklinika orvosi kara nagy számára és a még a további jelentkezésekre való tekintettel elhatározta, hogy kiképzésüket külön csoportba fogja végrehajtani.

A gyermeklinika orvosai elhatározását mi is a legnagyobb örömmel vettük, mert ezáltal bebizonyították, hogy még nagy és felelősségteljes munkájuk közben is tudnak időt szakítani a nemzeti szempontból óriási jelentőségű ügy iránti szeretetteljes kinyilatkoztatására!

Hogyan akart megszabadulni a furfangos cigányasszony a büntetéstől

Érdekes jelentéshelye volt napokkal ezelőtt a debreceni törvényszék tárgyalóterme. Az egyik büntető egyesbírónál volt kitűzve Lakatos Györgyné hajdúhadházi cigányasszony ügye, aki ellen a királyi ügyészség lopás büntetése miatt emelt vádat. A cigányasszony azonban a tárgyaláson nem jelent meg és így az ügyészség indítványára, elrendelték elővezetését. Másnap reggel azonban a cigányasszony kopogott az egyesbíró ajtaján és közölte, hogy mi járóban van.

— Tegnap volt a tárgyalás, miért nem jött? — most az új főbíróra nézve a csendőrök vezetik elő.

— Nacságos bíró úr, jöttem én, de még hogy jöttem, estére érkeztem ide és azóta várok itt. Ha le-

het, valami úton-módon tessék megszüntetni az eljárást, hiszen én nem is vagyok olyan nagyon bűnös.

— Nem éppen úgy van az, a királyi ügyész úr majd bebizonyítja, hogy maga bűnös.

Na, ha a királyi ügyész úr bebizonyítja, akkor én meg kibizonyítom, hogy nem vagyok bűnös — fejezte be mondokáját a cigányasszony.

A bíró figyelmeztette Lakatosnét, hogy a főbíróra pontosan jöjjen el és ezáltal eltekint attól, hogy a csendőrök vezessék elő.

Lakatosné hálálkodva köszönte meg a figyelmeztetést és azzal a boldog tudattal ment el, hogy az új főbíróra majd ő kibizonyítja a királyi ügyésznek, hogy ő nem bűnös.

ASSZONYOK, LÁNYOK

Ajándékok készítése

Minden nőnek így november-december táján van a legtöbb dolga. Mikulásra, karácsonyra kell meglepetést szerezni rokonainak, az unáknak, gyermekeinek. Magunk készítjük az ajándékokat, mert ez sokkal kedvesebb, minden készen meg vett holminál.

De mit csináljunk? Kérdeznék sokan. Hát erre a kérdésre szeretnék választ adni. Mindenki maga tudja, hogy mi hiányzik a családjának, de azért én is elmondok néhány dolgot, hátha kedvet kapnak hozzá.

1. Fériaknak, lányoknak köthetünk újjal bemelegítőt. Felhasználhatjuk erre kimaradt pamutunkat. Válogassuk össze a színeket, nehogy vad legyen és keresztbe-csikosan kössük, egyszerű, sima, vagy fordított köréssel. Egyszínű pamutból mintáskan kössünk. Két féle formát mutatok itt be. Egy bebuvós, másik elől, hátul gombbal gombolódik.

Kötés leírás: (S — sima, F — fordított.)

1 F, 1 S, 1 F, 1 S, 1 S, 2 F, 6 S, 2 F, 1 S, 1 F, 1 S, 1 F stb.

2. sor: 1 F, 1 S, 1 S, 2 F, 6 S, 2 F, 1 S, 1 F, 1 S, 1 F stb.

3. sor: 1 F, 1 S, 1 F, 1 S, 2 F, 6 S, 2 F, 1 S, 1 F, 1 S, 1 F stb.

Igy köljük hat soron keresztül.

7. sor: 6 F, az utána következő 3 S külön türe lelemeljük. Az utána lévő 3 S simán lekötjük. A leemelt 3 S a balkézben lévő türe felteszünk és simán lekötjük, azután 6 F. A 8-ik sor a 2 sorral megegyező.

Ebből egy nagyon szép csavaros köstést kapunk. Szerintem ez a legmutatósbab és aránylag könnyű, csak egy kis figyelem kell hozzá.

2. Nőnek nagyon hasznos ajándék a házipapucs. Hogy ne kelljen érte 30—40 pengőt kiadni, csináljuk meg magunk.

Horgoljunk raffiából vagy erősebb vastag spárgából olyan formát, mint egy teletalpú cipő talpa. De, hogy a sarkát emeljük, horgoljunk egy k. b. olyan lapot, mint egy cipő sarok, csak a talp középfelét elvékonyítva. Ezt rávarrjuk felül a sarkára. — Végül horgoljunk egy ugyanolyan mint az alsó talp, csak az orra felé vékonyítsuk (Ezt ritkább horgolással és a rávarrásnál jobban lehúzással lehet elérni.) Ha ezekkel kész vagyunk, valami szép színes gurnit varrjunk a fejére. Ezt aztán tetszés szerint, keresztbe, vagy csak egy pántot. Ja ha a sarkára is tesszünk, mert kényelmesebb és jobb benne a járás. Ezt aztán zsinórral

vagy szalaggal az elejéhez kötjük úgy, ahogy a rajzon látható.

3. Készítsünk kis ékszerdobozot vagy zsebkendőtartót. Lehet kész dobozt bevonni, de lehet kemény papírosból kivágni a szükséges formát. Erre aztan vattát teszünk, hogy puha legyen, utána raffolva, vagy berakva, selyemmel behuzzuk. Körül zsinórt varrunk rá, hogy eltakarjuk a varrásokat. Tetejét filc virággal, vagy akinek ügyes keze van selyem festéssel díszítse.

4. Horgoljunk keztyűt. Gyermekeknek nagyon ajánlom az egyujjas, mert jóval melegebb, mint az öljujjas.

Nádlis kötessel a felsőrészt 5 tüvel megkötjük. (Kb. 5 cm). Utána róhajítás nélküli pálcikákkal, lazás horgoljuk a hüvelyk ujjig. Itt felpróbáljuk és ahogy kényelmes, elrekesztünk egy nyílást az ujjnak. De jól nézzük meg, nehogy kényelmetlen legyen. Meghorgoljuk az ujját.

A végénél kerekre lefogasztyva. Most a pamutot hozzákötjük az elkészített hüvelyk ujj alsó végéhez és közbe-közbe szaporítunk, ha szűkségét látjuk. Mikor meghorgoltuk a kellő hosszúságot, úgy varrjuk be a végét, ahogy a 4. ujjhegy vonala megkívánja. A kézfeje aztán ha egyszerűt akarunk varrjunk láncöltéssel 3 csikot, de nagyon érdekes, ha kereszt szemmel kis színes madarokat, fenyőt vagy más érdekes mintát varrunk.

5. Régi orgonái blúzából zsbót készítsünk. Eddig az volt az elv, hogy minél kevesebb fehérét tételre. Most, minél többet. A rajzon látható forma nagyon ötletes. Ez ferde anyagból kell szabni.

6. Férfiaknak magyaros ruhájához — amit most télen ugys többször fel vesz — himezzünk magyaros nyakkendőt. Fekete selyemre, fehér mulinéval vagy más valami puhább pamuttal. Sárközi himzés illik hozzá, amit a rajzon láthatunk.

Ferenczi Katalin.

HÁZTARTÁS

Mit gyűjthetünk télen?

1. Fahamut: mosáshoz, suroláshoz.
2. Köszénhamut: evőeszköz tisztításához, kerti utak felhígítására, hogy gyomos ne legyen. Nedves helyek feltöltésére.
3. Kormot: kályfatesték készítéséhez.
4. Bármilyen kávéaljait: trágáraknak.
5. Konzervdobozokat: a fémgyűjtőnek és házi célokra.
6. Palevelet és apró kerti fagyalt: hűtő gyűjtani.

HAMULUG KÉSZÍTÉSE

Szódát nem nagyon lehet kapni, de ez nem is nagyon hiányzik az egyes asszony háztartásában. A fahamu lugja kifűnő, mosáshoz, szódapótlónak, suroláshoz, edény és festetlen fabűtor, valamint padlósuroláshoz.

A lugot nem őrizhetjük meg egész hosszú ideig, de a hozzávaló fahamul igen és abból bármikor gyorsan készül a lug.

A megszáított fahamut tesszük el és mikor lugot akarunk készíteni, megfelelő kisebb mennyiséget sűrű vázson vagy augin-zacsokba tesszük, összekötjük és lobogva fővő vízbe fűgesszük. A víz kiforázza a hamu lugtartalmát. A hamut eldobjuk a lugot kihűtjük és mikor jól leülledett, leöntjük róla a tisztá részét, ezt használjuk mosáshoz, a zavarosait suroláshoz.

A zöldségtéletről. Ha fagyott, áztatjuk hidegvízbe, amelybe kis sót is adunk, ettől telened és visszanyeri jó ízét. Ha rothadt, azon nem segíthetünk!

Akármiilyen fagyos vagy már ízellenő lett zöldség és főzelékféle ízet feljavíthatjuk, ha pár kanálka paradicsommal főzzük meg! Ha van paprikalekvárunk, azt is adjunk bele, — akármiilyen formában készítjük is el.

A hagyma, akármiilyen csep zsírba pirítjuk is meg, visszanyeri jó ízét, még ha fagyolt volt is.

Ferenczy Katalin.

GYERMEKROVAT

A féltett hegedű

Írta: KATÓ néni.

Olyan szegények voltak. Olyan nyomorban éltek. Mindent az orvosnak fizettek és gyógyszerért vásároltak. Sokszor száraz kis eknyér volt az ebédjük.

De jó volt az apa. Dolgozott reggeltől estig, hogy három apró gyermekét kellő nevelésben tudja részesíteni. Katóka a legidősebb, már 11 éves

volt. Szép aranszöke hajú, kékszemű, nyulánk természetű kislány. Nagyon jó tanuló volt. Már egészen kiskorában feltűnt, hogy nagy tehetsége van a zenéhez. Különösen a hegedűt szerette. A sors azonban nem engedte meg neki, hogy képezze magát. Ez sokszor elkeserítette Edesapját is.

Edesanyja nem bírta tovább a betegséget. Egy szép vasárnapon magához szólította a jó Isten. Bizony nagyon nehéz volt a temetést kifizetni. A felesleges holmikat el kellett adni, így a hegedűt is.

Katóka egy kis osztálytársát tanította. Ennek a bátyja vette meg a kedvenc hegedűt. Így talán nem esett olyan rosszul.

Es telt az idő. Katóka elvégezte iskoláit. Hivatalba került. sok kedves lány közé, akik nagyon szerették és szívükön viselték a kis árva sorsát.

Katóka hónapokon keresztül titokban félre tett egy pár pengőt a fizetéséből. Boldogan újságolta el barátnőinek, hogy ha nem jön valami közbe, névnapjára visszavásárolhatja a kedvenc hegedűjét, mert már az eladásnál megígérte Palaki Lacival, — aki azóta már híres művész —, ha neki pénze lesz, visszaadja.

Es eljött a várva várt nap. Katalin-nap előtti délután, mikor éppen két kis hura ruháit mosta, csengettek. A kis Sári nyitott ajtót. — Szervusz Laci bácsi. De jó, hogy jöttél. Oh, de jó, hogy hoztad a hegedűdet, legalább játszol Katinak, míg mos.

Katókának felgyogyott a szeme. Hiszen éppen ma este akart elmenni hozzájuk, hogy visszavásárolja a hegedűjét és tanuljon rajta, mert ezennél már több ideje lesz és a hivatalból is több fizetést kap.

Es Laci, a gyermekkori jóbarát, a hegedűt azért hozta, hogy elfegyverzi ajándéknak adja a kis arany korikagyűrű mellé.

Talán nem volt a világon nagyobb boldogság ennél...

Ezután Laci szorgalmasan tanította kis menyasszonyát. Minden nap együtt játszottak. Es mivel Katóka született tehetség volt, hamarosan belőle is híres művész vált, mire Laci igen büszke volt.

Esküvő után együtt jártok hangversenyekre. Es Katóka a gyermekkori hegedűvel világaszóló sikereket aratott.

Kedves Gyerekek! Tudjátok, hogy alig néhány hét múlva jön a Mikulás és utána nemsokkal itt lesz a karácsony. Legyetek nagyon jók. Tanuljatok szorgalmasan, mert az Angyalok figyelnek benneteket a mennyből. Feljegyzik a fekete könyvbe, ha rosszat csináltok. De aki sok egyest szerez az iskolában, annak aranykönyvbe lesz feljegyezve a neve és bőséges jutalmat kap érte.

KIS PÁLYAZAT!

En már találkoztam is a Mikulás bácsival és azt mondta nekem, hogy aki szép kis mesét, vagy verset küld be a szerkesztőségbe, ennek a hónapnak a végéig (november 0.ig) az fog kapni valami kis ajándékot tőle. Hogy mit, azt nem árulta el. Gyerekek igyekezzetek, hogy a Mikulás bácsi sok mindent tudjon szétosztani közöttetek. A feladót pontosan írjátok meg, hogy el tudja kelő időben vinni. Ügyeskedjétek, hogy jó dolgozatotok legyen, mert akkor az újságban is fogjuk közölni.

Kató néni.

Betétjét jól kamatoztatja
vállalkozásokat finanszíroz,
értékpapirokai ad. vessz

Váradegyházmegye
Takarékpénztár R.-i.
Debrecen, Piac-u tca 43.

Versbokréta Recitativ

Forró vágy lobbant fel szivemben
Egy csöndes nyári éjszakán
Perzsel a csók, csókod viharja
S szerelemtőbe fult a szám.
Bölcs fecsképar villant felettünk
Sötétben, mint az éj moha,
Szemed tükrén kék csillag égett
Es messze sirt egy zongora.
Tolán a múltó nyárt siratva...
Szemed tükrén kék csillag égett
Mindkettő, mint a fecskék délnék,
Hol csengő hullám énekel...
Erzsébet! Most zord Mámorország
Emlék a lázas szerelem,
Az ezüstködés őszi tájon,
Onszinű halál jár velem.
Az ezüstködés őszi tájon,
Dobol a rőt rögök felett...
De egy régi csók, — széles levél,
Mézújjal ajkomra pereg...

SOVAGÓ GÁBOR.

Minden eljön

Minden eljön, el is mulik,
Száll a szép is messzire,
En csak várok, egyre várok
Azt sem tudom, hogy mire.

Dallal lépek minden útra,
S minden nap új útra int,
Még sem jön, az, akit várok,
Nekem nincsen senkim itt.

Közben száll és mult az élet
Minden dallal fonyadok.
Mint a virág késő ősszel,
Velő én is hervadok.

Bányai Etelka.

Visszavárlak

Hiába mentél el,
mindég visszavárlak,
Pedig nem kereslek
mégis megtalálalak.

Csak lecsukom szemem,
újra itt vagy nálam.
Leülsz ide mellém,
átfogod a vállam.

Ha megsimít kezed
ügyézem mintha,
Langyos est fuvalat,
lágyan simogatna.

Körülottem csend van,
nem hallatszik semmi
Be jó is itt veled
csöndben együtt lenni.

De óh hova tűnied,
nem látalak itt velem.
Amin't nyitom szemem,
keres tekintetem.

Niért is mentél el,
ugys visszavárlak
Majd a jó Istennél
egyszer megtalálalak...

ERDŐS ERZSEBET.

A DEBRECENI EGYETEMI IFJUSÁG HANGVERSENYE

A Debreceni Egyetemi ifjúság elindított művészi estek sorozata újabb állomáshoz közeledik. A multkori nagyszerű Sinka-est után, november 23-án, kedden hangversenyt rendez az Egyetemi Ifjúság, az Egyetem aulájában, az Európa hírvő Végh Sándor hegedű-, és Veress Sándor zongoraművészek közreműködésével. Népi gyökerekből táplálkozó zenekultúránk legdrágább kincseit, nemzeti kultúránk féltve őrzött darabjait szolgáltatják meg a kiváló művészek.

Városunk komoly zenei igényeivel bíró közönségének bizonyára nagy élményt fog jelenteni a nagyszabásúnak ígérkező est. Jegyek elővételben a Harmathy könyvkereskedésben kaphatók.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félemelet, ahol a párti szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket írtatnak minden hétköznap délelőtt 9-11 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSEGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi M.E.P. titkárnak adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

"Kossuth" Lux Arnold, Piac-utca 26. Telefon: 29-56. — "Magyar Korona" Káposztássy Géza, Kálvin-tér 15. Telefon: 16-06. — "Arany János" Botóky György, Csapó-utca 66. Telefon: 11-78. — "Hungária" Szoboszlói Szabó Jenő, Szoboszlói-út 4/f.

Nemzetes Asszonyok figyelmébe! Azok a Nemzetes Asszonyok, akik a Vitézi Társadalmi Bizottság által december 6-án a Csokonai-színházban rendezendő ünnepélyén a szék-kapitányság által fenntartott helyeken magyar ruhában óhajtanak résztvenni: legyenek szívesek november 24-én — szerdán — délután 18 órakor a Vitézi Székházban — a fenntartott helyek elosztása végett — megjelenni. Szék-kapitány.

Dr. Gerlőtei Jenőt a La Fontaine Irodalmi Társaság elnöki tanácsának tagjává választották. Mint értesülünk, a "La Fontaine Irodalmi Társaság" legutóbbi ünnepi közgyűlésén dr. Gerlőtei Jenő debreceni Központi Tanárképző Intézetéhez beosztott gimnáziumi tanárt, az ötnyelvű Helicon folyóirat titkárságát s a kitűnő esztétikust az Elnöki Tanács tagjává választotta. Méltó elismerés ez a kiváló fiatal tudós francia irodalomtörténeti és irodalomelméleti kutatásaiért. Örömmel vesszük Debrecen aktív kultúréletének eme új magas bizonyítékát, fővárosi elismerését. Egyébként dr. Gerlőtei Jenő november 22-én egyetemi magántanári előadását tartja az egyetem bölcsészeti karán.

Nyolcvanöt éve annak, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság megkezdte működését. Hosszú évtizedek eredményes munkája megszerzte a biztosító közönség bizalmát az Első Magyar részére, amely ennek a bizalomnak ma is létfontosságú. Az Első Magyar helybeli: Ferenc József-út 59. szám alatti főigazgatósága a biztosítási minden kérdésben készséggel áll az ügyfelek rendelkezésére.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

Felhívás. Felhívjuk az önálló kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak figyelmét lapunk november hó 1-1. számában megjelent német nyelvű tanfolyam megszervezésére vonatkozó közleményünkre. Műtanfolyam legelső tanfolyama november 22-én délután 7 órakor kezdődik, a magukat német nyelvben gyakorolni kívánók ezen időben jelentkezzenek az intézet Ferenc József-út 22. szám alatti helyiségében. Tandíj egész időnyire 9.— pengő és kb. május 1-ig tart. Debreceni Kereskedő Társulat.

Ósi kagylókat zugatok

Hányan voltak, kik előttem voltak,
hányan lesznek, kik utánam lesznek,
— várj jelen, várj, még nem ereszték.

Vén nagyapám
kilencven évig zúgta, élte
s hány nemzedék szívén véste, véste
az igét, — minél szebb semmi nincsen:
a „Haza” és az „Isten”

○ Balázs volt, apám Ignác a székely,
szívük dőngetett szent reménnyel
s míg a halál ki nem csavarta
tőből őket
erősítették a remegőket,
szabadították az igazságot
a pózokból és a tömlőcökből
— s Jézus Urat a ködökből.

(Mongolarcuk már csupa ráncos,
szakálluk gyér, a kedvük láncos,
de véstek és vájtak és égtek, égtek,
lobogtak, hittek,
a napba néztek.)

Már meghaltak; — s mint az ósi kagylók
feküsznek idő-tengerekben,
— halászatom és elmerengok
zúgásukban és gyöngyszemekben.

Korát éljük a villámoknak,
jós szememmel e mában élek:
— lanyha középszer undorodlak,
nem a test beteg, — a lélek l...

Várj jelen, várj, még nem ereszték,
— ósi kagylók a kezembe veszték
s tengerzúgásként megzúgattak
mindenfélre, magyar fülek felé:
„a Haza és az Isten nem holt ige,
hanem az Örökéleté!”

CSIA ISTVAN

Üzenetek a frontról

Koszorúmegváltás. Bada Dezsóné perselygyűjtése a Vöröskereszt javára névpapja alkalmából vírágmegváltás címen vendégeitől összesen: 80 P. Az összeget ezúton nyugtázzuk s a kívánt helyre juttatjuk.

Elsőrendű munkaerőt, ki a szabászatban is jártas
keres bevezetett úrszabóság.
Cím a kiadóban.

**115 pengő tartalommal ki-
lopták a pénztárcát Salánki József-
né hajdúhadházi asszony kosarából.** A rendőrség keresi a tettest.

**Már a gyümölcsfákat is
loplják.** Dr. Naményi Gyula kereskedelmi iskolai tanár feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a Besze János-utca 7. szám alatti lévő gyümölcsöséből 10 darab gyümölcsfát kivágott és ellopott.

**Ismeretlen zsebmetsző ki-
lopták Veres József városi útor,
Károly Ferenc József-út 69. sz.
alatti lakos zsebéből 70 pengő
értékű bárnyibőrkesztyűjét.** A nyomozást megindították a tettes kézrekerítésére.

Zenei estet rendez a DEI. A Debreceni Egyetemi Ifjúság november 23-án, este 5 órai kezdettel az egyetem Aulájában rendez meg második zenei estjét, melyen közreműködnek Végh Sándor hegedűművész és Veress Sándor zongoraművész. Az estre jegyek elővételben, 1—5 pengőig, a Harmathy könyvkereskedésben kaphatók d. e. 12—2-ig, d. u. 4—5 óráig.

Nagy Gábor örv. üzeni az F. 598. tábori postaszámra felesegének, gyermekeinek, Gabikának és Marikának, szüleinek és testvéreinek, valamint összes ismerőseinek, hogy nincsen semmi baja, ne aggódjanak, több levelet vár s kéri, hogy a novemberi csomagot adják fel számára.

Harsányi József tiz. üzeni a P. 939. tábori postaszámra Hajdúbüszörvénybe édesanyjának, testvéreinek és Varga Irénkének, hogy jól van, egészséges. Édesanyjának és testvéreinek névpapja alkalmából minden jót kíván. Kéri a Mindenhatót a messze orosz ég alatt, áldja meg munkájában a dolgozó anyai kezeket. Ajándéka legyen a mindennapi ima, amit értük imádkozik. Gondolatban legyen vele, mint ahogyan ő is ott lesz. Számtalan csókjait küldi.

Kristóf János örv. a K. 431. postaszámra a következő kis verset küldte szerkesztőségünk közlés végett:

Látni szeretnék, látni én téged,
Otthoni alkonyban csókolgatni téged.
Mert idegen földön vak sötét az alkony.

Nem mehetek hozzád édes kis angyalom.

Az est elmúlik, és virradni fog talán,
S virradatkor édes, utam hozzád talán!
Hozzád megyek ismét édes kis rózsaszál,

Ha szíved majd akkor haza vár.

Nagy János szkv. üzeni a K. 223. tábori postaszámra, hogy mindannyian jó egészségnek örvendenek, akik elindultak Debrecenből. Szeretettel üdvözlí ismerőseit.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban: BÜNBANATI VASÁRNAP

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy Károly, délután 5 órakor dr. Erdei Mihály, Kistemplomban 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Berényi József, Kossuth-templomban 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Duscza Ferenc, Károlyi G.-téri templomban délelőtt 9 órakor Sulyok Kálmán, délután 4 órakor Rácz Zoltán, Ispoláitemplomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János, Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor Tariska Zoltán, homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Bányay Zoltán, Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Márton Károly, délután 3 órakor Sipos Károly, Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Balogh József, Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Fentős Tibor, délután 3 órakor Fentős Tibor, Kegyeleti templomban délelőtt 11 órakor dr. Illyés Endre, Augustia szanatórium-ban negyed 10 órakor Konecz Zoltán, Egyetemi klinikákban Szentes László és Konecz Zoltán, Ügyészségi fogházban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, Téglyáskerti Állami Iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János, Téglyavető gyűl. házban délelőtt 9 órakor Erdei Károly, Wolatka-telepi olvasóköri templomban délelőtt 10 órakor Bányay Zoltán, Olajtűtőben délután 3 órakor Szűcs Tibor.

Tanyai istentiszteletek. Pallag délelőtt 9 órakor Vitéz Szabó Endre, Hármashegy délelőtt 10 órakor László L. Elek, Nagycsere délelőtt 9 órakor Szata, délelőtt 11 órakor Molnár Károly, Macs 10 órakor, Kismacs 2 órakor: Nagy Sándor, Fancsika 9 órakor, Létai-út 11 órakor, Hosszúpályi-út d. u. 3 órakor: Udvarhelyi György, Nagyhegyes: 10 órakor, Luca d. u. 2 órakor: Szathmári Lajos, Lukaháza d. u. 3 órakor: László L. Elek, Ebes d. e. 10 órakor: Molnár Gyula H. Percudölő d. e. 9 ó és Ondód I., Kádárdűlő d. e. 11 órakor: Rápolyi Árpád.

Gyermekistentisztelet: Egyetemi templom d. e. 9 ó: Szentes László, Károlyi G.-téri templom d. e. fél 11 ó: Sulyok Kálmán, — Révész-tér 2. sz. d. e. 11 ó: dr. Erdei Mihály.

Ürvasorral előkészület az Arpádtéri templomban, November 28-án, advent első vasárnapján ürvasor-ozás lesz. Ennek előkészítésére minden este 5 órakor kezdődő hangszóval istentisztelet lesz. Az igét lehetőleg minden alkalommal más lelképásztor fogja hirdetni.

Az egyetemi templomban f. hó 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Egyetem által rendezett igehirdetési sorozat tárgya: „A keresztesítési istentisztelet.” Igét hirdeti: D. dr. Illyés Endre egyetemi m.-tanár, lelkészpóztintézetj tanár.

Róm. kat. miserend:

A Szent Anna-utcai plébániatemplomban a szokásos vasárnapi miserend. Csendes szentmisék 6, 7, 8, 9, 10 órakor. Feltétlen nagymisét végez és utána szentbeszédet mond József Sándor, segédlelkész.

Továbbá csendes szentmisék 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A külsőségeken a következő a beosztás: Homokkerten dr. Vass Péter, Szoboszlói úton: dr. Bánáss László, Augustia szanatóriumban: Gócs György, Pallag: Nagy Miklós, Fogházban: Neubauer Frigyes, Miskolc: dr. Zernye József.

Szent István Ferences plébánia hírei. Ma d. u. 3 órakor mozielőadás gyermekeinknek, 5 órakor litánia és könyörgés megholtjainkért. Utána első kultúrelőadásunkat a kat. iskolában. A hét minden első napján szentmisét mutatunk be elhalt testvéreinkért és hősihalált halt honvédekért. Ugyancsak értük végezzük kedden, pénteken és szombaton esti ajátosságainkat. Szerdán 5 órakor bibliaóra és Onca-előadás. Csapókeri templomban ma fél 8, fél 10 és fél 12 órakor lesznek a szentmisék. Vasárnap, kedden és szombaton litánia.

d. u. 5 órakor. Szerdán d. u. 5 órakor bibliaóra és vasárnap d. u. 4 órakor Onca-előadás. Mindkettő a kat. iskolában. Mézeshegyen ma d. e. 10 órakor szentmise és szentbeszéd.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor istentisztelet. Igét hirdeti Dönsz Tivadar vallásitanító lelkész. Délután fél 4 órakor a Kossuth-utcai temetőben az árvaház alapítványt tevő Schäfer-Legányi család sírboltjánál kegyeletos megemlékezés lesz.

Gör. kat. templomban:

D. e. negyed 8 órakor reggeli istentisztelet. 8-kor diákmissze, 9 órakor katonamissze, 10 órakor nagy szentmise, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, d. u. fél 4 órakor rózsafüzérjátékoság, 4 órakorvecsere és szentségimádás. A tízórás nagy szentmise után, 11 órakor az iskola emeleti nagyerőműben a magyar görög katolikusok országos szövetsége helyi szervezetének alakuló ülésére minden magyar görögkatolikus szeretettel várunk.

Gyomorsavtúllengés és gyomorfekély ellen csak **Kalciszil-t**, (ezelőtt Hajduint) használjon. Hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: „Sztankay” gyógyszerár. Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

Új tanfolyam kezdődik december elején a Simai Magdolna és Sipkovic Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépíróiskolájában Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Védőknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22—53. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548—1943—44.

A Déri Múzeum a II. emelet kivételével ma, vasárnap d. e. 10—11 óráig nyitva. Fél 11 óráig belépti díj nincs, fél 11 óra után köteles mindenki belépti díjat fizetni. Képes katolikusok és múzeumi kiadványok a jegypénztárnál kaphatók. A Múzeumbartók Köre tagjai tagsági jegyük felmutatása mellett ingyen látogathatnak.

Kilopták a ridikültjéből Major Margit varróleányt, Rugonfalvy-utca 15. sz. alatti lakosnak az ezüst karóráját. Ismeretlen tettes ellen feljelentést tett.

A hibásbeszédűek tanfolyama e hó folyamán megnyílik a siketnémák intézetében Széchenyi-utca 60. szám alatt. A tanfolyamra gyermekeknek és felnőtteknek is lehet jelentkezni minden nap délelőtt az intézet igazgatói irodájában.

Debrecen és Vidéke Ipartestület felhívja azon jelenlegi vagy volt tagjait, akik karácsonyi segélyben óhajtanak részesülni, hogy ez iránti kérelmüket a testület hivatalában f. hó 25-ig a hivatalos órák alatt terjesszék elő. Később jelentkezők kérésre nem vétetik figyelembe. Jelentkezők a bejelentőlapot és a cukorjegyet mindenképpen hozza magával. Elnökség.

Gyászrovat

özv. Materny Lajosné temetése

Megható nagy részvét kísérette utolsó útjára özv. Materny Lajosné szül. petrovici Sxtry Iona úrnőt evang. fősperes özvegyét. A köztemető díszravatalozó termében koszorúk és virágok erejében felállított ravatalt előkelő közönség állta körül, melynek soraiban ott láttuk: Materny ödön altábornagyot, Fux Antal, Horvay Róbert ny. főigazgatót, Kócs György ny. járásbírói alelnököt, Dr. Budaházy Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsost, gróf Almásy Pált, Gauszky Lajos nyug. honvédtábornagyot, Szabó József nyug. honvédszázados, Horkay Béla tábori esperest, Benyovszky Pál főszekerest, Polster Adolf, Elefánthy Sándor nyug. igazgatókat, az „Evangélikus Fillegyület” tagjait a helyi örségi tisztikarának igen sok tagját és számos társadalmi előkelőséget. A ravatal felett Paas László evangélikus esperes mondott magasztaló beszédet. Az ima után a díszsírhelyre kísérték a díszes tölgyfakoporsót. Itt a lelki útjára újabb imája és megáldása után Fux Antal nyug. főigazgató lépett a koporsóhoz és a nyitott sírnál megható beszédben vett örök búcsút az Evangélikus Fillegyület nevében Materny Lajosnéól. A búcsúbeszéd elhangzása után elföldelték a koporsót. A ravatalra küldött nagyszámú koszorúk feliratai közül az alábbiakat sikerült följegyezni. Anyukának: Aranka és Dezső. Drága jó Anyukámnak: Petyó. Nagymamának szeretettel: Olga, Vili, Dezső, Laci. Ó mamának szeretettel: Bóbe, Évi, Kati. A jó testvérnek: Margit. Rokoni szív szeretettel: Giti, Mariska, Kálmán. Drága jó néninek szeretettel: Lola, Anikó, Józsa. Drága jó Julis nének: Karcag-újszállási Lenthé család. Ev. Fillegyület, Schaffer leány-alapítvány. Igaz szeretettel búcsúznak: Gizella és Maca. Drága Julis nének szeretettel: Gabus és Gabika. Szeretettel: Fux család. Utolsó üdvözléssel: Kovács József és neje. Ószinte részvéttel: Schlachtá Sándor. Rokoni szeretettel: Benyovszky, Kócs, Vasadi család. Pus nének: Materny ödönék. Utolsó üdvözléssel: Almási Pálné, ezenkívül igen sok csokor és virág.

Dallman Ferenc

Hosszas szenvedés után, 45 éves korában meghalt Dallman Ferenc vendéglős. Halála város széles körben ismert, előkelő családot borított gyászba. Temetése kedden délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a Róm. kat. egyház szertartása szerint. — Gyászolják: felesége, édesanyja, testvérei és a kiterjedt rokonság. Lakás: Máv. állomás. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Dr Haidu Sándor

Rövid szenvedés után, 48 éves korában meghalt dr. Hajdu Sándor, a Magyar Elet Pártjának Szabolcs és Szatmár vármegyék központú vármegyei főtitkára, tartalékos főhadnagy, számos katonai és polgári érdemrend tulajdonosa, volt köz-

Izgalmas hajszá után elfogtak egy krumplitolvajt

Tegnap, a reggeli órákban Nagy Károly érkezés, a 2-es honvéd huszárezred-utca és Péterfia-utca sarkán lakos arra lett figyelmes, hogy egy ismeretlen férfi megrokkolt zsákokkal menekül ki a házból. Az első pillanatban megállapította aztán, hogy a férfi fűszerműhelyének zárját törte fel és onnan emelte el a zsákokat, melyben burgonya volt. Utána szaladt a tolvajnak. Izgalmas hajszá kezdődött, míg végül az Ajtó-

útcán sikerült elfognia a tolvajt. Nagy Károly a bűnözőt átadta a közelben posztoló rendőrszemnek. Igazoltságánál kiderült, hogy a rejtő Dánfi Mihály 26 éves állás és lakás nélküli egyén, aki régi ismerőse a rendőrségnek. Dánfit előállították a rendőrkapitányságra. — A nyomozás most az irányban folytatódik, vajjon nem követelt-e el az utóbbi időben más bűncselekményt is?

jegyzőhelyettes, nyírbátori ecetgyáros.

Dr. Hajdu Sándor szombaton este bekövetkezett halála széles körben ismert, előkelő családot borított gyászba. Az elhunytban dr. Hajdu László Máv. illetigazgató testvérét vesztette el. Gyászolják: felesége, kisleánya, testvérei, sógorai és a kiterjedt rokonsága. Temetése Debrecenben lesz szerdán délelőtt 11 órakor a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Glosz Sándor nyug. városi számvéve 58 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 3 órakor lesz a Köztemető 2. B. számú ravatalozó terméből az evangélikus egyház szertartása szerint. Lakás: Veresegyházy Tamás-utca 3. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Balsay István 4 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a Róm. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Malomrét. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Payer Károlyné Puskás Róza 58 éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Oláh Károly-utca 14. Temetését Bartha vállalat végzi.

özv. Farkas Jánosné Gyarmati Erzsébet 59 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. á. ravatalozó terméből. Temetését Bartha vállalat végzi.

özv. Nagy Ferencné Nagy Erzsébet 91. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Szoboszlai Papp István-utca 17. Temetését a Bartha vállalat végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves, jó rokonainknak, barátainknak és ismerőseinknek, kik felejtethetetlen jó fiunk, dr. Fekete Sándor tart. főhadnagy, törvényszéki bíró temetésén résztvettek, ravatalára koszorúkat és csokrokat helyeztek, részvétükkel mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves, jó rokonainknak, ismerőseinknek és gazdátársainknak, kik felejtethetetlen jó férjem, édesapám temetésén résztvettek, ravatalára koszorúkat helyeztek, mely által mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Özv. Kovács Mihályné és családja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerőseinknek, kik nagyon szeretett gyermekünknek, drága kis Marikánknak a temetésén megjelentek, ravatalára koszorúkat vagy virágot küldtek, nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet, valamint az összes csendőr bajtársainknak, kik nagyon szeretett gyermekünk, Molnár Zolika temetésén résztvettek, ravatalára koszorúkat vagy virágot küldtek és nagy fájdalmunkat vigasztaló szavakkal enyhíteni igyekeztek, ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. Molnár Antal csendőrtörzsrösmester és neje.

dalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Tömösváry István és felesége.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett feleségem és édesanyám, Bőőr Lajosné elhunyt alkalmasból mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, kartársainak, akik ravatalánál megjelentek s arra koszorút, oszrokat helyeztek, igaz köszönetet mond a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, valamint az összes csendőr bajtársainknak, kik nagyon szeretett gyermekünk, Molnár Zolika temetésén résztvettek, ravatalára koszorút vagy virágot küldtek és nagy fájdalmunkat vigasztaló szavakkal enyhíteni igyekeztek, ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. Molnár Antal csendőrtörzsrösmester és neje.

A nyilastelepi vasárnapi iskolások november 21-én d. u. 4 órai kezdettel a gyülekezeti házban műsoros estélyt rendeznek, amelynek tiszta jövedelmét a karácsonyi szegénysegélyezésre fordítják. A gazdag műsorú ünnepségre belépti díj nincs, de műsormegváltás kötelező.

A japán diplomaták egy csoportja, amely néhány nap óta Szófiában tartózkodott, pénteken elindult Isztambul felé. A japán diplomaták között van Okubo budapesti japán követ is. A csoport Japánba utazik haza.

Elhalasztották a Csokonai Kör ünnepélyét. A Csokonai Kör november 24-ére hirdetett Csokonai-émlékünnepélyét december első napjaira halasztották el. Ugyanis a Nyári Egyetem vezetősége úgy állapodott meg a Csokonai Körrel, hogy a Csokonai-napokkal kapcsolatban kitűzött egyeztet pengős irodalmi díjat a Csokonai-émlékünnepélyen adják ki. A Csokonai Kör annakidején értesíteni fogja a közönséget az ünnepség pontos idejéről.

Adomány. Benzec Mihály hírlapíró, egyházi tanácsos a Jókai-utcai elemi iskola növendékei részére — mint aki egykor ott tanult — száz pengő segélyt adott. Az adományt ezúton is köszöni az egyházi vezetőség.

A debreceni Szent Erzsébet Egyesület november 23-án, kedden délután fél 5 órai kezdettel a MANSZ helyiségében teadélután rendez. Tea előtt dr. Bánáss László prépost-plébános tart előadást az egyesület védősztentjéről, árpádházi Szent Erzsébetéről. Utána Jósza Ödönne főtitkár bulgáriai emlékeiről beszél, amiket 1916-ban élt át. Azonkívül két megkezdett tartogat az egyesület védőgei számára. Az egyesület kéri tagjait, hogy a jótékony célú ünnepélyen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

KÖZÉRDEKŰ LEVÉL

A világitással és lüteléssel való takarékoskodás célja vezessek be az osztatlan hivatali időt

Kaptuk az alábbi érdekes és figyelemreméltó közérdekű levelet:

„Igen tisztelt Szerkesztőség! Felsőbb helyekről nap-nap után jelennek meg kijelentések, mely szerint takarékoskodni kell többi között a fával és villanyal. Jó lenne felhívni a figyelmét arra a hivatalfőnököknek, hogy a délutáni munkaidő helyett inkább osztatlan munkaidőt vezessenek be a hivatalokban. A délutáni hivatalbajlás miatt erősebben kell tüzelni a szobákban, a villany pedig óriási fogyasztást mutat. Inkább 3 vagy fél 4-ig is szívesen hivatalban lennénk, mert nekünk is időnket veszi el a kétszer oda-és kétszer visszakészülés és út. Cipőtalpukat rontja, ruhánkat, kabátunkat koptatja, energiánkat csökkenti. Tisztelettel: Egy kistisztviselő.”

A magunk részéről csak annyit fűzünk hozzá az életrevaló ötlethez, hogy kívánatos volna ezt az elgondolást csakugyan az idén is bevezetni a hivatalokban. Tavaly már sikerrel alkalmazták ezt a módszert több helyen s nem hisszük, hogy az idén valami akadály lenne az osztatlan munkaidő általános bevezetésének.

Dr. Szász Imre esperes nyitja meg bevezető áhitat tartásával a debreceni református egyház missziói bizottsága által rendezett ifjúsági vezetőképző tanfolyamot november 22-én, hétfőn d. u. 7 órakor. — Utána Tamás Ferenc egyházkerületi missziói előadó tart megbeszélést bevezető előadást „Munkánk célja és eddigi eredményei” címmel. A tanfolyam a hét minden napjának estjén 7-8 óráig továbbfolytatódik. Helye az egyházi tanácsterem (Kálvin-tér 17).

A debreceni kelmeffestő, vegytisztító iparosok értesítik a nagyérdemű közönséget, hogy megfelelő anyaghiány miatt kifogástalan kemény férfigalért készíteni nem tudnak, ezért a gallérvásalást beszüntetik. — Tisztelettel: a debreceni kelmeffestők.

Koszorúmegváltás. A Kereskedelmi és Iparkamara tisztviselői Karja Sesztina-Nagybáky Jenő volt kamarai elnök és kedves felesége 50 éves boldog házasságuk alkalmából szeretetteljes megemlékezéssel, őszinte tiszteletük jeléül pár száz virág megváltása címén 100 pengő adományozott a Szeretetszövettség Teleki-utcai árvaháznak.

Az olajosmagvak felajánlása határideje. Az olajosmagvak közül a tökmag, dohánymag, valamint a vadrepce-mag beszolgáltatási határidejét 1944 április 15-ében állapították meg. Az összes egyéb olajosmagvakat a fennálló rendelet szerint 1943 november 30-ig kell valamennyi vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételeire felajánlani. A november 30-iki felajánlás határideje mind a termelési szerződéssel, mind pedig a szabadon termelt olajosmagvakra vonatkozik, mert az 1943-ban termelt összes olajosmagvak beszolgáltatása kötelező. A termelő 1944. évi vetőmagszükségletére csak a rendeletben megszabott mennyiséget tarthatja meg.

Sorsom

Szeretnék lenni nagy egyedül néma magányos, kit elkerül az élettársa s leszó a város...

Elfáradtam az erős harcban, sebeket kaptam: akiket magamhoz öleltem, — ütöttek rajtam...

Idő százados várfalakat omlaszt oly lopva, mint ahogy felkém török csöndben csöpp darabokra...

Ilyenkor fut, rohan az ember önnön magától, mint sudár fa öreg levele nyár hervadáskor.

Szeretném egyszer nagy egyedül csudára lesve rászegezni hívó szívemet egy fáradt Jézus-hordozó halálra ítélt fakeresztre...

dr. vitéz GEROFFY GEZA.

Pénzt lopott a zárt üzletből. Lukács Sándor Vértesi-utca 2. szám alatti lakos a csendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki zárt üzletbe átkulcs segítségével behatolt és onnan 14 pengő 30 fillért ellopott. A csendőrség nyomozása során elfogta Bokor Ernő vízvezeték-szerelőt, aki a lopást beismerte. Bokort átkísérték a királyi ügyészségre, ahol lopás miatt indítanak ellen eljárás.

Az ügyészség szabadon engedte a József király hercegutcai betörő társait. Részletesen beszámoltunk arról, hogy a rendőrség Kiss Imre foglalkozás nélküli fiatalembert elfogta, aki beismerte, hogy Szondi Károly József kir. herceg-utca 57. szám alatti lakásába betört és 6000 pengő értékű ruhaneműt lopott el. A lopott dolgokat Budapestén értékesítette. A nyomozás során az is kiderült, hogy Kiss Imre a lopott ruhákat több budapesti barátjával ellopoltta. A rendőrség mindannyiukat átkísérte a királyi ügyészség fogházába. — Az ügyészség Kiss Imre ellen lopás büntetése miatt emelt vádat, míg borcimborait szabadonbocsájtották.

Alkalmazottak adóztatás céljából történő bejelentése. Felhívja a városi adóhivatal az iparban, kereskedelemben, gazdaságokban, háztartásokban, továbbá bármely más vállalkozásban, illetve munkakörben foglalkoztatott alkalmazottakat tartó munkaadókat, hogy alkalmazottaikat: minden hó 25. napjáig a városi adóhivatalhoz, a 23. sz. szobában alkalmazotti kereseti adóztatás céljából kötelesek bejelenteni. A háztartási és gazdasági alkalmazottak azonban rendszerint évenként csak egyszer jelentendők be, mert ezeknek adója hivatalból átalanózanó. A havonkénti bejelentést könyvkezesekben néhány fillérért beszeresethető illetményjegyzéken, a házi- és gazdasági családok bejelentését pedig a városi adóhivatal 23. sz. szobájában díjmentesen igényelhető úrlapon kell megtenni a munkaadónak. Az illetményjegyzéket két példányban állítandó ki. Alkalmazott alatt némesak az állandó, hanem az ideiglenes alkalmazottak is értjük a némesak a fixfizetésesek, hanem a változó természetű illetményű alkalmazottakat is, továbbá a házmestereket, napszámásokat, részes munkásokat stb. is. A munkaadók helyszíni ellenőrzése kezdetét vette s a mulasztó munkaadók ellen a városi adóhivatal a legszigorúbb megtorlás eljárás indítja meg.

A DEBRECZENI UJSÁG RÁDIÓMŰSORA

1943. évi november hó 22-től 1943 november hó 28-ig.

Rádió-hírszolgálat

Magyar nyelvű hírek.

- 7.15 Dunai német adók. 325.4 m. (Brünn.)
- 8.00 Olasz rádió 25. 41 rövidhullám
- 8.00 Zágrabi rádió 276 középhullám
- 17.30 Pozsonyi rádió 760 m.
- 18.30 Olasz rádió 1925 rövidhullám
- 19.15 Dunai német adók 325.4 m.
- 20.40 Olasz rádió 25.45 rövidhullám és II. középhullám 221 és 263 m.
- 21.25 Dunai német adók 253.4 m. (Brünn.)
- 23.00 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn.)

Hétfő

November 22.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajlári rádiószolgálat.
- 6.25 Ebresztő, Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Folyóiratok szalonzenekara. 1. Kéler Béla: Magyar hangverseny-nyitány. 2. Labner: A schönbrunnai, keringő. 3. Rusznákó Nándor: Papírkatonák dicsőszemléje. 4. Ruissan: Azyade. 5. Bánáti-Buchner Antal: Emlék. 6. Szerdahelyi János: Tiroli erdőben.
- 11.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat.
- 11.15 Régi olasz kamaramuzsika.
- 11.40 Tátrai képek. Monostory Margit előadása.
- 12.00 Harangszó. — Fohász — Himnusz
- 12.10 Országos Postászenekar Vezényel Eördögh János.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajlári rádiószolgálat.
- 2.00 Farkas Józsa és cigányzenekara muzsikál.
- 2.30 Hírek.
- 2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 3.00 Déltáji muzsika.
- 3.30 A kolozsvári főtéri ásatások. — László Gyula dr. egyetemi magán-tanár előadása.
- 4.20 Segesdy Sándor cimbalmozik.
- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 Beszélgetés egy 14 éves reptülő-gépszerkesztővel. Raczkó Lajos beszélget Bozsai Péterrel.
- 5.15 Szalonbűvés.
- 5.40 A világirodalom gyöngyei. Pirandello elbeszélése: A legyező. Felolvasás.
- 6.05 Esik eső esendesen. Fazekas Mária és Solli Károly énekel. Kiss Csorba Gyula cigányzenekara. Fazekas Mária énekszámai: Keltőzik a darumadár, népdal. Járossy Jenő: Lehullott az őszirózsá legutolsó szirma. Teghze-Gerber Miklós: Icipici csárdás. Morvay Károly: Sötét felhők tornyosulnak. Schmidt Antal: Strassatok ha meghalok. Börözfűfy Erzsébet: Van énekeim messze, messze. — Akom Lajos: Mikor téged szeretetek Bazsa Mária libája — népdal. Solli Károly énekszámai: Kiszáradt a fűből mind a sár — népdal. Esik eső esendesen — népdal. Szűcs István: Hull az eső nagy a sár. Fráter Lóránd: Száz szál gyertyát — népdalok: Esik eső nemsokára hull a hó. Végigmen-tem az utcán, az utcán.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 Gounod: Faust. balletzene.
- 7.10 Az idő sodrában. Kocsis László előadása.
- 7.25 A rádiózenekar műsorából.

- 8.20 Nagy kortársaink. Varga István dr. egyetemi rk. tanár beszél Oh-lin svéd közigazdászról.
- 8.35 Clemens Krausz Budapest. A közváltást vezeti Schmidt Ottó dr.
- 8.40 A mi vendégeink. Clemens Krausz, a müncheni állami opera fő-íntendása vezényli az Operaház zenekarát.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Táncezen.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 6.00 Académia sacra. A Motuproprio megjelenésének 40 éves évfordulóján. Rendezi az Országos Magyar Cecilia Egyesület, és az Okleveles Egyházkarnagyok Egyesülete. Közvetítés a zeneművészeti főiskola nagylestől.
- 7.00 Német nyelvoktatás. Tartja: Szentgyörgyi Ede dr.
- 8.50 Beszélgetések. Vezényel Müller Károly. Közreműködik Nemcsics Rózsa — ének.
- 9.40 Barokk muzsika.
- 10.20 Erna Sack műsorából.
- 10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.40 Szórakoztató zene.

Kedd

November 23.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajlári rádiószolgálat.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Zenekari művek.
- 11.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat.
- 11.15 Haják Károly hegedül.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz.
- 12.10 Rádiózenekar.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajlári rádiószolgálat.
- 2.00 Táncezenekar játszik.
- 2.30 Hírek. Műsorismertetés.
- 3.00 Melles Béla-zenekar. Vezényel: Várhelyi Antal. — Pest-Budai emlékek.
- 3.30 Gyermekdelután. „Tündérszüret” Irta Sir Eva — Előadják a gyermekszereplők — Harsányi Gizzi vezetésével.
- 4.20 Ilinczy László szalonzenekara játszik. 1. Lehár Ferenc: Városligeti szépségek — keringő. 2. Kiss Angyal Ernő: Álmodsz ugy-e rólam? 3. Bachmann József: Polka. 4. Szere-nád. 5. Jány: Én egyszer egy scór-dára ébredek. 6. Fényes Szabolcs: Vannak pillanatok. 7. Amadél: Invano. 8. Buttola Ede: A zongorámon ott áll a képed. 9. Ritter: Hegedűpolka.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajlári rádiószolgálat.
- 2.00 A Rádiózenekar műsorából. — 1. Pécsi József: Picadorok felvonulása, induló. 2. Winkler: Donna Chigulia, nyitány. 3. Lehár Ferenc: A víg özvegy — egyveleg.
- 2.30 Hírek.
- 2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 3.00 Sárközl Gyula és cigányzenekara muzsikál.
- 3.30 Hangképek a magyar-német katonaválogatott labdarugó mérkőzésről. Beszél: Legényei József dr. Az I. felvonás után kb.

- 6.35 Hírek. Majd: Akiket mindig szívesen hallgatunk. Rigó Magda csevegése. A II. felvonás után kb.
- 7.50 Legkedvesebb kultóm. Bernáth Aurél festőművész beszél Petőfi Sándorról.
- 9.10 Finn ének a háborúról és békéről. Fordította Képes Géza. Elmondja Ujlaki László.
- 9.20 Gécy Barnabás zenekarának műsorából.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Se szó, se beszéd — muzsika.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főelőjárja.
- 7.30 A kassai rádió műsorából.
- 7.30 A Lyrá Dalkör énekel. Vezeti: Stefencsik Tibor.
- 7.55 Hereszt Ilona zongorázik.
- 8.15 Hangképek a kassai ünnepi kiállításokról. Beszélő: Palumbo Gyula.
- 8.40 A Bohém-táncezenekar műsora.
- 9.10 Kulacs Balog Józsa és cigányzenekara muzsikál a kassai Lőcsei Ház étterméből.
- 9.40 Mai magyar szerzők.
- 10.25 Chopin-keringők.
- 10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.15 Szórakoztató zene.

Szerda

November 24.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajlári rádiószolgálat.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Székesszabadosi Tűzoltózenekar Vezényel Eördögh János.
- 11.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat.
- 11.15 Kamarazene.
- 11.40 Kivirágzó élet. Palásthy Marcell elbeszélése.
- 12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz.
- 12.10 Roosz Emil szalonegyüttes. 1. Komzak: Meranta, keringő. 2. Svendsen: Román. 3. Goenz: Szerzo. 4. Hámosi Béla: Muló szerelem. 5. Börschel: Akvarell. 6. Buday Dénes: Tábornokné — dal. 7. Lehár: Cigány szerelem, részletek. 8. Szerdahelyi János: Szerenád. 9. Jány: Én egyszer egy scór-dára ébredek. 10. Fényes Szabolcs: Vannak pillanatok. 11. Amadél: Invano. 12. Buttola Ede: A zongorámon ott áll a képed. 13. Ritter: Hegedűpolka.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajlári rádiószolgálat.
- 2.00 A Rádiózenekar műsorából. — 1. Pécsi József: Picadorok felvonulása, induló. 2. Winkler: Donna Chigulia, nyitány. 3. Lehár Ferenc: A víg özvegy — egyveleg.
- 2.30 Hírek.
- 2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 3.00 Sárközl Gyula és cigányzenekara muzsikál.
- 3.30 Hangképek a magyar-német katonaválogatott labdarugó mérkőzésről. Beszél: Legényei József dr.

- Közvetítés a BSZKRT Sporttelepről.
- 4.20 Szórakoztató zene.
- 4.45 Hírek, időjelzés.
- 5.00 Orkay-táncezenekar játszik a Bristol-szállóból.
- 5.25 Az Újvilág feltaláló a gyáriparban. Kelemen Mórca kereskedelmi főtanácsos előadása.
- 5.45 Elek Ica énekel.
- 6.00 Honvédelmi műsor.
- 6.40 Világpolitikai kérdések — vélemények.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 Rokokó idill. Összeállította Baróti Dezső dr. Felolvassa: Marsovszky Mária. — Közreműködik: Szelezky Zita és Naszódy Sándor. Közben hanglemek.
- 7.40 Masegn: Álarcosok — nyitány. Előadja a Torinói EIAR-zenekar. Vezényel: Tasini.
- 7.50 Sári bíró. Vigjáték három felvonásban. Irta Mórca Zsigmond. Rendező: Csánády György. Személyek: Sári bíró — Hoszszú Zoltán dr. Biróné — Dajbukát Ilona; Józsa, legifjabbik fiuk — Pethes Ferenc; Terka, egyik menyüük — Kulesár Irma; Pista, unokájuk — Fehéregyházi Tibor; Pengő Kovács — Kovács Károly; Lizi, a leánya — Eszenyi Olga; Hajdók sógor — Turi Elemér; Mancsi — Vándory Margit. Veroni — Bacányi Paula; Gedi — Biha-ry József, Varnyu — Pataky József; Tügyi koma — Benkó Bálint; Tokaji koma — Bodonyi Béla; Tarcaj koma — Kovács Imre.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Szórakoztató zene. Séta operetországból.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Galleráni Bonaventura.
- 7.30 Juhász András harmonikázik.
- 7.50 A rádió hangverseny dobogóján. Közreműködik Pálka Jolán — ének ifj. Banda Ede — gondonko, Jámbor László — ének és ifj. Váci Károly — zongora.
- 8.50 Juhász Gyula olvasmányai. Madácsi László előadása.
- 9.10 Könyv zene.
- 10.10 Berkes fuvózenekar.
- 10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.15 Szórakoztató zene. — SOTTENS: 20.30 Szimfónikus hangverseny.

Csütörtök

November 25.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajlári rádiószolgálat.
- 6.25 Ebresztő, Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Sovinszky László szalonzenekara játszik.
- 11.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat.
- 11.15 Szórakoztató muzsika. 1. Lehár: Heregkisasszony, keringő. 2. Hubay Jenő: Szerenád. Hegedűszó: előadja budaházi Fehér Miklós. 3. Ruszt: Alaszka. 4. Nagy József: Emlékezés, ábránd.
- 11.40 Seta Salgóvár körül. Hunyadi István előadása.

- 12.00 Harangszó. — Fohász — Himnusz.
- 12.10 Rendőrzezenekar. Vezényel: Bánfalvi Miklós. 1. Suppé: Könnyű lovasság, nyitány. 2. Huszka Jenő: Erzsébet — részletek. 3. Lehár: Luxemburg grófia, keringő. 4. Pongrácz István: Székely hangulatképek. 5. Buday Dénes: Orgonavirágok, keringő. 6. Bánfalvi Miklós: Huszárparádé, operettrészletek.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajlári rádiószolgálat.
- 2.00 A Légierők Fuvózenekara. Vezényel Doroszlai Károly. 1. Göndör József: Száll a gép — induló. 2. Hadfy Hermann: Anni, keringő. 3. Santoliguidó: Akvarell. 4. Vincze Emil: Vitézi induló.
- 2.30 Hírek.
- 2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 3.00 Déltáji muzsika. I. rész: Egyveleg. II. rész: Tánclépésben.
- 3.30 Az üveg és a fém az építőiparban. Weisinger Károly iparművészeti iskolai tanár előadása. — előadása. Közművelődési előadás-sorozat.
- 4.20 Lóász József hegedül.
- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 Olajosnévenyek. Rádiós tanfolyam. I. rész. Vitéz dr. Bittera Miklós egyetemi tanár előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.
- 5.25 Egyházi zene a Deák-terti evangélikus templomból. Bach előtti mesterek, Orgonál Szokolczay Rigler Ernő.
- 6.15 Mulatság, fáradság. Tersánszky Józsi Jenő beszél a furás-faragásról.
- 6.35 Zarah Leander és Gigli műsorából.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 A rádió nyilvános hangverseny-sorozatának I. estje. Közvetítés a Magyar Művelődés Házából. A rádiózenekar vezényli Dohnányi Ernő. Közreműködik Károlyi Gyula, zongora.
- 8.10 Őt asszonyszív. Őt költőné versei. Bevezeti Szabó Lőrinc. — A verseket elmondja Gáborjani Klára.
- 8.40 Vezényel a szerző. Fényes Szabolcs műveiből játszik a Budapesti Hangversenyzenekar. Közreműködik Karády Katalin, Kelly Anna, Kozal László, Nagypál László, Sárdy János, Földényi-énekar. Összekötőszöveget írta Endrődy Béla, elmondja Kis-Mányi.
- 9.40 Hírek. Utána lövészversenyeredmények.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Zenekari művek.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 Francia nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
- 7.00 Lányai Margit előadójátékának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagylestől.
- 8.0 OTáncoló billentyűk.
- 8.15 Budai Szabadság Dalkör. Vezényel Váradai István.
- 8.40 Régi magyar közigazgatás. Embler Győző dr. előadása a Kamaráról.
- 9.00 Ségóvia gitározik. Hanglemek.
- 9.15 Öszapó. Vitéz Szarka Géza elbeszélése.
- 9.40 A rádió nyilvános hangversenyének közvetítése a Magyar Művelődés Házából. A rádiózenekart vezényli Dohnányi Ernő.
- 10.40 Hírek.

SPORT

Asztaliteniszjátékos védi a DIMÁVAG kapuját a DVSC ellen

Ma délután 3 órai kezdettel a Dicsőszegi úti sporttelepen mérte össze erejét a DVSC a DIMÁVAG-gal bajnoki mérkőzés keretében. A Nemzeti Bajnokság I. osztályában a mérkőzés annyira tömörült, hogy minden bajnoki pontra szüksége van mindkét csapatnak és ennek a mérkőzésnek ezért van nagy jelentősége mindkét csapat szempontjából. A kiemelt kérdést tekintve ugyanis nem könnyű, hogy egy csapat az őszi szezonban hány pontot tudott megszerezni és hanyadik helyen végzett, mert az őszi szezon ördöklő irama a tavaszi szezonban még csak fokozódni fog és ha egy csapat nagyon hátrul végzett őszele, az tavasszal csak nagyon nehezen, vagy sehogy sem tudja magát feltornáztatni.

A debreceni vasutasok a héten komoly munkával készültek erre a mérkőzésre, mert tudatában vannak fontosságának. A játékosok fogadják is, hogy a kispesti csorbát Debrecenben kiköszörülnek. Az összehajlásban egyetlen változás várható. Esetleg a gyengébb formában lévő Négy helyett Keskeny védi a debreceni kaput és ezek szerint a csapat a következőképpen alakul: Keskeny—Csokay, B. Nagy—Orosz, Nagy II., Zilahy—Szabó, Tisza, Szil-

gyi, Mester, Sidlik.

A DIMÁVAG szintén összeállítási gondokkal küzd. Bartha súlyosabban megsérült és mai játékára egyáltalán nem lehet számítani. Ez még csak megvárja, de a kapus dolgában igen gyengén álló egyfittest kellemtlen meglepetés érte pénteken. Károlyi kapus karján lévő seb ugyanis elgyenyésedett és műtétet kellett végrehajtani rajta. Hír szerint a DIMÁVAG kapuját Sidó, a kiváló asztalitenisz játékos védi. A csapat a következő: Sidó—v. Bohus, Felföldi—Doma, Sós, Krucsay—v. Suhay, Eribelszki Fazekas, Ijjász (Turbéki).

A NB. I. mai műsora: Ferecaváros—SBTC, BSZKRT—SZVSE, Vasas—Elektromos, Csepel—Kolozsvár, Nagyvárad—Gamma, Újpest—Szolnok, Újvidék—Kispest, és Debrecenben a DVSC—DIMÁVAG.

Budapesten ma kezdik meg a küzdelmet az országos birkózó egyéni bajnokságokért. Debrecen színeit ezen a versenyen a DVSC birkózói képviselik és különösen Tarányitól, Gedeontól, Mihályfitől és Némethtől várnak szép eredményt. A vidékiek most könnyen betérhetnek és több bajnokságot elhozhatnak a fővárosból.

Debreceni Újság-Hajdúföld sakkrovata

Rovat vezető: CSOCSITS LAJOS

Debreceni Sakk-kör főtájkara. OLASZ MEGNYITÁS

Kolozsvár 1943 augusztus 16.

Dr. Erdy Béla Barcza Gedeon

1. e2—e4	e7—e5
2. Hg1—f3	Hd8—c6
3. d2—d4	e5×d4
4. Ff1—c4	
Eles játékevezetés kívánságának nyilvánítása ez a skót-csel, de sötét következő lépése elejét veszik a bonyodalmaknak.	
4. ———	Ff8—c5
5. e2—c3	d7—d6
6. c3×d4	Fc5—b6
Ely módon az olasz megnyitás egy elég sűrűn előforduló változata állott elő.	
7. Hb1—c3	Hg8—f6
8. 0—0	0—0
9. Fc4—b3	
Kikapcsolja 9. — He2: lehetőség. A huszárkötés 9. Fg5-tel nem volna helyen való.	
9. ———	Fc8—g4
10. Fc1—e3	Hf8—e8
A világos centrumot sötét kedvező fejlesztéssel ellensúlyozza.	
11. Vd1—d3	
Hagyománytisztelő lépés: újabban 11. Fc2 merült fel. A szövegképre valószínűleg 11. — h6 a legelőszerebb, 12. — Fh5 s a továbbiakban Fg5 játszásával. A világos vezér természetesen akkor maradhatna a futódiagonaiban. Kívánatos a h-gyalog felhúzása, nehogy világos alkalmas pillanatban Fg5-öt beiktassa.	
11. ———	Fg4×f3
Mintán a praxisban az azonnali 11. — Fh5 nem vált be — mint ar-ra Leouhardt—Maróczy versenyjátékban. Karlsbad 1907. szolgáltatt érdekes példát — a Bilguer (Schlechter) jobbnaq ítelte a Janowskytól pártolt 11. — Ff3: folytatást. Ez kísérőlépésével erős taktikai fenyegetést tartalmaz. Azonban a g-vonal megnyitása nem kis kockázatot rejt magában.	
12. g2×f3	Hf6—h5!
13. Hc3—e2	
Fenyvegetj 13. — Hd4: (Fd4) 14. Fd4: Hf4 és 15. — Vg5!	
13. ———	Vd8—f6
14. Kg1—g2	Hc6—e7
15. He2—g3!	
Eppen jókor! Erre az ellenfél megkísérelhetné 15. — Vh4-et is, hogy a cserét elodázza, vagy kedvezőbb módon hajtsa végre. Egyébként Barcza gondoltt a gambitszerű 15. — Hg6 lépésre, de 16. Hg5: Hh4! 17. Kh3! Vg3+ 18. Hg3! és 19. Ve2 miatt erről lemondott.	

15. ———	Hh5—f4!
16. Fc3×f4	Vf6×f4
17. Hg3—e2	He7—g6!
18. Kg2—h1	Vf4—h4
19. Bf1—g1!	
Sok idő felhasználásával alaposan át gondolt gyalogáldozat. Ha sötét ulti az f2-gyalogot, akkor tempónyeresés bástyafelvonulás következik a g-vonalon.	
19. ———	e7—c5!
Sötét nem törődve gyalogállásával a nagyjelentőségű e5-pont felszabadítására törekszik. Az adott helyzetben még a legesélyesebb válasz.	
20. Bg1—g4	Vh4—f6
21. Ba1—g1	e5×d4
22. f3—f4!	Kg8—h8
23. Fb3—e2	Hg6—f8
24. He2—g5	
Ezáltal a világos huszár is tevékenyen részesedik a királysármnyi támadásban, csak hogy a huszármandevrel együtt járó f5 gyaloglépés hozzáférhetővé teszi sötét részére az e5-pontot és ez bonyolítja a helyzetet. Ellenállhatatlanná tenné a f4ma dőst a 24. h4, amire a sötét királysármnyi semmiféle konszolidációja nem lehetséges.	
24. ———	g7—g6
25. Hg3—h5	Vf6—e7
26. f4—f5	Hf8—d7
27. f5×g6	Ff7×g6
28. Hh5—f4	Hd7—e5
29. Vd3—h3!	Ve7—d7!
Nem játszható 29. — Hg4, mert 30. Hg6: Kg7 31. He7: után a huszárt nem adhat ellenesakk-ekkel a g-vonalon kötés miatt!	
30. Fc2—a4?	
Egyszerű és biztos volt 30. Fb3! Igaz viszont, hogy a tett lépés viszgyors döntésre — elvétel következőben.	
30. ———	Vd7×a4
A tisztet nemcsak újni lehetett, hanem útni is kellett.	
31. Bg4×g6	d4—d3
32. Vh3—f5	Be8—f8
33. Bg6—g8!	feladta.
mert márt következik két lépésben. Megjegyzendő, hogy sem 32. — Fd8 sem 32. — Hd7 nem segített többé.	

(Dr. E. B.)

SAKK-HÍREK:

Az „Egyértékes” bajnoki versenyének díjkiosztását, tekintettel, hogy a keftő és harmadik osztályok még nem fejezték be versenyüket — elhalasztották.

A magyar sakkozás irodalma egy új könyvvel gyarapodott. Barcza Gedeon magyar mester, városunknak is sokszoros bajnoka szerkesztésében „A sakk” címen könyv jelent meg. Barcza Gedeonnak tünelményes sakkpályafutása és tanári volta biztositja a könyvnek sakkirásadalmunknak széles rétegében való

elterjedését. A hat részre tagolt könyv összefoglaló fejezetei: 1. Alapfogalmak. 2. A játékevezetés célja és módja. 3. A sakk stratégiai elemei. 4. A pozíció játék. 5. A kombináció. 6. Játsszák. A könyv megrendelésére vonatkozólag a rovatvezető ad felvilágosítást.

A Sakk-kör elnöksége felkéri tagjait, hogy a hetenkénti hétfőn és csütörtökön tartandó játéknapokon feltétlen jelenjenek meg. Az elnök-ség csütörtökön este választmányi ülést tart, melyen a házi verseny megrendezése is szóba kerül.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város törzsméneséből kanecák, kanca, herélt és esőőröcskők, törzsgulyájából tehén, üsző és bikaborjúk kerülnek árverés útján eladásra folyó évi november hó 23-án, kedden a

debreceni Baromvásártéren tartandó hetivásáron délelőtti 3 órakor. Gazdasági tanácsnok.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó: Balogh István.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78.

Gálosy tízenyolevees nyomozóirodája vidéken is diszkretnen nyomoz megfigyel. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72.

Levellezés

Az ötágú koronás L. L. úr levelét megkaptam, legyen előzőken és ne tőlem várjon fényképet. További ismeretség csak fénykép. küldése után lehetséges. Levelét várom. 414

Háztartási alkalmazott

Mindenest azonnalra keresek. Jelentkezés Simonyi-út 9. Béli. 369

20 pengő jutalmat adok annak, aki egy ügyes, gyermekszertető főzőmindent hoz nekem, Pestre fogadnám jó fizetéssel Burgundia-u. 13. 398

Jó bizonyítvánnyal rendelkező mindenet keres dec. 1-re Káposztássy-né. Nap-u. 15. emelet. Jelentkezés vasárnap és hétfőn délután. 385

Bejárónőt vagy mindeneset keres kéttagú úri család. Jó bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek Mikó bankigazgatónál, Piac-u. 9. sz. 380

Betöltendő állás nőknek

Lapkészítő nőket fizetéssel felvesszünk, jelentkezés a Debreceni Újság Hajdúföld kiadóhivatalában. Ferenc József-út 56.

Dél Hírlap kézbesítésére asszonyokat, vagy férfiakat felvesszünk. Munkaidő déli 1 órától 3 óráig. Jelentkezni Ferenc József-út 56. szám. „Debreceni Újság—Hajdúföld” kiadó hivatalában lehet egész nap. 357

Intelligensebb női fehérnemű javításához és könyvnyű házi munkához segí-nemű javításához és könyv-utca 6. iroda. 412

Irodába takarítónő felvétetik, Piac-u. 69. 394

Gyakorlott gyors, gépíró nő délutáni munkát keres. Cím a kiadóban. 391

Segédleány felvez. Ugyanott fekete gyapjú férfi télikabát eladó. Divatszabó: Timkó. Szent Anna-u. 27. 433

Állást kereső nők

Jó irodai munkacéret felvesszék. Gyors- és gépírás fontos. Jelentkezni: Balthyány-u. 6. 418

Betöltendő állás térfiaknak

Jó családból való tanuló Lapkészítő férfiakat és nőket körzetet kézbesíteni, jó fizetéssel azonnalra felvesszünk. Jelentkezés egész nap lehet a Debreceni Újság Hajdúföld kiadóhivatalában, Piac-u. 56. szám. Vármegyeháza mellett. 981-10-11

Tanulót fizetéssel és ügyes kifutóleányt felvessz Tóth Gábor, Ferenc József-út 89. 269

Nagyvállalat keres bérelszámlálásban jártas, lehetőleg nyugdíjas tisztviselőt. Jelentkezés szombat- és vasárnap. Garay-utca 15. szám alatt, második ajtó. 370

Lakást adok takarításért magánosan vagy párna-k, Méliusz-ter négy. 416

Házmesler gyermektelen szobakonyhás lakásba felvétetik. Jelentkezzen vasárnap 10—1 óráig. Kémalom-u. 9. 390

Kerékgyártósegéd állandó alkalmazást kaphat Varjassy-út, Eötvös-u. 18 427

Kifutófit felvez Heller esztérgyalos, Arany János-u. 13. 426

Tanulót írógépműszerésznek nyugdíjbiztosítással felvez Huray író-gépüzem. — Iparkamara-épület. 386

Cipész munkások 1 új munkára, 1 javításra felvétetnek. Takács, Balthyány-u. 4. 406

Ajánlat

Szörme bundákat javítok, alakítok, festek. Vezetek, eladok. Kőváry szücsmester, püspöki palota I. 31. v. 968

Simonffy-utca 1-b. alatt Fricke Imre műkösztrűs kések, borotvák és mindenféle vágó eszközöket szakszerűen készírik. 377

Boroshordókat 40 hektóig kölesön adok, egész szezonra. — Érdeklődni: Széchenyi-u. 94. földszint, egész nap. Ny 1876

Sírkövek műkösből és termékösből mészsálok gyűmölösödők részére és piros salak kerli utakra kapható a Debreceni Műkövárnál, Fűrdő-u. 2. 554 v. v.

Bihácsi-féle gyönyörűen kiállított debreceni vonatkozású levelezőlaponk kaphatók a Debreceni Újság—Hajdúföld kiadóhivatalában. Ferenc József-út

Golyósprét, középnagyságú, megvételre keresünk. József kir. hg-u. 18. Nyomda.

Szólóvessző saját telephemen gyökereztetett különböző fajú, Barna-u. 10. 424

Zsírbeszolgáltatás gazda könyveseknek is, sertés vágásait, hús pácolást, füstölést egy helyen felölősséggel intézi. Pávay Ferenc hentesmester, Simonffy-u. 2. 432

Divatcikk

Gyermekmackók, női szvelterek kölése hozott anyagból is, fehéreműek hímzése és monogramozása mosható fonállal készítmunkák előrajzolása: Pető kézimunka iparban, Szent Anna-u. 10-12.

Alig használt női téli kabát jutányos áron eladó. Cím: Kartács-utca 21. 422

Egy teljesen új veres róza-ba, olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 421

Egy jó állapotban lévő szőlbunda eladó, Szent Anna-u. 22. földszint 1. 413

Lámpaernyők, hangulat lámpák készítője Tasnádi Kovács Sándor, Debrecen, Ferenc József-út 46. udvarban. 410

Finom úridivat cikkel, szövetet vásároljon Kiss úridivat üzletből, hol ruháit legutolsó divat szerint tölkeletes szabással készítik el, Ferenc József-út 16 Alföldi Palota. 319

Retikülök, borkesztyűk, melltartók, cipészorítók finom kivitelben kaphatók Bör István keszlyűsmesternél, Ferenc József-út 20. (Városháza) 320

Retikült, divatövet, turbánt, divatapkát, nyak-kendőt, divatkendőt, Petriktől, Ferenc József-út 25. 378

Kölcsönzés

Több mint 1000 új könyvből és válogatott fróktól olvashat. Kölesön-könyvtár, Ferenc József-út 61. 305

Tönkreteszi értékes szőnyegeit, ha nem használó kölesön porszívógépet. — Bérietrendszer. Gramofon és lemez-kölcsönzés. Sol-tész. Kályn-ter 2. Telefon 12-59. 267

Használt ruha

Jókarban lévő, nagyobb fiúnak való télikabát eladó. Kossuth-u. 29. Keresztlépület. 346

Pilüss belésses fekete posztó, női télikabát eladó. Csapókert-u. 3. 423

Használt cipők, ruhane-műk, függönyök eladók. Hunyadi-u. 10. jobbra. 412

Jókarban lévő Bocskai fiúruha, bőrtalpú, barna félcipő és zsakett eladó. Szent Anna-u. 18, kereszt épület jobbra. 373

Vatelin szükségletét most szereze De Tóth Gábor-nál, Ferenc József-út 89. 260

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépíró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet, Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma 6475/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány-u. 1. 495

Korcsma, vendéglő

Péter Imre Derecskén, Bezerédi-u. 1084 sz. alatti jömeneteli korcsma, — jogfolytonossággal együtt azonnal eladó. 313

Jömeneteli vendéglő betegség miatt, jogfolytonossággal együtt azonnal eladó. Nagyváradon, a színház mellett. Cím a kiadóban. 336

Csere

Friss tojásért kenyérhajat adok. Rakovszky-u. 42 földszint 2. 287

Kereslet

Ócska vasat, fémét, gépet a legmagasabb áron veszek, Vaskovits, Pacsirta-utca 17. Telefon: 26-94. 937

Használt gramfon lemeze veszünk. Szendrő Sándor zongora, gramfon és hangszerárúktára Batthyányi-u. 22. 339

Hentesek és a szászrosok figyelmébe! Csonthulladékat a legmagasabb napiáron veszek Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. — Telefon: 26—94. 936

Marhatrágyát megvételre keresek, József kir. herceg-utca 7. Ny

Keresek megvételre: egy 20, 16, vagy 12-es öblmértő sörétes kakasnélkül vadászpuskát, kétesővűl, Tóth Iveses, Bocskai-út 2. Telefon 30—36. 431

Dívat cikkek Bakóczy László

rovait vezetjük be lapunkba a mai nappal, ezt is azért tesszük, hogy olvasóink kényelmét szolgáljuk vele.

Ugyanakkor nagy szolgálatot teszünk a kereskedőknek is 'vele, mert bizonyára a mai háborús helyzetben vannak olyan melék cikkek, amelyeket apróhirdetésünk DÍVATCIKKEK rovatában rendszeresen hirdethetnek.

Lapunk DÍVATCIKKEK rovatja különösen nagy szolgálatot tesz olvasóinknak akkor, amikor vannak olyan viseltes dívatcikkek, amelyek szívesen bocsátóruha, viselés dívatruka, blúz, szoknya, kalap, cipő, kiegészítő stb. tárgyak, melyek egy hirdetésnél is nevelő találnak.

Amikor olvasóinknak tájékoztatást adunk, új rovatunk bevezetéséről, ugyanakkor célunk az, hogy apróhirdetési rovatunkat minél jobban népszerűsítsük.

Szabad

mindenkinek írni az apróhirdetésünk rovatába, az újságra kez a rovata, ahol gondolatának szabadfolyástengedhet, mert ritka az a ház, ahol ne akadna kereslet, eladás, vétel, vagy esere stb. Ez az a rovat, ahol kevés fáradsággal pénzt kereshetünk és sok nehézkes dolgainkon keresztül vezet.

Minden

lap apróhirdetési rovatja külön hozza meg a sikert, külön jutja hozzá bennünket ahhoz az előnyökhöz, amelyeket a Debreczeni Újság-Hajdúföld apróhirdetési rovatánál, több napos fáradsággal sem tudnánk elérni. Már az olvasó-fábor, más a vevő a kereső és más az eladó is. Több a kínálat, több az ajánló s így minden esetben előnyünk megvan arra, hogy a Debreczeni Újság-Hajdúföld egyetlen apróhirdetéseivel biztos eredményt érhesünk el.

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 82-84 Vidékieknek soronkívül 575

Butor

Minek a fényes kirakal, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari butorüzletben. Piac u. 71. sz. 1966

Használt butorokat, irodai berendezést, werti heimkasszát, üzletben dezsét, magas áron veszek. Verő Csapó-u. 10. 298 v v

Ékszer, arany, ezüst

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szecsesényi óra- és ékszerkereskedőnek. Sas-utca 2. 60

Aranyat, ezüstmet, ékszerket napiáron veszek. Takács Sándorné. Piac-utca 58. 62

Ingatlanforgalmi irodája
Werbőczy-utca 8.
Telefon: 28-26.
Törvénytérnél
Saját ház.

Eladó házak: Iparkamara — zsidótemplom szomszédságában (tízlakásos bérház beköltözhető négyszobás fűrdőszobás lakással, vételár fele kényelmes részletekben fizethető, kétöszáz-ezerért). Igen forgalmas helyen háromrendbeli lakással, kitűnő meneteli korcsmával prima épület beköltözhető háromszobás, fűrdőszobás lakás és átvehető jogfolytonossággal a korcsma, egy-száz-ezerért. Árpádtérnél adómentes, kettőszobás, fűrdőszobás, beköltözhető úrilakással nyolcvanezerért. Simonyi-út mellett most épült és beköltözhető háromszobás összkomfortos modern úrvilla százhuszezerért. Kossuth-utca közepénél háromszobás, fűrdőszobás úrilakás, remek gyümölcsös udvarral — nyolcvanezerért. Csapó-kerti állomásnál háromrendbeli lakással, ötszázöt telekkel beköltözhető családi ház sürgős elköltözés miatt tizenkilenc-ezerért. Házak, földek, telkek, szőlők nagyváros térségben. 374

Üzlet, műhely

Foucan nagy üzemeltetési részben, vagy egészben átvennék, minden költséget megéríték. — Ajánlatot „Foucan nagy üzlet” jelgére a kiadóba kérek. 388

Eladó állatok

Sertések vannak 13 hónaposak eladók, vagy szaporúságért kiadó. Értekezni Ungvári, féle szőlőskertben, Péntek Sándornál. 384

Eladó három jerke, egy kos birka, Karaes Imre, gépésznel, Szoboszlói-út 392

Eladó 10 drb liba, Rokkani-telep, Erdei-u. 9. Galambok, kb. 50 pár tanyáról eladók. Értekezni: Görbe-u. 1. Ny 1878

Butorozott szoba

Butorozott szoba 1-ére kiadó, Domb-u. 1. Kereszt-épület. 317

Hangszer

A. Pokorny gyártmányú fekete 165 cm. hosszú fekete kifogástalan állapotban levő használt zongora eladó: Szendrő, Batthyány-u. 22. 430

Zongorák, szájharmonikák, tangoharmonikák, hegedűk, alkatrészek, húrok, vonók eladása, javítása, vétel, zongorahangolás: Tanczer, Batthyány-u. 1. emeleten. 230

Harmóniumot bérbe veszek. Pesics O. Teléki-u. 80. 409

Jókarban levő, alig használt zongora eladó. Megtekinthető a délutáni órákban Werbőczy-u. 2. I. 2. 376

Szalacsi Rác Imre regénye:

A KERESZT

(62)

— Húzd fel! — harsogta ismét Dósa, de ekkor már nem kellett vezényszó se, mert minden ijász tudta, mi a teendője. Valahányszor felbukkant a kunok lovascsapata a kapu előtt, pendült a nyíl, repült a vessző. Úgy kerülgették a kaput, mint a kutyák a forró bográcsot.

Nem mertek nekivágni az elő sövénynek.

Kint égett a város.

Egyetlen ház se maradt egész nélkül, de a Dósa kastellumának tetején még nem virított a vörös kakas. Lőtték pedig a szurkos, égő kanócot a kunok rendületlenül, de a piros téglátetöt nem fogta a láng olyan könnyen, mint a zsúpos, szalmás, nádas tetőket. A kutyák csak most érezték meg, miről van szó. Valahány ott szorongott a kapurésnél és marcangolták egymást, különösen a nehéz, nagy darab véredek, melyek a csatából is kivették a részüket akárhányszor.

A legnagyobb zűrzavarban állott a résnél az embersövény olyan rendületlenül, hogy érc se törhetett be. Egyetlen sebesült még nem akadt az udvarbeliekből, de a kapu előtt már jajszerűek lovak keserves hörgése között kunok sokasága nyögött keservesen, mert nyíl járta át kezét, lábát, vagy a mellét.

Újabb, meg újabb rohamot kezdtek a kunok, mert mindegyik Dósa-kastellumot akarták megkaparintani. Minden vállalkozásból véresen buktak vissza. Meg akarták mászni a falakat, de ott már mindenütt fejszékkel, nyilakkal, szekercékkel, kemény fokosokkal fogadták őket.

Tehetetlen dühükben szinte hallatszott a foguk csikorgatása és a falakon, palánkon állók-ülők láthatták, a nappali fényben úszó városban csak a feketén világító óriás kereszt nem ég még. A kunok azonban tehetetlen dühükben az égő házak tetejéből, zsúpjából, nádjából hordták rakást a kereszt alá, hogy az is hamvadjon el.

Itt-ott beestek a mély árkokba, az alapul ásott gödrökbe, melyeket csapdának vélték. Sokat saját lova nyomott maga alá, amint a mély árkokba belezuhan.

Távolról az Ispótyal fehér fala látszott a borzalmas égesben. A kunok megkímélték, feléje se mentek a veszedelmes nyavalyák helyéne, de fertályóránként újabb, meg újabb csoportok verődtek össze és rohamot kezdtek a kastellum ellen.

Már derengeni kezdett a hajnal, de a kastellum még állott rendületlenül. És állott csodálatosan a kereszt, melynek tövébe rendületlenül hordták a kunok az égő kötegeket, de a kereszt, csodálatosan nem akart tüzet fogni...

— Meddig tartjuk itt tüzzel őket, uram? — állott elő István, a második ispán, aki az elesett Gábor ispán helyett állott innár sorba, ura mellé hűségesen.

— Hadd fárasszák magukat az ebek, aztán jövünk mi.

— Sokan vannak, néztem a falakról, lehetnek ezek ezren is.

— Mi is vagyunk szépszámmal, István, aztán mi itthon volnánk, ezek a kőborgó kutyák meg csak csavarognak erre... — gondolkozott el Dósa, aztán a fal mellé ugrott és korát megszügyenítő fürgeséggel felugrott a kengyelből a ló hátára, majd onnan két vitéz segítségével felkapaszkodott a falra. Megjártatta tekintetét a sívár, füstben, lángban álló városra. Láta, hogy veszett módra nyargalásznak most már minden cél nélkül a kunok és hullahegyét, melyet maguk raktak a kapu rése elé, se állat, se ember nem akarja többé megrohmozni.

Leugrott a ló hátára, onnan a nyeregbe és már tudta, hogy itt a cselekvés ideje.

A lovasok elé ugrott és adta a parancsot:

— István, a hátulsó résen kivágtatsz száz jó lovassal. András, a hadnagy a nádon át törjön az erdő felé szintén száz lovassal és mikor halljátok felbúgni a harci kürtöt, nagy vágatással rohanjatok a kereszt irányában. Én akkorra már ott leszek, hogy ellássuk a baját ennek a csürhének!

A parancsot tett követte és kétszáz lovas eltűnt a fáklyafényből, hogy újtukra menjenek.

— Szurkot, lángot a kapu elé! — kiáltott a szolgálakra Dósa úr és csebrekkel, égő fáklyákkal rotantak a legények, hogy a rés előtt álló hullahalmot felgyujtsák.

A higitott meleg szurok lángot kapott és a szörnyű mágiya elvette végképpen a vállalkozó kunok kedvét a rohamtól.

A hajnal derengése már átlátszott a pernyés, ködös, füstös égesen, mire hamuvá égett a szurokkal leöntött hullamáglya.

— Vízre! — harsogta Dósa úr és ekkor dézsákkal ömlött a víz az útszök csontokra.

— El az útból legények! — vont a ki nehéz harci szekercéjét Dósa úr, míg oldalán repült a nehéz kard.

Maga vágatott elől, míg mellette öreg kürtöse harsogtatta a hadi zengést.

Megállíthatatlan roham vadult ki a kapun a vezér után és a harci kürt bűgása úgy zengett, hogy a halottak is hallották.

(Folvt. köv.)

Pataky István

Ingatlanforgalmi irodája
Péterfia-utca 53.

Eladó házak: Rothermere-u. 43. számú, alápancézelt, jól beépített, nagytérű ház, vételei este 3 szobás lakás beköltözhető, Apafi-utcanál 2 szoba, mellékhelyiségből, álló családi ház eladó 200 □ kerettel, Nyilastelep, autóbussz megállóval, Malvin-u. 33. számú, jó kötszobás, beköltözhető és még 1 szoba, konyha, spájzos lakás is van, fele részben is eladó 300 □ gyümölcsösrel, Nagyszalonta-utca 24. számú, jó védelmező ház fele része adómentes 300 □ gyümölcsösrel, beköltözhető lakással tele része is eladó Szőlő 600 □ 4 szobás lakással és egyéb mellékhelyiségekkel eladó. Kizárólagos megbízott Pataky, Péterfia-u. 53. — Földre, házra pénzkölcsön folyósítatók. 402

Eladó ház

Beköltözhető üzletes ház szabadkézbe sűrűsben eladó, Wesselényi-u. 87. 381

Újonnan épült kötszobás családi ház, beköltözhető eladó, Nyíl-utca 54. 405

Kis családi ház gyümölcsösrel eladó, Szeder-u. 27. 388

Eleserelném Kút-utca 40. szám alatti házamat nagyobb családi házzal — vagy villával. Megkereséssek Kiss Gyula, Rétközberecsény címre adandók. 363

Eladó ingóság

Egy karikahajós női varrógép eladó. Cím a kiadóhivatalban. 362

Alig használt cserépkályha eladó, Oláh Karoly u. 22. sz. 364

Eladó fényképezőgép 6x9 lemm, dupla kihuzatú 4.5 Skopár — 2 drb láteső, prizmas és sportokkal, egy lapos zsebbőra, 15 köves, ezüst, Rothermere-u. 39. Szabó, 396

Eladó összehajtható gyermekszék és fehérszínű sportkocsi. Budai Ezsaiás utca 32. 366

Egy kétszemélyes dunyha eladó. Cím a kiadóban 398

2 ágy, éjjeli szekrény, kollejt poliúros eladó. — Maróthy 3. 399

Háromkaros egyszerű, de masszív vascsillár eladó. Cím a kiadóban. 365

Egy kifogástalan gyermek sportkocsi eladó. — Boldogfalva-utca 11. 400

Eladó Hirtaszék, 2 virágállvány. Széchenyi-u. 15. 383

Eladó egy Kalar kályha és paplanvalta, Poroszlai-u. 97. 397

Féherzománcos Perpetum kályha eladó. Megtekinthető Bánffy-u. 16. alatt 3-5. 382

Ruhásszekrény nagyszalonta, komóli, márványlapos szekrény, nagy fali-lükör, ágy, kredenc, szőnyeg, 300x400, villanyeszlő lárok eladók, Bándi-utca 11. 415

Kályha zöldzománcos, folytonzó eladó, József kör, Berecz-utca 7. 407

Samu János

hirdetéseket
OFB csigedélyes
Eladó ingatlanok:

Házak: Homoskeriben Kerekes Géza-utca 26. sz. beköltözhető ház 16.000. Csapó-utca mellett négyszobás, adómentes, konyha, úri ház. Csapókeriben Kisfaludy-utca 24. számú igen jó kis ház Újvárosban három szobás szép úrvilla. Monostorpályi - uton beköltözhető ház eladó, Eladó föld: Kövesút mellett 23 kat. prima fekete föld, Nádudvaron 19. 55 holdasok.

Földkereslet

Földet OFB-t és rokkantakat megvételei keresek Cím a kiadóban. 408

Gazdasági eszközök

Két ló szekérrel, szerzővel együtt eladó. Bevonulás miatt. Tancsics M. u. 29. sz. Értekezni a helyszínen. 368

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyen vesz, eladó, vagy becsesrel vitéz Nagy János, Hatvan-utca 41. Telefon: 26 19 1874

Eladó káposztás hordó erős tölgyfa, 300 literes sróffal. Csokonai-u. 42. 429

Föderestálga tejhordásra alkalmas, eladó, Eötvös-utca 18. 428

Egylovas szekér eladó. — Kút-utca 102. 420

Tengeri görő 25 méter hosszú eladó. Diószegi-u. 30. 425

Gazdasági termény

Szőlővesző, Sajáttelepenről, 2 éves, szép gyökere, csomage és borfajlák legolcsóbban. — S. monffy-u. 59. 367

Gyümölcsfák, koszméték, rózsaik még kaphatók. — Ungváry, Kürtös 19. Huszárlantanya mögött. 338

Sütőtök 100—150 mázsa eladó, Nábráczky, Kossuth-u. 28. 411

Sütőtök mázsája 35 kilóra 40 fillér, Cegléd-u. 16. 401

Elveszett

Fél barna férfi lörkesztű Kossuth-, vagy Piac-utcai villamoson, vagy a Kossuth-utcan elveszett. Beesületes megtaláló 5 P ellenében adja át Vigadó M-u. 7. alatt. 401

Különléle

Egy pár cserép szobabűvövény eladó. Cím a kiadóban. 395

Tarhonya és levestészta készítését szakszerűen vállalom. Bodnáré, Mező-utca 20. 387

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógon.

Igazgató:
Samu János